اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۸ مهر ۱۳۹۹
• ۱۱ صفر ۱۴۴۲
• ۲۹ سپتامبر ۲۰۲۰

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۶۲۳ • پیاپی ۲۹۴۱ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

گره‌گشایی از بازار ورق فولادی

مدتی است بازار ورق‌های فولادی در کش‌وقوس میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان روزهای پرالتهابی را می‌گذراند. تولیدکنندگان می‌گویند هرچه در توان داشته‌اند برای تولید بیشتر به‌کار گرفته‌اند. مصرف‌کنندگان نیز نظام توزیع کالاها را مقصر اصلی می‌دانند که آنها را مجبور می‌کند به بازاری روی بیاورند که سکان آن در دست دلالان و واسطه‌هاست. واقعیت این است که سیستم نظارتی و مکانیسمی که برای توزیع ورق‌های فولادی طراحی‌شده کارآیی لازم را ندارد و سیستم‌هایی موازی پیش‌روی خریداران قرار داده تا کالا را با دردسر و قیمت بیشتر خریداری کنند. طهمورث جوانبخت، معاون فروش و بازاریابی شرکت فولاد مبارکه، با تأکید بر اینکه تولیدکنندگان فولاد به فروش محصولات خود کاملا پایبند بوده و به تعهدات خود عمل می‌کنند، بر این باور است که کنترل دستوری قیمت فولاد سبب اختلاف قیمت‌ورق در بازار شده‌است. ۶

سرمقاله

نهنگ‌ها باز هم به ساحل زدند و به گل نشستند ۲

یادداشت‌های امروز

قیمت خودرو چگونه نزولی خواهد شد؟ ۴

شیرینی در مخارج زندگی گم می‌شود ۱۰

نقش کمیته حقوقی خانه معدن ۱۲

مزایای بانک مرکزی مستقل ۱۴

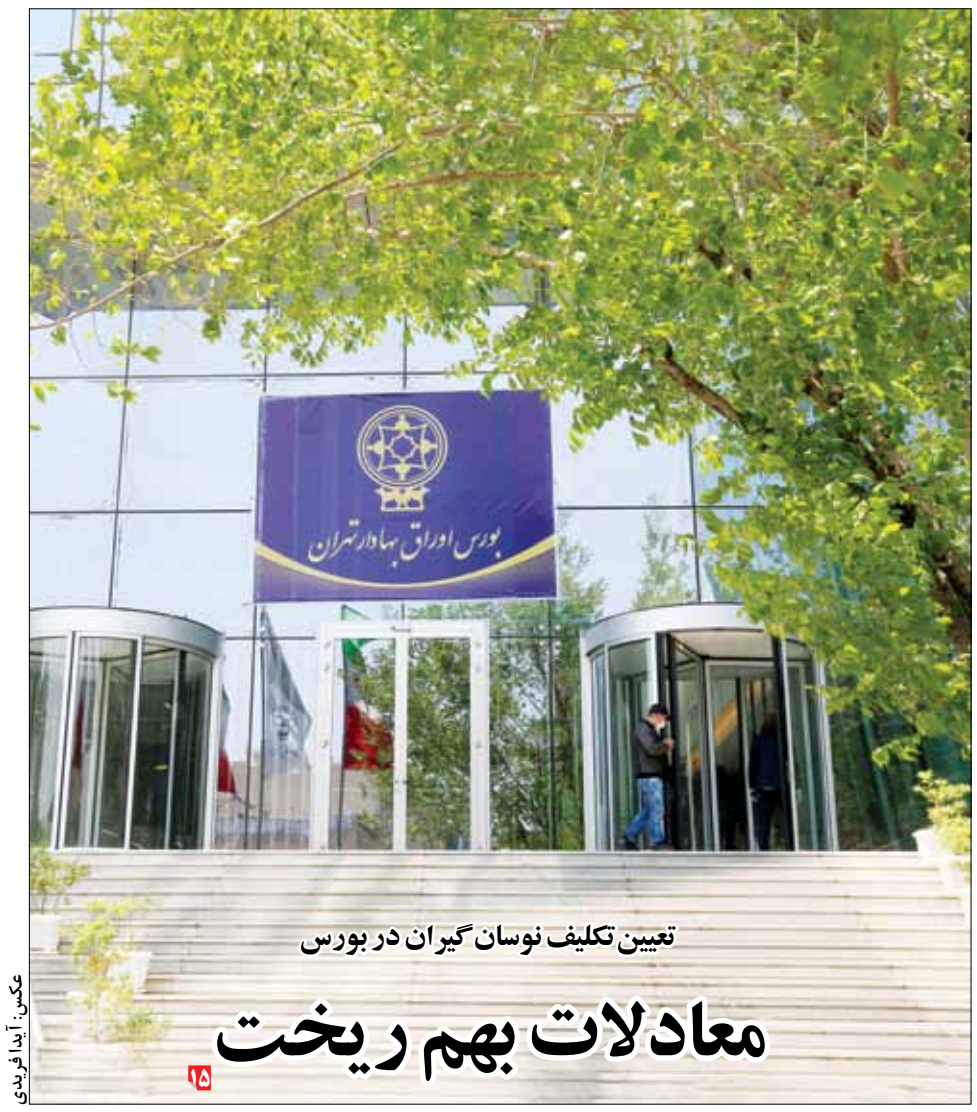

چشم‌انداز پاییزی بورس تهران ۱۵

گزارش‌های روز

ترخیص قطعات این‌بار بدون ذکر منشأ ارز ۳

رکود تورمی در انتظار آهن‌آلات ۱۱

عکس: آیدا فریدی

تعیین تکلیف نوسان گیران در بورس

معادلات بهم ریخت

۱۵

صمت بخشنامه جدید بانک مرکزی را بررسی کرد

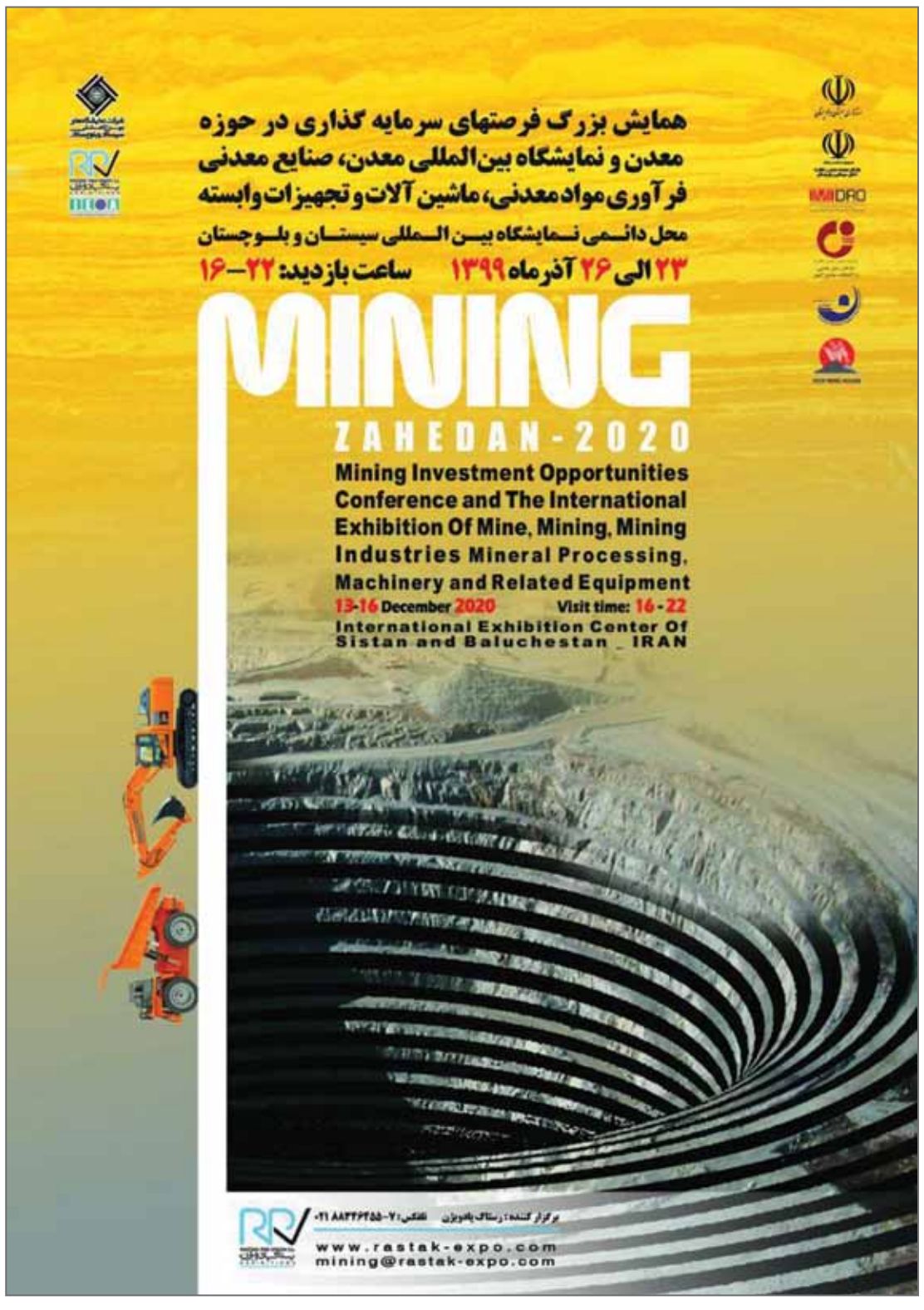
فردوسی خلوت می‌شود؟

اگر در پیاده‌روهای خیابان فردوسی تهران قدم بزنید حتما با چشمانی هراسان و منتظر مواجه خواهید شد که یک کلمه چهارحرفی ترجیع‌بند تمام بحث و جدل‌های پرسروصدای آنها است؛ دلار دلار! اما با توجه به سخنان اخیر عبدالناصر همتی به‌نظر می‌رسد در صورت اجرای طرح پیشنهادی وی، کم‌کم باید با این مردان چرب‌زبان و اسکناس‌باز خداحافظی کنیم. رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در روزهای اخیر با هشدار به آنانکه از آنها باعنوان اخلالگران ارزی نام برده، اعلام کرد به‌زودی خرید و فروش ارز تنها در صرافی‌های رسمی صورت خواهد گرفت و هشدار داد با متخلفان به‌شدت برخورد می‌شود. همتی با مخرب دانستن فعالیت برخی عناصر در بازار گفت این افراد موجب التهاب بیشتر بازار می‌شوند و در صورت مشاهده هر نوع فعالیتی از سوی این گروه، برخورد قضایی خواهد شد. باتوجه به این سخنان رئیس کل بانک مرکزی باید انتظار داشت که چهارراه استانبول و خیابان منوچهری هم دیگر صحنه حضور دلالان و فروشندگان دلار و یورو نباشد. ازسویی هم باتوجه به اظهاراتی که سیدکاظم موسوی، نایب‌رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس عنوان کرده، بانک مرکزی در هماهنگی کامل با سایر قوا این هشدار را داده و احتمالا بار دیگر میدان فردوسی صحنه حضور نیروهای انتظامی برای جلوگیری از فعالیت دلالان خرده‌فروش ارز در این محدوده از تهران بزرگ خواهد شد؛ در نتیجه انتظار می‌رود صف‌های شلوغی هم در برابر صرافی‌ها ایجاد شود و احتمالا در پی این تغییرات باید شاهد کاهش قیمت ارز نیز باشیم. البته در آخرین روز کاری هفته گذشته نیز به‌دلیل عرضه نشدن مقطعی ارز تا حدودی قیمت دلار کاهش یافت. ۸-۹

میز گرد اختصاصی

رسانه و روابط عمومی؛ در برابر هم یا برابر هم

میزگرد تخصصی موسسه صمت با موضوع چگونگی تعامل روابط عمومی و رسانه، با حضور چهره‌های شناخته شده روابط عمومی و روزنامه‌نگاری خسرو رفیعی، احمد پاکزاد، امیرعباس تقی‌پور، ناصر بزرگمهر و ابراهیم رستمیان مقدم برگزار شد. در این میزگرد، مهم‌ترین چالش‌های موجود که مسیر ارتباط سازنده میان این دو بخش اصلی در حوزه اطلاع‌رسانی را ناهموار کرده، مورد نقد و بررسی قرار گرفت. با کالبد شکافی مباحث تخصصی در نهایت چند آسیب اصلی درباره تعامل روابط عمومی‌ها و رسانه‌ها مشخص و راهکارهایی نیز برای رفع این موارد پیشنهاد شد. ۸-۹

انا لله و انا الیه راجعون

جناب آقای دکتر خدادی

معاون محترم امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

درگذشت اخوی گرامی‌تان را به حضرتعالی و خانواده محترم و سایر بستگان معزز تسلیت عرض نموده و از خداوند متعال برای آن مرحوم غفران و علو درجات واسعه و برای جنابعالی و عموم مصیبت‌دیدگان، صبر و اجر جزیل مسألت می‌نماییم.

ناصر بزرگمهر و همکاران موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت

با ماسبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید

www.Gostaresh.news

www.Gostaresh.news

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

سر مقاله

نهنگ‌ها باز هم به ساحل زدند و به گل نشستند

پیمان مولوی
فعال سرمایه‌گذاری

نزدیک ۵۰۰ نهنگ در ساحل جزیره تاسمانی استرالیا گیر افتادند و در عملیات گسترده نجات نهنگ‌ها مشخص شد این تعداد بسیار بیشتر از تخمین اولیه است. این بیشترین تعداد نهنگی است که تاکنون در این جزیره گرفتار شده‌اند. مشخص نیست چه عاملی نهنگ‌ها را به ساحل کشانده اما دانشمندان می‌گویند در میان این گونه از پستاندار آبزی که به «نهنگ‌های خلبان» شهرت دارند، پیوندهای اجتماعی قوی وجود دارد.

این خبری بود که چند روز پیش لابه‌لای خبرهای خارجی دیده شد. این امر هر سال بارها و بارها تکرار می‌شود و کارشناسان دلایل آن را تغییرات اقلیمی می‌دانند، چراکه در بسیاری از موارد به سبب تغییر جریان آب‌های زیر اقیانوس نهنگ‌ها و دلفین‌ها در جهت‌یابی دقیق دچار اختلال می‌شوند. به‌عبارت دیگر سامانه‌های آنها اطلاعاتی اشتباه دریافت می‌کند و لاجرم مسیری اشتباه را برمی‌گزینند و به ساحل می‌زنند و به گل می‌نشینند!

آنها به‌صورت گله‌ای حرکت می‌کنند و وقتی لیدر آنها در اول صف دچار اشتباه شود، بقیه نیز مسیر اشتباهی را طی خواهند کرد. من متخصص محیط‌زیست نیستم، اما می‌بینم مانند همین رویدادها این روزها در ایران در حال وقوع است؛ سیگنال‌دهی اشتباه به مردم و سیاست‌گذار!

سال‌هاست که اقتصاد ایران در دام علامت‌دهی اشتباه به مردم و تصمیم‌گیران اقتصادی است. این امر مانند اتفاقی که برای نهنگ‌ها و دلفین‌ها می‌افتد، بسیاری را به ساحل می‌کشاند؛ اما نه ساحل نجات بلکه به گل!

سوبسیدهای فراوان، دخالت در بازارها و تعیین دستوری قیمت‌ها، تولید نقدینگی، کاهش ندادن هزینه‌های دولت، افزایش ریسک‌های مترتب بر کسب‌وکارها، مشکلات و محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها، همه و همه بخش‌هایی از مشکلاتی است که در آنها گاهی با تصور اینکه همه چیز می‌تواند با بخشنامه‌ها سروسامان یابد، رویکرد تعزیراتی و دستوری اعمال می‌شود. این موارد از همان سیگنال‌های اشتباهی است که به مردم و تصمیم‌گیران داده می‌شود.

گاهی تصور می‌شود آدرس غلط دادن در اقتصاد ایران رواج یافته است. در همین ماه گذشته عده‌ای بورس را عامل تورم دانستند! تصور کنید هیچ مقاله علمی قابل‌استنادی هم یافت نشد اما تاثیر خود را بر بازار گذاشت.

یک نمونه دیگر افرادی هستند که با ایجاد تفکر و استدلال‌های صفر و صد و نگاه سیاه و سپید به تحلیل بنیان مشکلات اقتصادی می‌پردازند. یکی فقط تحریم را عامل بروز تمام مشکلات می‌داند و دیگری فقط عوامل داخلی را ریشه تمام محدودیت‌ها و مسائل اقتصادی تلقی می‌کند. تمام این نگاه‌ها و استدلال‌های صفر و صدی هم برای سیاست‌گذاران و هم برای مردم مانند مخابره آدرس اشتباه است.

از این مثال‌ها می‌توان بسیار آورد، اما آنچه که باید به آن دقت کرد و مورد توجه و تامل قرار داد، این مسئله است که آدرس اشتباه دادن می‌تواند اثرات غیرقابل جبران و مهلکی برای اقتصاد کشور داشته باشد. برای حرکت در مسیر درست هم باید نقشه راه درست داشت. تصمیم‌گیری براساس واقعیت‌های موجود یکی از مسیرهای درست گام برداشتن در جریان تصمیم‌گیری برای آینده است.

باید یاد بگیریم و باور کنیم که پذیرش آمارها و اعداد و ارقام هرچند تلخ باشند، اما به همان میزان راهگشا هستند و انتشار نیافتن آمار درست و مخدوش کردن آنها یا ارائه ندادن به‌موقع آنها می‌تواند مشکلات غیر قابل تصوری را برای آینده اقتصاد ایجاد کند و حتی با توسعه این رویکرد اقتصاد کشور را با ارائه سیگنال‌های غلط به گل بنشاند!

سال‌هاست که باید باور کنیم اقتصاد یک علم است و دارای ابزارها و مولفه‌های خاص خود. از سوی دیگر برای موفقیت در چیدمان مهره‌های تصمیم‌گیری در صفحه شطرنج باید از این مولفه‌ها استفاده کرد. حذف مولفه‌ها ممکن است به سینگال‌دهی اشتباه و گم کردن مسیر بینجامد.

بودجه ۱۴۰۰ با نگاه تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام بسته شود

رئیس مجلس تاکید کرد: بودجه سال ۱۴۰۰ باید با نگاه تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام در کشور بسته شود و برنامه هفتم توسعه باید جلوی تمرکزگرایی در کشور را بگیرد و برخی احکام، به‌صورت استانی و برخی دیگر ملی شوند و این دو منطبق بر پیشران‌های ما در سطح ملی قرار گیرد.به گزارش خانه ملت، قالیباف در دهمین نشست شورای هماهنگی کمیسیون‌ها و هیات رئیسه مجلس، با اشاره به وجود ۷۰۰ هزار میلیارد تومان طرح نیمه‌تمام عمرانی در کشور گفت: مجلس باید قانون جامعی را در این باره تصویب کند که اجازه داده شود در زمینه طرح‌های نیمه‌تمام عمرانی کشور با تقسیم به چند گروه و به‌صورت موردی تصمیم‌گیری شود. وی استفاده از ظرفیت بخش خصوصی برای اتمام طرح‌های نیمه‌تمام عمرانی را از اولویت‌های بخش مسکن ذکر کرد و افزود: مجلس شورای اسلامی باید یک برنامه زمانی یک‌ساله تا پایان دولت فعلی و نیز یک برنامه زمانی پنج‌ساله تهیه کند تا مشخص شود در برنامه هفتم توسعه چه اقداماتی باید در زمینه مسکن و نیز طرح‌های عمرانی صورت گیرد. وی همچنین درباره اقدامات عمرانی شهرداری‌ها افزود: تفریغ بودجه شهرداری‌ها حتما به نظارت نیاز دارد و نهادی که باید نظارت کند حتما مجلس شورای اسلامی است. اجازه دهیم شهرداری‌ها درآمد پایدار داشته باشند.در این نشست رئیس کمیسیون عمران نیز گزارشی از آخرین وضعیت مسکن در کشور و همچنین طرح‌های نیمه‌تمام را ارائه کرد. روسای سایر کمیسیون‌ها نیز به ارائه پیشنهادهای خود در بخش مسکن پرداختند.

رئیس قوه قضاییه در جلسه شورای‌عالی قوه قضاییه تاکید کرد

اجازه ندهیم هیچ کارخانه و کارگاهی تعطیل شود

رئیس قوه قضاییه با بیان اینکه پیگیری تولید و خدمات همواره در دستور کار قوه قضاییه است، گفت: همکاران ما در سراسر کشور باید تلاش کنند که هیچ کارخانه‌ای تعطیل نشود، هیچ تولیدکننده‌ای زمین نخورد و هیچ کارگری بیکار نماند.

به گزارش ایلنا، حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیدابراهیم رئیسی در جلسه شورای‌عالی قوه قضاییه اظهار کرد: مسئله پیگیری تولید مانند موضوع مبارزه با فساد از وظایف مهم دستگاه قضا تلقی می‌شود.

وی گفت: همکاران ما در سراسر کشور باید تلاش کنند که هیچ کارخانه‌ای تعطیل نشود، هیچ تولیدکننده‌ای زمین نخورد و هیچ کارگری بیکار نماند.

وی افزود: نباید اجازه داد هیچ کارخانه و کارگاهی تعطیل شود و چنانچه کارگاه و کارخانه تعطیل شده، باید تلاش کرد به چرخه تولید بازگردد. این مسئله از نکاتی است که در آن حقوق عامه نهفته شده است.

رئیس قوه قضاییه گفت: جلوگیری از بیکاری کارگران و حمایت از اشتغال مسئله مهمی است که همکاران قضایی ما در سراسر کشور نسبت به آن حساس هستند و البته باید این حساسیت بیشتر از قبل شود تا شاهد اتفاق‌های خوب و مثبتی باشیم.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین رئیسی افزود: آنچه دشمن می‌خواهد تعطیلی چرخه تولید و ایجاد بیکاری، یأس و ناامیدی در جامعه است؛ برخلاف آنچه همواره مورد تاکید و خواست رهبر معظم انقلاب بوده و تبلور آن را در شعار محوری سال مشاهده می‌کنیم.

وی درباره مصوبه‌های سفرهای استانی خود هم گفت: باید این مصوبه‌ها به‌طور جدی پیگیری شود تا مردم، کارگران و کارآفرینان نتایج مثبت آن را ببینند.

جلوگیری از کاهش ارزش پول ملی

رئیسی با بیان اینکه کاهش ارزش پول ملی امری خسارت‌بار است و باید از تداوم کاهش آن جلوگیری شود، گفت: باید از همه ظرفیت‌ها استفاده کرد تا تورم در کشور کنترل، بازار مدیریت و آرامش مردم حفظ شود. رئیس قوه قضاییه اضافه کرد: این‌طور نیست که همه چیز را از چشم دشمن ببینیم. درست است که دشمن همواره دشمنی و توطئه می‌کند، اما به‌هیچ عنوان نمی‌تواند ما را متوقف کند.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین رئیسی گفت: حتما با تکیه بر توانایی‌های خود می‌توانیم از این شرایط، پیروزمندانه عبور کنیم. وی تصریح کرد: همیشه رمز شکست دشمن، مردم ما بودند و باز هم بی‌تردید مردم خواهند بود.

رئیس قوه قضاییه گفت: امروز شاهد هستیم که توطئه‌ای جدید با پوشش حقوق بشر ضد کشور ما آغاز شده که با آن تلاش می‌کنند مردان و زنان شجاع را در عرصه‌های مختلف اقتصادی، قضایی، نظامی، امنیتی و بخش‌های مختلف، تضعیف کنند و از طرف دیگر قتل و جنایت را عادی جلوه دهند.حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی گفت: کوچک‌ترین خلاف حقی را بر خودمان جایز نمی‌دانیم و معتقدیم باید حقوق بشر به‌طور واقعی محترم شمرده شود.

آمادگی دادستانی برای شنیدن حرف تولیدکنندگان

همچنین به گزارش ایلنا، جلسه‌ای با هدف حل مشکلات تولید با حضور سعید عمرانی، معاون قضایی دادستان کل کشور و رئیس کمیته حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری قوه قضاییه، زالی دبیر کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید وزارت صنعت، معدن و تجارت و مهدی کلیدارزاده، مدیرعامل شرکت تابان در دادستانی کشور برگزار شد.

رئیس کمیته حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری قوه قضاییه ضمن تاکید بر پیگیری فوری و بررسی مشکلات واحدهای تولیدی تاکید کرد: مجموعه‌ای برای حمایت از تولید ذیل ستاد اقتصاد مقاومتی قوه شکل گرفته است. برهمین اساس آمادگی دادستانی کل کشور برای شنیدن صحبت‌های تولیدکنندگانی که به دستورات و اقدامات رئیس قوه قضاییه امیدوار و دل بسته‌اند، کمترین کاری است که در وهله اول انجام می‌شود. عمرانی با بیان اینکه بیشتر مشکلات مطروحه تولیدکنندگان با دستگاه‌های مختلف از جمله سیستم بانکی، تامین اجتماعی، مالیات، گمرک و وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و جهادکشاورزی است، گفت: اساس کار مداخله و حل‌وفصل مشکلات و در صورت لزوم تذکرات و هدایت امور به مسیر قانونی همگام با سیاست‌های کلی نظام در سال مزین به نام جهش تولید است. معاون دادستان کل کشور افزود: در راستای رفع مشکل تولید در بیشتر موارد کارخانه‌ها و بنگاه‌های تولیدی مورد بازدید قرار می‌گیرند.

ظرفیت‌های قوه قضاییه برای رفع مشکل تولید

عمرانی با اشاره به ظرفیت‌های قوه قضاییه در زمینه رفع مشکل تولید اظهار کرد: باید برای اجرای فرمان رهبر معظم انقلاب در تحقق جهش تولید از همه ابزار و ظرفیت‌های قانونی بهره جست. ما اجازه نخواهیم داد در شرایط موجود هیچ کارخانه‌ای تعطیل و کارگری بیکار شود. مصمم هستیم با کسانی که به‌عمد چوب لای چرخ تولید می‌گذارند قاطعانه برخورد کنیم.

اولویت، حفظ انسجام در مردم است

وزیر کشور اولویت کشور را حفظ وحدت، انسجام، امیدبخشی و تقویت روحیه مشارکت‌جویانه در مردم عنوان کرد و بر لزوم برگزاری انتخابات سالم و قانونی در سال ۱۴۰۰ تاکید کرد.

به گزارش ایرنا، عبدالرضا رحمانی‌فضلی در حاشیه همایش استانداران سراسر کشور در جمع خبرنگاران، گفت: استانداران در نشست امروز باتوجه به حوزه‌های تخصصی امنیتی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی گزارشاتی ارائه و ضعف‌ها، عدم توفیقات، موفقیت‌ها و دلایل آن را بیان کردند. تصمیماتی درباره این گزارش‌ها اتخاذ شد که در مرحله اجرا می‌تواند موثر باشد.

وزیر کشور با بیان اینکه موضوع امنیت داخلی اولویت نخست در فضای پیش رو است، گفت: بر این موضوع تاکید و تذکر داده شد تمام موضوعات و مسائل مرتبط با امنیت به‌طور مستمر رصد و پیش‌بینی‌ها و پیشگیری‌های لازم در این زمینه انجام شود.

وی اضافه کرد: شوراهای تامین باید فعال‌تر از قبل باشند، تصمیمات به‌روز باشد و هر کدام از دلایلی که ابعاد ملی پیدا می‌کند بلافاصله به شورای امنیت منتقل شود و ما در آنجا موضوع را پیگیری می‌کنیم.

رئیس شورای امنیت کشور خاطرنشان کرد: موضوع امنیتی نگران‌کننده خاصی در هیچ یک از گزارش‌های امروز در هیچ یک از مناطق کشور از مرزها گرفته تا داخل شهرها نداشتیم و باتوجه به زحمات دوستان باز هم از این گزارش‌ها نخواهیم داشت.

وزیر کشور درباره گزارشات استانداران در حوزه اقتصادی اظهار کرد: باتوجه به عملیاتی بودن فعالیت استانداران در سطح استان‌ها و اشراف کامل آنها بر موضوعات، ظرفیت‌ها، مشکلات و مسائل، آنان همچنان معتقدند می‌توانند با واگذاری اختیارات بیشتر و قبول مسئولیت موفق‌تر عمل کنند.

وی با بیان اینکه روی نظام توزیع، نظارت و رفع موانع تولید و هماهنگی بین همه واحدهای اقتصادی به‌ویژه بانک‌ها کارهای بیشتری انجام شود، گفت: در شرایط کنونی اولویت نخست ما تامین معیشت، وفور کالا برای مردم و فعالیت تولیدی کارخانجات و جلوگیری از بیکاری است.

مذاکره نخواهد شد؛ راه روشن است

سخنگوی وزارت خارجه بیان کرد: کاخ سفید گفته نصف روز به گفت‌وگو با ایران می‌رسم! آقای ترامپ فهم درستی از روابط بین‌الملل و ایران ندارد و مشاورانش هم قرار نیست بفهمند. مذاکره نخواهد شد؛ راه روشن است. امریکا باید خطای خود را بپذیرد، به قواعد بین‌المللی احترام بگذارد و جنگی را که علیه ایران راه انداخته تمام و خسارت‌های وارد شده به ایران را جبران کند. موضع جمهوری اسلامی روشن است و اگر هزار بار دیگر این سوال پرسیده شود، جواب ما همین است.

به گزارش ایلنا، سعید خطیب‌زاده در ابتدای نشست خبری خود با اشاره به آغاز موج سوم کرونا بر ضرورت رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی، درباره ناآرامی‌ها در منطقه قره‌باغ و اختلافات جمهوری آذربایجان و ارمنستان تاکید کرد: آماده هستیم از همه ظرفیت‌ها برای حل این مسئله استفاده کنیم. وی همچنین با اشاره به سفر وزیر خارجه عراق به تهران و سفر ظریف به مسکو گفت: ۳۱ شهریور ظریف در نشست اندیشکده شورای روابط خارجی امریکا شرکت کرد. خطیب‌زاده در پاسخ به سوالی درباره درگیری بین جمهوری آذربایجان و ارمنستان و اصابت راکت به یکی از روستاهای ایران اظهار کرد: اتفاق خوبی نیفتاده؛ منطقه بیش از این تحمل این خشونت‌ها را ندارد. به دوستان در جمهوری آذربایجان و ارمنستان گفتیم که هرچه زودتر غائله ختم شود؛ آتش‌بس فوری و آغاز گفت‌وگوهای دوجانبه راه‌حلی قطعی است. وی ادامه داد: راه‌حل نظامی راه‌حل پایداری برای این مسئله نیست. ما با حساسیت بالا در حال پیگیری هستیم و با طرف‌های درگیر در ارتباطیم و برای آتش‌بس فوری تلاش می‌کنیم.

روی خط سیاست

خبرگزاری بلومبرگ از احتمال وقوع جنگ خطرناک بین روسیه و عربستان به‌دلیل اختلافات درباره نرخ نفت در سایه بهبود کند تقاضا خبر داد. جولیان لی، کارشناس خبرگزاری بلومبرگ پیش‌بینی کرد جنگ نفتی خطرناکی بین روسیه و عربستان به‌دلیل اختلافات درباره نرخ نفت در میانه بهبود کند تقاضا رخ دهد. وی تاکید کرد مسکو و ریاض دو عضو گروه اوپک‌پلاس در شرایط مشابهی در ماه مارس دچار تنش شدند که این موضوع موجب کاهش شدید نرخ نفت شد.

منابع خبری گزارش‌های ضدونقیضی درباره خروج سفیر امریکا از بغداد منتشر کرده‌اند. شبکه خبری اسکای‌نیوز گزارش داد متیو تولر، سفیر امریکا در عراق از بغداد خارج شده و به کنسولگری این کشور در اربیل رفته است. اسکای نیوز همچنین با اشاره به برخی منابع که پیش از این اعلام کرده بودند امریکا تصمیم به تعطیلی سفارت خود در بغداد دارد، گزارش داد که احتمال می‌رود این تصمیم امروز اعلام شود. همزمان برخی رسانه‌ها به نقل از منابع امریکایی ورود تولر به اربیل را تکذیب کرده‌اند.

عرب‌نیوز در تحلیلی به تنش میان ایران و امریکا و پشت پرده صبر استراتژیک تهران پرداخت. این رسانه نوشت: ایران تا انتخابات امریکا سیاست صبر در پیش گرفته است. این به آن معنی نیست که انتقام از امریکا و اسرائیل را فراموش کرده، بلکه به این معنی است که منتظر انتخابات در امریکا است. اگر ایران از اقدام علیه ایالات متحده خودداری می‌کند، برای این است که نگران است چنین اقدامی به ترامپ در انتخاب مجدد او کمک کند زیرا این امر پایگاه‌های او را بسیج می‌کند و به‌طور بالقوه برخی از رای‌دهندگان بلاتکلیف را تحت تأثیر قرار می‌دهد تا از او حمایت کنند. در زمان جنگ مردم این کشور تمایل به انتخاب مجدد رئیس جمهوری فعلی دارند. ایران نمی‌خواهد شانس بایدن را برای پیروزی در انتخابات نوامبر و برکنار نشدن ترامپ به‌خطر بیندازد؛ بنابراین صبر استراتژیک پیشه کرده و باتوجه به بحران کرونا از اقدام علیه ترامپ خودداری می‌کند.

رئیس جمهوری فرانسه به شکست خود در حل اختلاف میان ایران و امریکا اعتراف کرد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، امانوئل ماکرون، رئیس جمهوری فرانسه درباره حل اختلاف میان ایران و امریکا گفت: برای حل اختلاف و میانجی‌گری میان ایران و امریکا موفق نشدم.

وزیر خارجه کشورمان طی مطلبی در فضای مجازی تاکید کرد: ایران به دقت خشونت نگران‌کننده در ناگورنو-قره‌باغ را زیر نظر دارد. به گزارش مهر، محمدجواد ظریف افزود: خواستار پایان فوری خصومت‌ها و آغاز گفت‌وگو برای حل اختلافات هستیم. همسایگان ما اولویت ما هستند و آماده ارائه مساعی جمیله به‌منظور فراهم ساختن گفت‌وگوها هستیم. منطقه ما هم اکنون نیازمند صلح است. به گزارش روسیا الیوم، وزارت خارجه ارمنستان با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد ترکیه حضور نظامی مستقیم در منطقه قره‌باغ دارد. در ادامه این بیانیه آمده است: کارشناسان نظامی ترک در کنار ارتش آذربایجان می‌جنگند و با کوا ز سلاح ترکیه از جمله پهپادها و جنگنده‌ها استفاده می‌کند. جمهوری آذربایجان این ادعاها را تکذیب کرد اما ترکیه هنوز واکنش خاصی به این اتهامات نشان نداده است.

خبر

ما شرمنده مردم هستیم

وزیر امور خارجه کشورمان تاکید کرد: حق این مردم نیست که به خاطر دعواهای سیاسی و جناحی منافع آنها را در نظر نگیریم. به گزارش، ایسنا محمد جواد ظریف در آخرین روز از هفته دفاع مقدس در مراسم تجلیل از خانواده شهدای وزارت خارجه با اشاره به مقاومت مردم ایران در برابر فشارها گفت: ما شرمنده مردم هستیم که در برابر این همه مقاومت و اقتدار بخشی که آنها انجام داده‌اند آنچه را که باید در برابر آنها انجام می‌دادیم انجام ندادیم. باید بپذیریم که بدهکار مردم هستیم و باید بپذیریم این سخنان امام که مردم ولی نعمت ما هستند را نپذیرفتیم. وی خطاب به خانواده شهدا گفت من در برابر شما سر تعظیم فرود می‌آورم و در برابر بزرگی شما اظهار شرمندگی و احساس کوچکی می‌کنم. وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران خطاب به امریکایی‌ها گفت: شما دشمن شماره یک داعش را با زبونی کشتید، شما ترسو و وحشی هستید، ولی این مردم را نتوانستید به زانو دربیاورید. ظریف همچنین ضمن عرض ارادت به پیشگاه حضرت اباعبدالله الحسین افزود: آنچه کشور ما را اقتدار بخشیده و امروز در شرایط ناگوار بین‌المللی و منطقه‌ای و نابسامانی‌ها این مردم را عزت داده و اجازه نداده کسی به مردم توهین کند و فخر بفروشد.

ویژه‌تر از خبر

تعیین تکلیف مدارس با ستاد ملی کرونا

وزیر آموزش و پرورش درباره سرانجام رایگان شدن اینترنت شبکه شاد گفت: اینترنت شاد رایگان است و اگر کسی با مشکلی مواجه شده، اعلام کند. با وزیر ارتباطات هم صحبت کردم و این کار از چند روز قبل انجام شده و استفاده از شاد رایگان است.

به گزارش ایسنا، محسن حاجی میرزایی در حاشیه مراسم «یاد یاران» در پاسخ به این پرسش که آیا باتوجه به وضعیت بحرانی کرونا در بسیاری از استان‌ها قصدی برای تعطیلی مدارس ندارید؟ گفت: ما موظفیم انواع آموزش را پیش‌بینی کنیم و در اختیار قرار دهیم و این کار را انجام دادیم، اما مرجع صلاحیت‌دار برای پاسخ به این سوال که آیا حضور افراد ضرر دارد و باید مرکزی تعطیل بشود یا خیر، ستاد ملی کروناست. در مصوبه این هفته ستاد ملی کرونا نیز برای تصمیم‌گیری درباره هر منطقه‌ای که مشکلات‌شان حاد می‌شود به پیشنهاد وزارت بهداشت و وزارت کشور اختیاراتی تفویض شد.

وزیر آموزش و پرورش با اشاره به اینکه اعلام کردیم حضور دانش‌آموزان در مدارس اختیاری است و آنها که حضور می‌یابند با رعایت پروتکل‌هاست و خطری که در مدرسه تهدیدشان می‌کند، بیشتر از خطری نیست که در جاهای دیگر آنها را تهدید می‌کند، گفت: ما نهایت مراقبت را داریم و تاکنون هم گزارش متفاوتی دریافت نکردیم که بازگشایی مدارس مخاطره‌ای برای دانش‌آموزان داشته است. وی با بیان اینکه اگر جایی ستاد کرونا تشخیص دهد که حضور دانش‌آموز ولو به‌طور محدود، خطرناک است اعلام می‌کند و آنها هم در مدرسه حضور پیدا نمی‌کنند، گفت: مدارس ما در هر صورت باز هستند. مدارس حلقه اتصال ما با معلمان و دانش‌آموزان هستند و باید جریان آموزش را پیگیری و کنترل کنند.

فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله‌ای با موضوع
«طراحی، ساخت، آزمون دو ماهواره مکعبی تصویربرداری اپتیکی
به همراه زنجیره های مخابراتی بخش زمینی»

سازمان فضایی در نظر دارد فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله ای با موضوع «طراحی، ساخت، آزمون دو ماهواره مکعبی تصویربرداری اپتیکی به همراه زنجیره های مخابراتی بخش زمینی» به شماره ۲۰۹۹۰۰۴۰۶۸۰۰۰۰۰۳ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از دریافت و تحویل اسناد استعلام ارزیابی کیفی تا ارسال دعوتنامه جهت سایر مراحل مناقصه، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه تاریخ ۹۹/۰۷/۰۸ می باشد. اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرایند ارزیابی کیفی و ارسال دعوتنامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه گران ارسال خواهد شد.

مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی: تا ساعت ۱۹:۰۰ روز چهارشنبه تاریخ ۹۹/۰۷/۱۶

مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: تا ساعت ۱۹:۰۰ روز چهارشنبه تاریخ ۹۹/۰۸/۰۷

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار: تهران، خیابان ولیعصر، خیابان شهید سلطانی (سایه)، شماره ۳۴-شماره تماس ۲۲۰۲۹۷۲۹

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:

مرکز تماس: ۴۱۹۳۴-۰۲۱ دفتر ثبت نام: ۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

۲۱۱۹/م الف

گسترش صنعت
سه‌شنبه
۸ مهر ۱۳۹۹
۱۱ صفر ۱۴۴۲
۲۹ سپتامبر ۲۰۲۰
شماره ۱۶۲۳
پیاپی ۲۹۴۱
www.sanatnewspaper.com

روایتی از خودرو تک‌ستاره ایرانی

۲۰ هزار مگاوات به ظرفیت نیروگاهی کشور افزوده می‌شود

فردوسی خلوت می‌شود؟

خبر خوش برای مسافربرهای شخصی

قائم‌مقام شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی گفت: براساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده آمادگی تبدیل ۲۰۰ هزار خودرو مسافربر شخصی به دوگانه‌سوز وجود دارد و برای این کار فقط یک‌سوم هزینه از افراد دریافت می‌شود. حمید قاسمی ده‌چشمه در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه تبدیل خودروهای عمومی وانت‌بار و تاکسی به دوگانه‌سوز براساس مصوبه هیات‌دولت به صورت رایگان انجام می‌شود، اظهار کرد: برای سایر خودروها که مسافربر شخصی هستند ووزارت کشور این خودروها را به‌عنوان مسافربر شخصی تعریف می‌کند، برنامه‌هایی را در نظر گرفته‌ایم. وی افزود: وزارت کشور برای این موضوع مولفه‌هایی را در نظر گرفته که سرویس مدارس و تاکسی‌های اینترنتی می‌تواند جزیی از این طرح باشند. البته این موضوع شامل تمام مسافربرهای شخصی نمی‌شود و تنها خودروهای پرمصرفی که در این حوزه فعال هستند، مشمول خواهند شد. وی با تاکید بر اینکه خودروهای مسافربر شخصی کم‌مصرف و دوره‌ای شامل این طرح نمی‌شوند، تصریح کرد: برخی خودروهای شخصی نیز در تهران فعال هستند که مجوز تاکسی را دریافت کردند که تعداد آنها حدود ۳۷هزار خودرو می‌شود و فهرست این خودروها مشخص است. ده‌چشمه با بیان اینکه سامانه شرکت پالایش و پخش باید به سامانه وزارت کشور وصل شود و بدین ترتیب پس از ثبت‌نام متقاضی مشخص می‌شود که فرد متقاضی شرایط دریافت این طرح را دارد یا خیر، گفت: پس از گذر از مرحله تایید فرد باید مبلغ ۳میلیون تومان را پرداخت کند و در نوبت تبدیل قرار گیرد. حدود ۹ میلیون تومان از سوی دولت و ۳ میلیون تومان از سوی متقاضی پرداخت می‌شود و این طرح برای ۲۰۰ هزار خودرو در نظر گرفته شده است.

ترخیص قطعات این‌بار بدون ذکر منشأ ارز

۱۷ قطعه پرمصرف خودرو کد شناسه دارند

دیروز دوشنبه ۷ مهر، نشست خبری انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور و مدیران ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز برگزار شد. به گزارش صمت در این نشست که با حضور محمدرضا نجفی‌منش رئیس انجمن، آرش محبی‌نژاد دبیر انجمن، مهدی مطلب‌زاده نایب‌رئیس، احمدرضا رعنایی، سعید صبوری و نوید قریب از اعضای هیات‌مدیره انجمن و نیز امیرمحمد پرهام‌فر مدیرکل پیشگیری ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و مهدی کوشا مدیرکل دفتر تبلیغات هوشمندانه و مشارکت‌های مردمی این ستاد برگزار شد، مشکلات موجود در بخش تولید و تامین قطعات مورد نیاز خط تولید و بازار لوازم یدکی، از معضل تخصیص ارز و رسوب قطعات وارداتی گرفته تا قاچاق قطعات و تامین بازار لوازم یدکی که قطعات تولید زیرپله‌ای و قاچاق آن را دچار چالش‌های اساسی کرده است، مورد بررسی قرار گرفت.

عکس: آیدا فریدی

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

ضرورت احیای سیستم مچینگ

محمدرضا نجفی‌منش، رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور: با آغاز نهضت ساخت داخل نیاز به مواد اولیه افزایش یافت اما قیمت این مواد داخلی و خارجی و نحوه توزیع آنها تولید را با مشکلات بسیاری مواجه کرده است. قیمت‌گذاری نرخ مواد اولیه تولید داخل با قیمت دلار و فوب خلیج‌فارس باتوجه به وضعیت لجام گسیخته‌ای که وجود دارد، قیمت پایه آنها را بسیار افزایش داده است. مشکلات قیمتی و توزیع منجر به گرانی، کمبود و رقابت ناسالم شده است. هنگام سفارش‌گذاری قطعه‌ساز هزینه را نقدی پرداخت می‌کند که ۳ ماه بعد بار به او تحویل داده می‌شود. درخواست قطعه‌سازان مدیریت عرضه به اندازه نیاز و با قیمت مناسب است. از سوی دیگر، چون طرف مردم فولادساز، تولیدکننده مواد پتروشیمی و... نیست، تمام هجمه‌ها نسبت به افزایش قیمت تمام‌شده خودرو به سمت خودروساز و قطعه‌ساز است. بنابراین ضرورت دارد سیستم مچینگ دوباره احیا شود و نمایندگان شرکت‌های بالادستی با برآورد نیاز هر تولیدکننده‌ای، مواد اولیه مورد نیاز را بهنگام و با قیمت مناسب در اختیار او قرار دهد. اگر قیمت‌گذاری می‌شود باید قیمت‌ها در ورودی صنایع پایین‌دستی (مواد اولیه) هم اعمال شود.

۷ درخواست برای بازنگری

آرش محبی‌نژاد، دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور: سال گذشته زیان انباشته خودروساز ۲۵ هزار میلیارد تومان برآورد شد که این مبلغ برای صنعت خودرو (خودروساز و قطعه‌ساز) ۸۰ هزار میلیارد تومان است. این در حالی است که سود شرکت‌های بالادستی چندصد هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. برای ادامه فعالیت‌ها قطعه‌سازان درخواست بازنگری و رسیدگی به ۷ مورد از مشکلات موجود را دارند؛ نخست باید قیمت قطعات اصلاح شود و با محاسبه‌ای که انجمن داشت بر این اساس قیمت قطعات باید ۶۵ درصد افزایش یابد. در غیر این صورت، نه‌تنها جهش تولید نخواهیم داشت که با توقف تولید مواجه خواهیم شد. دیگر اینکه در کل زنجیره تامین چه در شرکت‌های بالادست و چه میانی و پایین‌دست باید سیستم یکپارچه‌سازی قیمت‌گذاری برقرار باشد. مسئله سوم مربوط به اشتباه حاکمیتی است. صنایع بالادستی ۱۰۰ درصد دولتی بوده و صنایع پایین‌دستی (خودروسازی) بین ۱۳ تا ۱۸ درصد دولتی هستند اما تصدی‌گری دولت در آنها ۱۰۰ درصد است.

منطق اقتصادی حکم می‌کند سود نقدینگی صنایع بالادستی به صنایع پایین‌دستی پمپاژ شود درحالی‌که صنایع بالادستی دولتی سود چندصد هزار میلیاردی دارند و صنایع پایین‌دستی که در آنها دولت سهم کمی دارد با زیان زیاد فعالیت می‌کند. موضوع چهارم، قراردادهای ناعادلانه بین خودروساز و قطعه‌ساز است که باید اصلاح شود. التهاب بازار خودرو و شکاف بین نرخ کارخانه و بازار، مسئله پنجم و نتیجه تصمیمات نادرست در حوزه قیمت‌گذاری دستوری است. از این‌رو صنعتگران با زیان تولید دارند و این امر منجربه کاهش تیراژ هم شده است. اگر عنوان می‌شود امسال ۲۱ درصد تولید خودرو رشد داشته، باتوجه تولید سال گذشته است که ریزش زیادی در تیراژ خودرو داشتیم. عرضه ناکافی و قیمت‌ها موجب تبدیل شدن خودرو از کالایی مصرفی به سرمایه‌ای شده که نیاز به بازنگری دارد. مورد ششم مربوط به مشوق‌های صادراتی است. صادرات با شرایط موجود نشدنی نیست اما نیاز به راهکارهایی دارد که سیاست‌گذاران باید آنها را تعیین کنند. صنعت خودرو جمعیت هدف ۴۰۰ میلیون نفری کشورهای همسایه را دارد که اگر کشورهای دوست هم به آن اضافه شود، بازار هدف ما می‌تواند ۶۰۰ میلیون نفر باشد.

در این بخش نیاز به رایزنی وزارت امور خارجه است تا صنعت خودرو با صادرات به‌لحاظ کمیت و کیفیت شکوفا شود. موضوع آخر مربوط به سیاست‌گذاری‌هایی است که در مجموعه حاکمیتی تدوین می‌شود اما متاسفانه هنگام اجرا مجلس شورای اسلامی یک چیز می‌گوید، دولت حرف دیگری دارد و قوه قضاییه هم حرف خود را می‌زند. بنابراین پیشنهاد انجمن تشکیل کمیته خودرو است که از هر یک از نهادهای مربوط به همراه انجمن‌ها نمایندگانی در این کمیته حضور داشته باشند که تصمیمات آنها فراقوایی بوده و لازم‌الاجرا باشد.

مشوق‌های حاکمیتی

مهدی مطلب‌زاده، نایب‌رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور: قطعات مورد نیاز تولید که با هزاران ترفند برای دور زدن تحریم از سوی صنعتگران به گمرک کشور رسید، در داخل گرفتار تحریم‌های داخلی شده و در گمرک رسوب شدند. این امر منجربه افزایش خودروهای ناقص شده و حاکی از هماهنگ نبودن نهادهای تصمیم‌گیر است. با آغاز نهضت ساخت داخل، حدود ۳۴۳ میلیون یورو صرفه‌جویی ارزی در ۴ میز تخصصی داخلی‌سازی داشتیم. برای ادامه این نهضت باید بازنگری‌هایی در امور سیاست‌گذاری انجام شود. نخست اختصاص تسهیلات با بهره پایین حداکثر ۱۰درصدی باشد که درحال‌حاضر بانک‌ها پول را ۲۴درصد به صنعتگران اجاره می‌دهند. با این میزان سود امکان سرمایه‌گذاری وجود ندارد.

دیگر اینکه منابع مالی در صندوق‌های گوناگون داخلی موجود است که می‌تواند برای سرعت نهضت داخلی‌سازی در تمام صنایع بخشی از این پول به آنها اختصاص یابد. مشوق‌های مالیاتی یکی از مهم‌ترین موضوع‌هایی که تولیدکنندگان به‌دنبال آن هستند. سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند کسانی که در نهضت ساخت داخل مشارکت دارند برای یک سال معاف از پرداخت مالیات کنند اما با سرمایه‌گذاری و افزایش تولید، سال بعد درآمد بیشتری داشته باشد. موضوع دیگر مشوق‌های رسانه‌ای است که درحال‌حاضر برخی رسانه‌ها در جهت تخریب صنعت خودرو گام برمی‌دارند و به این صنعت می‌تازند درحالی‌که باید از تولید داخل و نهضت داخلی‌سازی حمایت کرد.

مطالبات قطعه‌سازان از خودروسازان

سعید صبوری، عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور: بزرگ‌ترین معضل صنعت خودرو نقدینگی است. باتوجه به وضعیت فعلی بازار منابع مالی مهم‌ترین عامل هدایت یا توقف تولید شده است. درحال‌حاضر از ۱۲۰۰ قطعه‌ساز کوچک و بزرگ کشور، ۴۰۰ واحد صنعتی تعطیل و ۳۰۰ واحد دیگر به‌حالت نیمه‌تعطیل درآمده‌اند. جمع مطالبات زنجیره تامین از خودروسازان ۳۴هزار میلیارد تومان است که از این مبلغ ۱۵هزار میلیارد تومان معوق شده و از سررسید ۴ ماهه آن گذشته است. همچنین با اصلاح قیمت قطعات باتوجه به نرخ ارز مجموع بدهی‌ها بین ۳۸ تا ۳۹هزار میلیارد تومان خواهد بود. قیمت مواد اولیه در بورس روزبه‌روز تغییر می‌کند و چون با تناژ بالا عرضه می‌شود، صنعتگر با مشکل نقدینگی که دارد، قادر به خرید آنها نیست و ناگزیر باید با قیمت بالاتر از بازار آزاد و دلال‌ها، مواد اولیه مورد نیاز خود را تامین کند. این امر قیمت تمام‌شده محصولات را بالا می‌برد که نیاز به رسیدگی دارد.

فعالیت گسترده زیرپله‌ای‌ها

احمدرضا رعنایی، عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور: امروز قطعات قاچاق و تولید زیرپله‌ای بازار لوازم یدکی یکی از چالش‌های اساسی مردم و تعمیرکاران شده است. یکی از دلیل این معضل تخصیص نیافتن به‌موقع ارز و به مقدار کافی برای تامین این قطعات در داخل و خارج است؛ بنابراین بازار به قاچاقچیان و تولیدکننده‌های زیرپله‌ای واگذار شده است. این امر آسیب‌هایی را به جامعه وارد کرده و سرمایه‌های زیادی صرف این قطعات غیراستاندارد شده است. اگر قطعات مورد نیاز با تخصیص ارز مورد نیاز از کانال رسمی وارد شود، علاوه‌بر تامین بازار لوازم یدکی منبعی برای درآمد دولت در بحث مالیات و تعرفه خواهد شد. طبیعی است با نبود وزیر در یکی از بزرگ‌ترین وزارتخانه‌های کشور هیچ تصمیم قاطعی گرفته نمی‌شود. با وجود مشکلات در این بخش شاهد هستیم که قطعات اصیل به‌دلیل تخصیص نیافتن ارز و وارد شدن بدون انتقال ارز (بدون منشا ارزی) در گمرکات کشور دپو می‌شود. کیفیت و استاندارد بودن قطعات بسیار دارای اهمیت است، زیرا با جان و سلامتی مردم ارتباط مستقیمی دارد.

تعریف کدشناسه برای لوازم یدکی

امیرمحمد پرهام‌فر، مدیرکل پیشگیری ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز: گروه کالایی لوازم یدکی خودرو در تراز تجاری کشور ارزش بالایی را به خود اختصاص داده است. به‌دلیل ناهماهنگی بین تولید، مصرف و واردات رسمی شکاف زیادی به‌وجود آمده که به‌وسیله قاچاق و قطعات زیرپله‌ای پر می‌شود. از سال ۹۷ با محدودیت‌های ارزی و ممنوعیت واردات آمار قاچاق رشد قابل توجهی داشت. اگر بخواهیم به آمار لوازم یدکی قاچاق در این چند سال اخیر اشاره کنیم؛ سال ۹۵، ۱.۳ میلیارد دلار بود این رقم در سال ۹۶ به ۱.۵ میلیارد دلار رسید. همین آمار سال ۹۷ با آغاز تحریم و محدودیت‌های ارزی، بیش از ۲ میلیارد دلار شد و در سال ۹۸ براساس برآوردهای اولیه که هنوز نهایی نشده است به ۲.۴ میلیارد دلار رسیده است. به‌این ترتیب، سال ۹۸ نسبت به سال ۹۷ باید گفت لوازم یدکی قاچاق ۶۳درصد رشد داشت. این آمار نشان می‌دهد چه حجمی از کسری قطعات وجود داشته که با قاچاق پوشش داده شده است. باوجود واردات رسمی اما به‌دلیل رشد و جهش تولید هرچه سهم ارزی تولیدکنندگان برای تامین مواد اولیه و قطعات مورد نیازشان افزایش یابد از آمار قاچاق کاسته می‌شود. از سوی دیگر چون یکی از دغدغه تولیدکنندگان و ناقصی تولید خودروها رسوب قطعات و مواد اولیه در گمرکات کشور است در سفر اخیر معاون اول رئیس جمهوری مقرر شد کالاهایی که تا تاریخ ۵ مهر در گمرکات کشور انبار شده‌اند از مواد اولیه تا قطعات مورد نیاز خط تولید تمام صنایع کشور، به‌دلیل مشکلات ارزی (تخصیص نیافتن ارز مورد نیاز و واردات بدون انتقال ارز) ترخیص شوند. موضوع مهم دیگر اقدامات پیگیرانه در راستای شفاف کردن بازار برای جلوگیری از قاچاق کالاست. در حوزه قطعات یدکی با کالاهای حساس به‌لحاظ ایمنی مانند لنت ترمز، لاستیک و... روبه‌رو هستیم. از این‌رو از سال ۹۲ به‌موجب مبارزه با کالای قاچاق دریافت شناسه کالا برای تمام کالاهای وارداتی و تولید داخل الزامی شد. برای قطعات بازار لوازم یدکی خودرو به‌دلیل تنوع محصولات این امر زمانبر است. تاامروز برای ۱۷ قلم کالای پرمصرف در حوزه قطعات خودرو ۱۹ هزار و ۵۰۰ کد شناسه براساس نوع قطعه، مدل خودرو و کارخانه سازنده تعریف شده است. اگر همین تعداد به مرحله دریافت کد رهگیری برسند به بیش از یک میلیون خواهد رسید.

الگوی مصرف مناسب

مهدی کوشا، مدیرکل دفتر تبلیغات هوشمندانه و مشارکت‌های مردمی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز: در ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز برای حمایت از کالای ایرانی و مبارزه با کالای قاچاق برای آگاهی‌بخشی و فرهنگ‌سازی این دفتر راه‌اندازی شد. معتقدیم اگر به مقوله فرهنگ پرداخت شود و الگوی مناسب در تغییر رفتار مصرفی مردم ایجاد کنیم و همچنین با بها دادن به انجمن‌ها و اتحادیه‌های فعال در هر حوزه می‌توانیم بخش زیادی از مشکلات را رفع کنیم.

در پایان این نشست همچنین عنوان شد با ترخیص قطعات مربوط به خودروسازان که عموما «های‌تک» هستند از ۱۱۰هزار خودرو ناقص ۶۰هزار خودرو تجاری می‌شوند. با ترخیص بخش دیگر این قطعات که برای قطعه‌سازان است ۵۰هزار خودرو باقیمانده نیز تکمیل می‌شود. اگر سالانه یک میلیارد دلار واردات بدون انتقال ارز و ذکر منشا آن که کمتر از ۲درصد ارز کشور است (ارز مورد نیاز برای واردات قطعات ۴میلیارد دلار) انجام شود بخش زیادی از کالاهای قاچاق از بین می‌رود.

باترخیص قطعات رسوب شده در گمرکات کشور ۱۱۰ هزار خودرو ناقص تجاری می‌شود

گزارش خبری

تعریف پروژه مشترک بین‌المللی

در راستای بهره‌گیری بهینه از امکانات موجود و تحقق اهداف مشترک و توسعه همکاری‌ها در زمینه فعالیت‌های پژوهشی علمی بین‌المللی، تفاهمنامه‌ای مشترک بین معاونت آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت و مرکز مطالعات و همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به امضا رسید. به‌گزارش شاتا، برات قبادیان، معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت در مراسم امضای این یادداشت تفاهم که در محل سالن کنفرانس معاونت آموزش، پژوهش و فناوری برگزارشد، درباره اهداف این تفاهمنامه گفت: در قالب این تفاهمنامه پروژه مشترک بین‌المللی برای بسط و گسترش فعالیت‌های علمی بین‌المللی و با هدف ارتقای علمی و فنی ایران در جهان و همچنین استفاده بهینه از فناوری‌های نو در زمینه صنعت تعریف شده است. این مقام مسئول استفاده بهینه از توانمندی‌های علمی، فنی و پژوهشی در حوزه بین‌الملل را از دیگر اهداف تعریف شده در تفاهمنامه مشترک همکاری میان معاونت آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت و مرکز مطالعات و همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت علوم عنوان کرد. وی افزود: موضوع این تفاهمنامه عبارت است از توسعه همکاری‌های علمی، پژوهشی و بین‌المللی طرفین در زمینه‌های بهره‌مندی آنها از امکانات یکدیگر در حوزه‌های پژوهشی، علمی بین‌المللی و همکاری در ارائه اولویت‌های پژوهشی بخش صنعت، معدن و تجارت به مرکز مطالعات در ابتدای هر سال است. وی تصریح کرد: همکاری در پروژه‌های مشترک پژوهشی و برگزاری همایش‌ها، نشست‌های تخصصی، سمینارها و کارگاه‌های علمی بین‌المللی و سایر همکاری‌های لازم در زمینه تبادل استاد و پژوهشگر در این تفاهمنامه مطرح و مورد توافق طرفین قرار گرفته است. معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت همکاری در اجرای برنامه‌های آموزشی کاربردی کوتاه‌مدت مورد نیاز بخش صنعت، معدن و تجارت را دیگر موضوع مورد نظر این تفاهمنامه اعلام کرد. قبادیان گفت: تمام توان و تلاش معاونت آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت استفاده از ظرفیت‌های کشور در راستای اهداف این وزارتخانه به‌ویژه در مباحث مربوط به فناوری است. وی افزود: ویژگی مهم مرکز مطالعات و همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت علوم همکاری با سایر مراکز مشابه و ارتباطات بسیار خوب این مرکز با کشورهای دیگر است و با توجه به زیرساخت‌هایی که در سال‌های گذشته ایجاد کرده امکان و زمینه مناسبی برای توسعه همکاری دارد. وی ادامه داد: اگر معاونت آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت و مرکز مطالعات و همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت علوم بتوانند موارد مربوط به تفاهمنامه و بندهای یادشده را اجرایی کنند در کوتاه‌مدت و در زمان باقیمانده از دولت دوازدهم نیز می‌توانیم نتایج خوبی را در این بخش رقم بزنیم. او اضافه کرد: اجرای کامل این تفاهمنامه در سطح کلان به سود کشور است و در حوزه تولید ملی با همکاری مشترک می‌توانیم با حداقل هزینه و با هم‌افزایی لازم بسیاری از مشکلات را رفع و از ظرفیت‌های دوطرف به نحو بهینه استفاده کنیم. در ادامه مسعود صدری‌نسب، رئیس مرکز مطالعات علمی بین‌المللی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: این مرکز پل ارتباطی میان پژوهشگران داخلی و خارجی است و هم‌اکنون با ۳۶ کشور خارجی ارتباط علمی و آکادمیک دارد و همین امر باعث می‌شود بستر مناسبی برای ارائه ارتباطات و همکاری‌های بین‌المللی در حوزه تحقیقات به وزارتخانه‌ها و مراکز علمی که نیاز به ارتباط علمی دارند، فراهم باشد. وی افزود: با اجرایی شدن این تفاهمنامه می‌توانیم ثمره این اقدام را به عینه در بخش‌های گوناگون صنعت، معدن و تجارت و سایر بخش‌های پژوهشی کشور مشاهده کنیم. صدری‌نسب با بیان اینکه این مرکز از طرح‌های علمی مشارکتی پژوهشگران داخلی و خارجی حمایت می‌کند، گفت: درحال‌حاضر به طرح‌هایی که مورد تایید این مرکز باشند و معضلی را در کشور حل کنند، بین ۵۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان به‌عنوان کمک هزینه تحقیقاتی پرداخت می‌کند.

یادداشت

قیمت خودرو چگونه نزولی خواهد شد؟

حمید کشاورز/عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور

قطعه‌سازان فعال فعلی کشور بخشی از صنعتگرانی هستند که از کوران‌ها و توفان‌های اقتصادی و سیاسی چند دهه اخیر به سلامت عبور کرده و با اندازه‌ها، حوزه‌ها و سطوح فناوریکی گوناگون به تولید و تامین ۷۰ تا ۸۰ درصد قطعات مورد نیاز صنعت خودرو کشور مشغول هستند.

۲۰ تا ۳۰ درصد باقیمانده نیز از سوی قطعه‌سازان زیرمجموعه شرکت‌های خودروساز تامین می‌شود.

به‌جرأت می‌توان گفت گرفتاری اصلی قطعه‌سازی کشور نبود یک سیاست کلی در صنعت خودرو کشور است، وگرنه خودروسازی به‌عنوان لکوموتیو بخش صنعت کشور در مسیر درست حرکت کند، قطعه‌سازان نیز راه خود را پیدا کرده و پیش می‌روند.

حقیقت این است که مباحثی مانند نهضت ساخت داخل و بومی‌سازی قطعات خودرو در شرایط خاص تحریمی معنا پیدا کرده و البته ارزشمند است اما در صورت ادامه قطع ارتباط با جهان، در سطحی از فناوری متوقف خواهیم شد و در آنجا، طراحی و تولید قطعه و خودرو جدید امکان‌پذیر نخواهد بود.

اگر سیاست‌گذاران اقتصادی و صنعتی مسیر را مشخص و برنامه‌ها را براساس اصول و قواعد درست اقتصادی تنظیم کنند، هیچ صنعتگری مخالف تعامل یا رقابت با شرکت‌های خارجی نیست و واردات را نیز مانعی برای کسب‌وکار خود نمی‌بیند اما شرط لازم برای ایجاد این فضا نظام تعرفه‌ای درست است.

این نظام تعرفه‌ای در بسیاری از کشورهای پیشرفته جهان اعمال شده و در برخی کشور از جمله کره‌جنوبی – که بارها صنعت خودرو کشور را با مقایسه آن تازیانه زده‌اند- هنوز هم به صورت عوارض مختلف شهرداری، پلاک و... ادامه دارد.

صنعت خودرو ایران شاید در ظاهر شرایط قابل دفاعی نداشته باشد اما عملکرد آن در مقایسه با سایر حوزه‌ها متناسب است و اگر از حوزه‌های عملکردی دیگر کشور بهتر نباشد، بدتر هم نیست.

غرور ملی برای محصول داخلی چیزی است که باید از سوی حاکمیت خلق و تزریق شود اما متاسفانه این امر در کشور به‌درستی دنبال نمی‌شود.

انتظار صنعتگران و فعالان صنعت خودرو و قطعه در ابتدا حاکم شدن یک فضای منطقی و اقتصادی بر این حوزه است.

نباید فراموش کنیم که چند سال پیش یکی از دغدغه‌های خودروسازان کشور این بود که چگونه و با چه مشوق‌هایی، خودرو خود را در بازارهای داخلی و منطقه بفروشند و برای اجرای این امر از ابزار فروش اعتباری نیز استفاده می‌کردند.

به‌نظر می‌رسد در شرایط فعلی و باوجود تنگناهای اقتصادی موجود، نیاز سالانه بازار کشور یک میلیون و ۲۰۰ هزار خودرو که پیش‌تر اعلام شده، نباشد و به ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار خودرو کاهش پیدا کرده است؛ بنابراین باوجود کاهش تولید، خودروسازان توانایی تامین و عرضه این تعداد خودرو را دارند و اگر قیمت‌گذاری در اختیار خودروساز باشد، جریان تامین نقدینگی در این شرکت‌ها اصلاح و با افزایش تولید و عرضه، بار دیگر رقابت برای کسب سهم بازار از سر گرفته می‌شود و این امر به کاهش قیمت خودرو در بازار آزاد و رسمی منتهی خواهد شد.

از این‌رو، بدون هیچ ملاحظه‌ای باید گفت برای حل بحران فعلی با اصلاح شیوه معیوب قیمت‌گذاری فعلی، خودروسازان را از زیان خارج کرد تا در یک فضای رقابتی و تلاش برای کسب سهم بازار بیشتر از سوی آنها، شاهد کاهش قیمت و حتی ارائه مشوق‌هایی برای خرید محصولات‌شان باشیم.

در صورت اجرای این سیاست دیگر نیازی به انتظار برای برگزاری انتخابات آینده امریکا یا تغییر دولت در سال آینده نخواهیم بود و باوجود تنگناهای فعلی، صنعت و بازار خودرو راه آرامش در پیش خواهد گرفت اما اگر قرار باشد در روی همین پاشنه بچرخد، در آینده‌ای بسیار نزدیک شاهد آخرین نفس‌های صنعت تاثیرگذار و پیشران خودروسازی خواهیم بود.

جلوگیری از صدور بخشنامه‌های متعدد و تسهیل فعالیت‌ها

معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: با همکاری اتاق بازرگانی، خانه صنعت و دیگر تشکل‌ها و انجمن‌ها فهرست کاملی از مجوزها، رویه‌ها و مقررات مخل کسب‌وکار این بخش، شناسایی کرد و برای هر مورد پیشنهاد اصلاحی آماده شد.

به‌گزارش شاتا، سعید زرندی در کارگروه پایش فضای کسب‌وکار با بیان این مطلب، افزود: بسیاری از موضوعات که موجب گلایه و ناراحتی فعالان بخش تولید و تجارت است به خارج از اختیارات و وظایف وزارت صنعت، معدن و تجارت مرتبط است که ما موظف به پیگیری و حل آنها هستیم.

معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت بیان کرد: برخی مشکلات و رویه‌ها نیز مرتبط با داخل وزارتخانه است که باید اصلاح شود.

زرندی تصریح کرد: شرایط کشور نیز باعث شده در برخی زمان‌ها تصمیمات خاصی گرفته شود که مورد رضایت فعالان این بخش نبوده اما باید تلاش کنیم از بخشنامه‌های متعدد جلوگیری و رویه‌ها را سهل کرد که یکی از خواسته‌های صنعتگران است.

معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: آنچه در اختیار وزارتخانه است با جدیت دنبال می‌شود باید رویه‌ها و قوانین را شفاف کرده و به اطلاع همه ذی‌نفعان رسانده شود. زرندی تاکید کرد: دولت الکترونیک و بستر مناسب خدمات در وزارت صنعت، معدن و تجارت از دیگر اقدامات مهمی است که در حال انجام است.

روایتی از خودرو تک‌ستاره ایرانی

تولید خودرو برای تعهدات معوق سایپا ادامه دارد

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

شاید یکی از پربحث‌ترین خودروهای ایران پراید باشد که درباره آن انتقادها و مدح‌های زیادی گفته شده و می‌شود. به‌گزارش صمت، پراید، ارزان‌ترین خودرو ایرانی و زمانی قیمت آن کمتر از ۲ میلیون تومان بود.

پراید نخستین‌بار سال ۱۳۷۲ در گروه خودروسازی سایپا تولید و راهی بازار شد. قیمت نمونه ساده پراید هاچبک حدود یک میلیون و ۸۷۰ هزار تومان و برای نمونه صندوقدار حدود یک میلیون و ۹۵۰ هزار تومان بود. این قیمت برای نمونه فول هاچبک ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان و برای نمونه فول صندوقدار حدود ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان بود.

در آن دوره، بازار تشنه به عملکرد فنی مناسب، ظاهر جذاب و امکانات مناسب پراید روی خوش نشان داد و با توقف تولید پیکان، جایگزین آن شد.

با استقبال بازار قیمت پراید در بازار آزاد تا حدود ۲ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان افزایش یافت. این قیمت در سال ۱۳۷۵ به حدود ۳ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان رسید و به‌تدریج تا ۴ و سپس ۵.۵ میلیون تومان نیز رسید.

پس از رسیدن قیمت پراید به محدوده ۶ تا ۷ میلیون تومان بود که رفته‌رفته قیمت این خودرو ثابت شد تا اینکه در بازار آشفته فعلی به ۱۳۰ میلیون تومان هم رسید درست زمانی که خط تولید این خودرو تک‌ستاره متوقف شد. خط تولید پراید متوقف شده، اما گویا صادرات این خودرو همچنان به کشورهای همسایه ادامه دارد.

تاریخچه تولید پراید در جهان

پراید خودرویی است که تولید آن در امریکا و کره‌جنوبی به ترتیب با نام‌های فورد فستیوا و پراید آغاز شد. در کره‌جنوبی مدل‌های DM و FS و همچنین مدل سدان که به آن بتا نیز گفته می‌شد تولید می‌شده است. مدل‌های اولیه پراید از خودروهای مزدا ۱۲۱ و فورد فستیوا گرفته و سپس از سوی کمپانی کیا موتورز با تغییراتی در کره‌جنوبی ساخته شد.

پراید در ایران برای بیش از ۲۰ سال آن هم در مدل‌های گوناگون تولید شده است. مدل‌های مختلف پراید در ایران شامل دو مدل سدان ۲۱۳ و ۱۳۱، یک مدل هاچبک ۱۱۱، یک مدل لیفت‌بک با نام ۱۴۱ و یک مدل وانت با نام ۱۵۱ می‌شوند. علاوه‌بر این مدل ۱۳۱ پیش از تغییر طراحی داخلی و بروزرسانی‌های جزیی در نمای بیرونی، با نام سایپاصبا شناخته می‌شد و مدل هاچبک آن که بعدا با مدل ۱۱۱ جایگزین شد نیز سایپانسیم نام داشت.

این محصول پرتیراژ و پرمدل با خودروهای تیبا، کوییک و ساینا جایگزین شده‌اند. البته تولید مدل ۱۵۱ (وانت‌پراید) آن که جز آخرین مدل‌های این خودروسن همچنان ادامه دارد.

به‌گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، از سال گذشته خبرهایی حاکی از خداحافظی پراید با صنعت خودرو منتشر شد و در مرداد امسال مراسم رسمی توقف خط تولید این خودرو مردمی برگزار شد.

اما چندی پیش خبری مبنی بر ادامه‌دار بودن خط تولید پراید در فضای مجازی منتشر شد. خبری که هم می‌توانست امیدوارکننده و هم ناامیدکننده باشد.

مجید باقری

تولید مدل ۱۵۱ خانواده پراید با هدف تامین نیاز ناوگان حمل‌ونقل درون‌شهری کشور ادامه خواهد داشت و با برنامه‌ریزی دقیق به‌ازای همه تعهداتی که تاریخ تحویل آن گذشته، خودرو تولید کرده‌ایم

عکس: صمت

پراید نخستین‌بار سال ۱۳۷۲ در گروه خودروسازی سایپا تولید و راهی بازار شد. در آن دوره بازار تشنه خودرو، نسبت به عملکرد فنی مناسب، ظاهر جذاب و امکانات مناسب پراید روی خوش نشان داد و این خودرو با توقف تولید پیکان جایگزین آن شد. با استقبال بازار، قیمت پراید در بازار آزاد تا حدود ۲ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان افزایش یافت

از این دید می‌توان گفت خبر امیدوارکننده است که این روزها با پایان خط تولید، شاهد افزایش قیمت نجومی این خودرو هستیم و باعث نگرانی‌های زیادی نیز شده است.

اکنون پرسشی که پیش می‌آید این است، پرایدی که در گذشته کمتر از ۵۰ میلیون تومان قیمت‌گذاری شده بود چرا این روزها به بیش از ۱۰۰ میلیون تومان رسیده است؟

تولید وانت‌پراید ادامه دارد

مجید باقری، قائم‌مقام مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا در امور فروش و خدمات پس از فروش درباره تولید پراید زیرزمینی، گفت: شرکت خودروسازی سایپا تولید پراید را متوقف کرده است. زمانی که آمارهای کدال را برای سازمان بورس ارسال می‌کنیم عملکرد تولید را در آن ذکر می‌کنیم.

قائم‌مقام مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا ادامه داد: در این آمار کدال، تولید وانت‌پراید همچنان ادامه دارد. در آمار کدال نوشته شده پراید ۱۵۱ که برخی تصور کردند، همان پراید ۱۳۱ است که در گذشته تولید می‌شده، اما باید گفت تولید این خودرو متوقف شده است.

وی بیان کرد: هم اکنون تولید وانت‌پراید به قوت خود باقی است، اما آمار آن مانند پراید بالا نیست و کم است که اگر متقاضیان آن زیاد باشد، تعداد تولید آن را افزایش خواهیم داد.

صادرات پراید

قائم‌مقام مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا درباره صادرات پراید به کشورهای دیگر، گفت: در گذشته که تولید پراید داشتیم، صادرات هم داشتیم، اما اکنون با توجه به شرایط پیش آمده و شیوع کرونا این صادرات کاهش یافته است.

این نکته قابل ذکر است که کارخانه تولید پراید در کشورهای دیگر مانند سوریه داریم که خودرو را کامل تولید می‌کنند.

آمار تولید ۲ هزار و ۲۶۲ خودرو از خانواده پراید، مربوط به تولید وانت ۱۵۱ بوده است.

قائم‌مقام مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا در امور فروش و خدمات پس از فروش ادامه داد: گروه خودروسازی سایپا در راستای برنامه‌های خود برای تحول و تنوع‌بخشی به سبد محصولات خود، تولید خودرو سواری پراید را براساس برنامه اعلام شده در ۳۱ تیر گذشته متوقف کرده است، اما تولید مدل ۱۵۱ با هدف تامین نیاز ناوگان حمل‌ونقل درون‌شهری کشور ادامه خواهد داشت.

به‌گفته باقری آمار ۲ هزار و ۲۶۲ خودرو از خانواده پراید که در گزارش عملکرد مرداد شرکت سایپا در سامانه کدال نیز منتشر شده، مربوط به این خودرو تجاری است.

مشکلات تولید خودرو

همچنین قائم‌مقام مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا در امور فروش و خدمات پس از فروش درباره وضعیت تولید و معوقات سایپا به صداوسیما گفت: با برنامه‌ریزی دقیق به‌ازای همه تعهداتی که تاریخ تحویل آن گذشته و معوق شده، خودرو تولید کرده‌ایم. به‌دلیل برخی موضوعات در تامین ارز، قطعات برخی خودروها از گمرک ترخیص نشده که موجب شده اکنون با خودروهای ناقصی مواجه باشیم که یک یا دو قطعه ناقصی دارند که کاتالیست یکی از این قطعات است.

او درباره رفع این معضل عنوان کرد: با هماهنگی‌های خوبی که با بانک مرکزی انجام شده انتظار داریم قطعات خودرو هر چه سریع‌تر ترخیص شود و ما با تکمیل این خودروها بتوانیم آن را به مشتریان تحویل دهیم علاوه‌بر اینکه در طرح‌های پیش‌فروش تلاش ما این است تا خودروها را در تاریخ مقرر به مشتریان تحویل دهیم.

وی افزود: با وجود مشکلات ناشی از ویروس کرونا و تخصیص ارز برای ترخیص قطعات خودرو، موفق شدیم روند تولید را از ابتدای سال به پیش ببریم، به‌گونه‌ای که تا پایان همین هفته ۲۰۰ هزارمین خودرو سایپا را تولید می‌کنیم.

برنامه فروش و تکمیل وجه

باقری ادامه داد: این هفته برنامه فروش و تکمیل وجه ۴۰ هزار خودرو از محصولات سایپا در دستور کار قرار دارد که قرعه‌کشی آن هفته قبل انجام شد.

قائم‌مقام مدیرعامل سایپا در امور بازاریابی و فروش با بیان اینکه این طرح‌ها برای کنترل التهابات بازار خودرو اجرا می‌شود، گفت: اوایل مهر برنامه فروش گسترده ۲۰ هزار خودرو را در قالب پیش‌فروش با تحویل یک‌ساله محصول انجام خواهد شد علاوه‌بر اینکه با توافق‌های میان خودروسازان بزرگ از مهر امسال برنامه عرضه ۲۵ هزار خودرو را ماهانه به‌طور مشترک و به صورت فروش فوق‌العاده در برنامه دارند.

باقری در پاسخ به این پرسش که با وجود نقص قطعه در خودروهای تولیدی کنونی، چگونه این برنامه عملیاتی خواهد شد، گفت: در نیمه نخست امسال سعی کردیم به همه تعهداتمان عمل کنیم و از آنجا که تعهد معوق نداریم؛ بنابراین برنامه تولیدمان در نیمه دوم سال اجازه می‌دهد که فروش فوق‌العاده داشته باشیم البته برای برنامه‌های فروش فوق‌العاده، خودروهایی را انتخاب کردیم که اطمینان داریم در بازه سه‌ماهه می‌توانیم آن را تحویل دهیم در این طرح همه ۹ مدل خودرو که در طرح‌های فروش و مشارکتی بوده با تیراژهای گوناگون عرضه خواهد شد.

وی ادامه داد: در ۳ ماه نخست امسال طرح فروش فوق‌العاده ۱۰ هزار خودرو را داشتیم که همه خودروهای این طرح را به مشتریان تحویل دادیم. برای پیش‌فروش قبلی هم خودروها تحویل شده که با رفع مشکلات ارزی برای تامین قطعات و تکمیل خودرو به‌زودی این خودروها نیز تحویل مشتریان می‌شود البته تولید خودروهای ناقص، مقطعی است و با حل مشکلات ارزی، خودروها به‌طور کامل و مستقیم به مشتری تحویل می‌شود.

استقبال از خودروهای جدید

قائم‌مقام مدیرعامل سایپا در امور بازاریابی و فروش همچنین گفت: بازار خودرو از عرضه محصولات جدید سایپا از جمله خودرو شاهین و خودروهای کوییک R و S استقبال خوبی داشته است.

وی افزود: میزهای ساخت داخل و داخلی‌سازی قطعات مورد نیاز در صنعت خودرو برای تامین نیاز این صنعت موثر بوده و وابستگی‌ها را کم کرده است، اما در این مسیر راه طولانی پیش داریم که گام‌به‌گام باید به پیش برویم.

قائم‌مقام مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا درباره اعمال شرط پلاک نداشتن هیچ‌یک از اعضای خانوار برای ثبت‌نام در طرح‌های پیش‌فروش عادی و پیش‌فروش فوق‌العاده گفت: این شرط محدودکننده در گروه خودروسازی سایپا اجرا نشده، اما سایر شرط‌ها برای این است که مصرف‌کنندگان واقعی بتوانند خودرو دریافت کنند که با عادی شدن شرایط به‌تدریج این محدودیت‌ها نیز رفع می‌شود.

توسعه خودروهای هیبریدی-برقی سرعت می‌گیرد

نخستین جلسه مشترک ایران‌خودرو و مپنا برای امکان‌سنجی همکاری مشترک برای توسعه خودروهای برقی برگزار شد و تا کمتر از یک ماه آینده با ادامه نشست‌های مشترک و بررسی ابعاد گوناگون، تفاهمنامه همکاری تدوین خواهد شد.

به‌گزارش ایکوپرس، در این نشست، راهبردهای پلتفرمی ایران‌خودرو در توسعه خودروهای هیبریدی، استراتژی‌های تامین قطعات و برآورد قیمتی خودروهای هیبریدی-برقی تشریح شد. همچنین توانمندی‌ها و راهبردهای شرکت مپنا برای همکاری‌های مشترک با ایران‌خودرو مورد بررسی قرار گرفت.

معاون طراحی، توسعه و تکوین محصول ایران‌خودرو در این نشست، با بیان اینکه پلتفرم K۱۳۲ برای توسعه خودرو هیبریدی-برقی درنظر گرفته‌شده، اظهارکرد: تمام اجزای این پلتفرم متعلق به ایران‌خودرو است و قابلیت بالایی برای برقی‌سازی نیز دارد.

کیانوش پورمجیب تصریح کرد: به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی کرده‌ایم که این خودرو را به سمت صنعتی‌سازی ببریم و اگر زمینه‌های اقتصادی فراهم شود، آماده تولید انبوه هستیم.

وی با اشاره به توانمندی‌های شرکت مپنا، زمینه همکاری را گسترده خواند و تاکید کرد: شکل‌گیری این همکاری می‌تواند حرکت در این مسیر را سرعت بخشد.

پورمجیب با بیان اینکه اگر خودرویی خوب و در سطح استانداردهای جهانی تولید کنیم، می‌توان به بازارهای صادراتی هم اندیشید، اضافه کرد: اگر همکاری‌های مشترک شکل گرفته و جنبه اجرایی پیدا کند می‌توان پیش‌بینی کرد در ۱۸ ماه خودرو برقی مبتنی بر پلتفرم K۱۳۲ قابل عرضه باشد.

مدیرعامل بخش تولید مپنا نیز در این نشست، با اشاره به توانمندی‌های موجود در این شرکت در زمینه نیروگاهی، پروژه‌های ریلی و نفت و گاز گفت: با توجه به ارتباط خودروهای برقی به زمینه فعالیت مپنا، وارد این بخش نیز شده‌ایم و قصد داریم در مسیر حل مشکل آلایندگی هوا به کمک خودروساز بیاییم.

محمدرضا روشنی‌مقدم از آمادگی مپنا برای فراهم کردن زیرساخت توسعه خودرو هیبریدی-برقی خبر داد و گفت: در زمینه امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری شارژر توانمندی لازم وجود دارد.

وی ادامه داد: امکان جمع‌آوری اجزای پلتفرم برقی نیز از سوی مپنا فراهم و این توانایی با شکل‌گیری استارت‌آپ در این شرکت ایجاد شده است.

روشنی‌مقدم تاکید کرد: آماده همکاری با خودروسازان در زمینه‌های مورد نظر آنها به‌عنوان توسعه‌دهنده، تامین‌کننده یا شریک در تامین اجزای کلیدی خودرو برقی هستیم.

موسی رفان، مدیرعامل شرکت مهندسی و ساخت برق و کنترل مپنا(مکو) نیز در این نشست، ورود مپنا به حوزه برقی‌سازی خودرو را ناشی از مسئولیت‌های اجتماعی و شرایط کسب‌وکار دانست و گفت: این فعالیت می‌تواند با توجه به زمینه مرتبط به فعالیت‌های مپنا، موفق عمل کند.

وی افزود: زیرساخت الکترونیک قدرت و سیستم‌های کنترلی شرکت مکو با سابقه و دارای ظرفیت بالایی است، این شرکت در زمینه زیرساخت در دو بخش سخت‌افزار شارژرها و نرم‌افزارها فعالیت‌های وسیع و متنوعی داشته است. رفان با بیان اینکه در بخش خودرو نیز ۳ نمونه‌سازی انجام شده، افزود: یکی از محصولات ایران‌خودرو را دو توان کرده‌ایم و خودرو به صورت بنزینی و برقی قابل حرکت است، خودرو دیگر را هم تماما برقی کرده‌ایم و یک محصول دیگر نیز خودرویی است که در حالت‌های گوناگون برقی، بنزینی، هیبریدی و اسپرت طراحی شده است. هوشمندسازی خودرو نیز حوزه‌ای است که روی آن کار شده است.

مدیرعامل مکو تصریح کرد: این مجموعه‌ها داخلی‌سازی شده و طراحی و ساخت آن از سوی مکو انجام شده است. راهبرد مپنا برای ورود به این بازار خودروساز شدن نیست و فقط می‌خواهد با خودروسازان دیگر همکاری کند. امیدواریم با توان موجود به این حرکت ملی کمک کنیم و در خدمت مجموعه صنعتی کشور باشیم.

گفتنی است، براساس مصوبات این نشست، مقرر شد نمایندگان دو طرف درباره تعیین مشخصات فنی نخستین خودرو سواری و همچنین خودرو تجاری نشست برگزار و در چند هفته آینده، نتیجه بررسی‌های خود را به لایه تصمیم‌گیر اعلام کنند.

همچنین مقرر شد در ارتباط با الزامات اقتصادی توسعه محصول یا محصولات کارگروه اول، کارگروه دومی متشکل از اعضای مرتبط طرفین، نشست برگزار کرده و همزمان با کارگروه اول، نتیجه بررسی خود را به جلسه سطح تصمیم‌گیر ارائه کنند.

بی‌توجهی مسئولان به آلودگی پسماند «روی»

عکس: آیدا فریدی

با اینکه بهره‌برداری از معدن روی و فعالیت کارخانه‌های سرب و روی در استان زنجان قدمتی طولانی دارد و سودآوری و همین‌طور ایجاد اشتغال از فواید آن بوده، ضعف توجه مسئولان به تمام زوایای این صنعت از گذشته تا امروز تبعات سنگینی را به‌دنبال داشته و در آینده نیز خواهد داشت

باوجوداینکه همه مسئولان از رسیدگی به مسئله حساس دپو پسماندهای معدن روی خبر می‌دهند، همچنان این موضوع سلامتی مردم زنجان را تهدید می‌کند.

به گزارش تسنیم، فلز روی از نظر فراوانی در پوسته زمین در رتبه ۲۳ قرار دارد و از پرمصرف‌ترین فلزات در دنیا به‌شمار می‌رود. این فلز در ساختار اقتصادی هر کشور نقش اساسی در تولید و تکمیل فرآورده‌های صنعتی دارد، به‌طوری که دو فلز سرب و روی کاربردهای فراوانی نظیر پوشش روی فلزات برای جلوگیری از پوسیدگی، خودروسازی، کشتی‌سازی، ساخت‌وساز، ابزارآلات، آلیاژها، صنایع غذایی، داروسازی و لوازم آرایشی دارند. همانگونه که در کاربردهای این فلزات شمرده شد، موارد مصرف آنها تنها محدود به صنعت نمی‌شود و دارای نقش حیاتی بیولوژیکی نیز هستند.

سرب و روی از مهم‌ترین‌های معدنی

سرب و روی از ارزشمندترین و مهم‌ترین مواد معدنی شناخته شده در خاک ایران به‌شمار می‌روند و ایران بعد از ترکیه در جایگاه دوم تولید سرب و روی در خاورمیانه قرار دارد. معادن انگوران زنجان، مهدی‌آباد یزد، عمارت اراک و ایرانکوه اصفهان از مهم‌ترین معادن سرب و روی کشور به‌شمار می‌روند که از این بین پروانه بهره‌برداری دو معدن انگوران و مهدی‌آباد دولتی است. کانی‌های فلز روی از کانسارهایی که محتوی فلز روی هستند، استخراج و برای فرآیند استحصال به کارخانه‌های مخصوص ارسال و در این کارخانه‌ها در مراحل تخصصی، به شمش روی تبدیل می‌شوند. با این توصیف استان زنجان یکی از استان‌هایی است که در این صنعت پیشرو است و در جایگاه برتری نسبت به دیگر استان‌های کشور قرار دارد. ۷۰ درصد صادرات استان به مواد معدنی اختصاص دارد که البته به گفته مسئولان هیچ یک از اکتشافات معدنی به‌طور خام از استان خارج نمی‌شود. فرآوری استخراجات نیز در استان به‌طور کامل انجام می‌شود؛ در نتیجه زنجان به‌عنوان یکی از قطب‌های تولید شمش روی شمرده می‌شود. با اینکه بهره‌برداری از معدن روی و فعالیت کارخانه‌های سرب و روی در استان زنجان قدمتی طولانی دارد و سودآوری و همین‌طور ایجاد اشتغال از فواید آن است، ضعف توجه مسئولان به تمام زوایای این صنعت از گذشته تا امروز تبعات سنگینی را به‌دنبال داشته و در آینده نیز خواهد داشت.

تخریب زیرساخت‌ها

باوجود درآمد کلان صنعت سرب و روی، به‌علت توجه نکردن به تخریب زیرساخت‌ها و آثار زیست‌محیطی هم‌اکنون نارضایتی و بروز مشکلات خطرناک بیولوژیکی و زیست‌محیطی در مناطقی که این صنعت فعالیت زیادی دارند، به چشم می‌خورد. از مرحله اول فرآیند تولید شمش روی که بحث استخراج از معدن مطرح می‌شود، می‌توان به وضع راه‌ها که بر اثر تردد ماشین‌آلات سنگین به‌علت انتقال اکتشافات معدنی تخریب شده‌اند، اشاره کرد. اوضاع نابسامان جاده این منطقه مدت‌ها است که مورد عنایت مسئولان قرار گرفته و هر یک وعده‌ای برای بهبود آن می‌دهند، اما تا این لحظه این امر تحقق نیافته است.

از بحث آلودگی ناشی از ضعف تعویض به‌موقع فیلترها و ایجاد آلودگی در هوا که بگذریم، مسئله دفع پسماند سال‌هاست که یکی از معضلات اصلی شهروندان زنجانی است. مسئله‌ای که بارها با مسئولان کشوری و نظارتی در میان گذاشته شد و بعد از سال‌ها بالاخره در سفر رئیس قوه قضاییه دستور تعیین تکلیف آن صادر شد.

با اینکه به‌نظر می‌رسد هم‌اکنون مسئولان دست به کار شده و در حال رسیدگی به اوضاع پسماندها هستند، آیا شهروندان و مسئولان از فاجعه انسانی که سال‌هاست در زنجان در حال وقوع است، آگاه هستند؟ حق‌الناسی که در نتیجه کوتاهی این سال‌ها پایمال شده، چه می‌شود؟

محلی جدید برای دپو پسماندها

ناصر فغفوری، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان با قبول اینکه پسماندها هنوز به‌طور کامل بی‌خطر نشده‌اند، اظهار کرد: چند کار اساسی در راستای کاهش خطر ناشی از پسماندهای روی انجام شده که سبب شده هم‌اکنون اوضاع نسبت به گذشته بهتر شود. وی تصریح کرد: در حال حاضر محلی جدید برای دپو پسماندها در جاده مهرآباد در حال احداث است که بعد از تکمیل، بخشی از پسماندها که فاقد توجیه اقتصادی هستند، به آن محل انتقال داده خواهند شد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان با بیان اینکه سازمان حفاظت محیط‌زیست هیچ ادعایی درباره ایجاد آلودگی از سمت کارخانه سرب و روی را تایید نمی‌کند، گفت: دانشگاه علوم پزشکی و سازمان محیط‌زیست بر رعایت مسائل زیست‌محیطی از سوی واحدهای تولیدی تاکید دارند.

محسن کرمی، دادستان زنجان با بیان اینکه امکان اینکه چیزی بی‌خطر شود وجود ندارد، اظهار کرد: درباره پسماندها اقدامات بسیار خوبی انجام شده است. مشکل پسماندها برای چند دهه است و برای امروز و دیروز نیست. وی با اشاره به اینکه ابتدا باید پسماندهای موجود مهار شوند، افزود: پراکندگی در دپو پسماندها وجود داشت که اکنون این پسماندها در محل مشخصی جمع‌آوری شدند، در مرحله بعد اطراف این محل دپو محصور و دیوارکشی و درنهایت توسط یک لایه عایق نفوذناپذیر پوشانده شد که از حرکت شیرابه‌ها یا انتقال از طریق باد این پسماندها جلوگیری شود.

انتقال پسماندهای بی‌ارزش به محل دپو دائمی

دادستان زنجان گفت: در گذشته قرار بود این پسماند به چند شرکت محدود تعلق گیرد که با ورود دستگاه قضایی تمام منافع این پسماندها را برای مردم در نظر گرفتیم. بعد از اینکه مواد باارزش پسماندها به‌طور کامل جداسازی شد، ارزش مالی آنها برای استان خواهد بود و پسماندهای بی‌ارزش نیز به محل دپو دائمی منتقل خواهند شد. وی در زمینه محل انتقال پسماندها عنوان کرد: منطقه جدیدی که حدود چندده کیلومتر از استان فاصله دارد برای دفن دائمی پسماندها در نظر گرفته شده که با اصول زیست‌محیطی اتفاق خواهد افتاد و به‌طور کامل بی‌خطر است.

گروه معدن
editor@smtnews.ir

ایران بعد از ترکیه در جایگاه دوم تولید سرب و روی در خاورمیانه قرار دارد

نظرگاه

گامی نو و عملی برای استقلال آبی بخش معدن

جمشید ملارحمان / مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

همانطور که مردم عزیز کشورمان واقف هستند، دیار کریمان، بهشت معادن ایران لقب گرفته و صنایع زیادی همچون فولاد، زغال‌سنگ، مس، کرومیت و... در این استان فعالیت دارند که تامین آب آنها چالشی بر سر راه توسعه صنایع این استان محسوب می‌شود و حل آن زمینه جهش و رونق تولید را در حوزه صنعتی و معدنی فراهم می‌کند. طرح انتقال آب خلیج‌فارس به صنایع جنوب شرق کشور از پروژه‌های بزرگ آبرسانی کشور محسوب می‌شود که از سال ۹۵ در ۳ قطعه در مرحله اجرا قرار گرفته و آب گل گهر در سیرجان، مس در سرچشمه رفسنجان و چادرملو در یزد را تامین می‌کند. با اجرای این طرح، شیرین‌سازی آب دریا در کنار خلیج‌فارس انجام و آب برای مصرف صنایع استان‌های یزد و کرمان تامین می‌شود. اجرایی شدن تامین آب از دریاهای آزاد توسط شرکت‌های معدنی و صنایع معدنی، گامی نو و عملی برای استقلال آبی بخش معدن از منابع زیرزمینی و حفظ محیط‌زیست است. ابرپروژه انتقال آب خلیج‌فارس به نواحی مرکزی ایران به‌ویژه منطقه عظیم معدنی و صنعتی گل گهر، آرزویی چند ساله بود که در دولت تدبیر و امید به همت مسئولان و همراهی بخش خصوصی اجرایی شد و به یاری خداوند سرانجام در سال جهش تولید و همزمان با هفته دفاع مقدس شاهد نخستین پمپاژ آب خلیج‌فارس به مخزن ۴۵ هزار مترمکعبی گل گهر به‌عنوان مقصد نخست پروژه انتقال آب بودیم. بر خود لازم می‌دانم این موفقیت بزرگ را به تمامی مردم عزیز استان کرمان و شهرستان سیرجان و تمامی پرسنل شاغل در منطقه گل گهر تبریک عرض کرده و به‌طور ویژه از تلاش‌ها و فعالیت‌های شبانه‌روزی مهندسان و متخصصان و کارگران عزیزی که در این چند سال در اجرای این پروژه مشارکت داشته‌اند، تقدیر و تشکر کنم. ظرف یک ماه آینده شاهد آیین افتتاح رسمی این پروژه با حضور مقامات عالی‌رتبه دولتی در منطقه گل گهر خواهیم بود.

هزینه‌ی
#کرونا_را_شکست_میدهیم
بیمه سه‌گانه کرونا
همراه روزهای سخت
بیمه سامان
Saman Insurance
www.si24.ir
تلفن: ۸۹۴۳-۰۲۱

یادداشت

تولید مولیبدن متاثر از سیاست‌های اشتباه

حامد عاشورزاده
فعال صنعت مولیبدن

عرضه و تقاضا از شاخصه‌های اصلی و اثرگذار بر بازار محصولات گوناگون هستند. چنانچه عرضه محصولی کاهش یابد با افزایش رقابت برای خرید آن روبه‌رو می‌شویم. این روند در ۲ ماه گذشته و در بازار مولیبدن نیز مشاهده می‌شود. در بازه زمانی یادشده رقابت برای خرید سولفور مولیبدن با هدف تولید محصولات مولیبدنی به‌شدت افزایش یافته است. درواقع تعادل میان عرضه و تقاضای سولفورمولیبدن از میان رفته است.

در همین حال در ماه‌های گذشته شاهد افزایش رقابت برای خرید کنسانتره مولیبدن عرضه شده در بورس کالا هستیم که زمینه رشد قیمت این محصول را فراهم می‌کند. این محصول در گذشته در قالب سهمیه‌های مشخصی به شرکت‌های پایین‌دستی فروخته می‌شد اما در حال حاضر رقابت برای خرید آن آزاد شده است. همین رقابت آزاد نیز تاثیر بسزایی بر روند صعودی قیمت این محصول داشته است، چراکه در چنین موقعیتی برخی افراد سودجو اقدام به خرید محصول از بورس کالا و فروش آن در بازار آزاد می‌کنند تا بدین‌ترتیب از تفاوت قیمتی این دو بازار که به واسطه تفاوت میان نرخ فروش ارز در بازار آزاد و ارز نیمایی ایجاد می‌شود، بهره بگیرند.

به‌علاوه آنکه باید تاکید کرد اغلب واحدهای تولیدکننده مولیبدن در حال حاضر پایین‌تر از ظرفیت اسمی خود فعالیت می‌کنند؛ چراکه ظرفیت اسمی تولید واحدهای مولیبدن در کشور به مراتب بیشتر از تولید مواد اولیه موردنیاز آنهاست. به همین دلیل نیز در طول سالیان گذشته ماده اولیه مورد نیاز این صنایع براساس یک روند سهمیه‌بندی در اختیار تولیدکنندگان قرار می‌گرفت. اما طی ماه‌های اخیر، وزارت صنعت، معدن و تجارت اقدام به حذف این سهمیه‌بندی کرد. طبیعی است با توجه به شرایط یادشده همین اقدام زمینه رشد قابل‌توجه قیمت‌ها را فراهم کرد. درنتیجه قیمت تمام‌شده این محصول برای تولیدکنندگان به مراتب افزایش یافت.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که بخش قابل‌توجهی از کمبود سولفور مولیبدن به‌دلیل صدور مجوز بیش از اندازه برای تاسیس واحدهای تولیدکننده مولیبدن ایجاد شده است. درواقع متولیان امر در وزارت صنعت، معدن و تجارت بدون توجه به ظرفیت‌های کشور برای تامین مواد اولیه مورد نیاز این صنایع اقدام به صدور مجوز کرده‌اند. درنتیجه در حال حاضر تولیدکنندگان با مشکل کمبود مواد اولیه روبه‌رو هستند. گفتنی است بسیاری از این مجوزها حتی با وجود ممنوعیت و محدودیت برای صدور پروانه در دوره‌های گوناگون صادر شده‌اند.

گفتنی است تمایل برخی به احداث واحدهای مولیبدنی با وجود اذعان به کمبود مواد اولیه به‌دلیل صادراتی بودن این محصول و سود ناشی از ارزآوری ایجاد شده است. البته همچنان مشکلات اساسی در مسیر صادرات این محصول وجود دارد. ازجمله آنکه اعمال تحریم‌های ظالمانه بین‌المللی مبادلات تجاری و بازگشت پول به کشور را بسیار دشوار کرده است.

ایران در حال حاضر با کشورهای دیگر ارتباط بانکی ندارد و همین موضوع روند تجارت را با مشکل روبه‌رو می‌کند. علاوه بر این با تشدید تحریم‌ها، نقل و انتقا محصول به بازارهای هدف دشوارتر شده و هزینه‌های مضاعفی را به تولیدکنندگان وارد می‌کند.

در ادامه باید تاکید کرد همه‌گیری ویروس کرونا از ابتدای سال جاری میلادی تاکنون نیز بر بازار مولیبدن نیز سایه انداخته است. چراکه در چنین موقعیتی از تقاضا برای خرید مولیبدن به شدت کاسته شده است. این افت تقاضا به‌دلیل کاهش تولید صنایع مصرف‌کننده مولیبدن حاصل شده و خود زمینه کاهش هرچه بیشتر قیمت این محصول را فراهم کرده است.

در چنین شرایطی فعالان این صنعت با مشکلات جدی روبه‌رو هستند؛ بنابراین از سیاست‌گذاران و متولیان امر انتظار می‌رود زمینه تامین مواد اولیه مورد نیاز این صنایع را به صورت حداقلی فراهم کنند.

تا بدین‌ترتیب واحدهای یادشده امکان تداوم تولید را بیابند. در ادامه نیز با تسهیل شرایط رفع تعهد ارزی و انعطاف‌پذیری در این زمینه گرهی از کار تولیدکنندگان بگشایند.

گره‌گشایی از بازار ورق فولادی

گروه معدن
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

مدتی است بازار ورق‌های فولادی در کش‌وقوس میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان روزهای پرالتهابی را می‌گذراند. تولیدکنندگان می‌گویند هرچه در توان داشته‌اند برای تولید بیشتر به‌کار گرفته‌اند. مصرف‌کنندگان نیز نظام توزیع کالاها را مقصر اصلی می‌دانند که آنها را مجبور می‌کند به بازاری روی بیاورند که سکان آن در دست دلالان و واسطه‌هاست. واقعیت این است که سیستم نظارتی و مکانیسمی که برای توزیع ورق‌های فولادی طراحی‌شده کارآیی لازم را ندارد و سیستم‌هایی موازی پیش‌روی خریداران قرار داده تا کالا را با دردسر و قیمت بیشتر خریداری کنند. طهمورث جوانبخت، معاون فروش و بازاریابی شرکت فولاد مبارکه، با تأکید بر اینکه تولیدکنندگان فولاد به فروش محصولات خود کاملا پایبند بوده و به تعهدات خود عمل می‌کنند، بر این باور است کنترل دستوری قیمت فولاد سبب اختلاف قیمت ورق در بازار شده است. بنابراین دولت باید مکانیسم‌هایی را به‌کار گیرد که توزیع ورق به‌طور کاملا نظارت‌شده و بدون دخالت‌های دستوری دولت به شیوه عرضه و تقاضا پیش رود.

طهمورث جوانبخت

چالش کنترل دستوری قیمت

به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه اصفهان، جوانبخت افزود: بدون تردید دلیل اصلی اختلاف قیمت ورق در بازار، کنترل دستوری قیمت ورق فولادی به‌جای تعیین قیمت در فرآیند شفاف عرضه و تقاضا در بورس کالاست. البته باید به این نکته هم توجه داشت که نوسانات قیمت ارز و انتظار افزایش قیمت ورق‌های فولادی در بین مشتریان نیز بی‌تأثیر نبوده و اوضاع به نحوی پیش رفته که موجب افزایش تقاضا و انباشت ورق در شرکت‌های خریدار به‌دلیل ترس از افزایش قیمت بیشتر و نیز سفته‌بازی و سودجویی دلالان به‌دلیل ناتوانی شرکت‌های تولیدکننده واقعی از خرید شود. در این میان، اصرار بیش از حد بر کنترل قیمت در بورس کالا نیز دقیقا سبب ورود دلالان به چرخه خرید محصول شده است. با انجام عملیات سفته‌بازانه، اقلام لازم به‌دست تولیدکننده واقعی که به‌نوعی مصرف‌کننده واقعی محصولات فولادی است، نمی‌رسد؛ چراکه دلالان این فرصت را از صنایع پایین‌دستی به‌عنوان مصرف‌کننده واقعی می‌گیرند. بنابراین لازم است همانند سال‌های گذشته، عرضه اختصاصی هرچه بیشتر برای شرکت‌هایی مانند فولاد مبارکه فعال و نیاز تولیدکنندگان واقعی براساس شناخت و تجربه ۲۵ ساله این شرکت تأمین شود و ضرورتی برای مراجعه مشتریان به بازار و ایستادن در صف انبوه دلالان نباشد و سفته‌بازی نیز کاهش یابد.

دولت مقصر است یا خیر؟

جوانبخت در ادامه گفت: در سال ۹۸ مصرف ظاهری اسلب در کشور حدود ۸ میلیون تن بوده که تقریبا همین مقدار نیز به بازار داخل عرضه شده است. البته لازم است جهت تأمین هرچه بیشتر اسلب موردنیاز بازار داخلی، اهتمام بیشتری انجام شود و تولیدکنندگانی که توأمان اسلب، بلوم و بیلت تولید می‌کنند، تمرکز اصلی خود را بر تأمین حداکثری اسلب موردنیاز بازار داخلی قرار دهند. همچنین باید به این نکته توجه داشت که اسلب تحویل‌شده به نوردکاران کشور برای تولید محصولات خطوط پایین‌دستی فولادی مانند محصولات گرم، سرد و پوشش‌دار است و بر این اساس، اگر دیگر شرکت‌های نوردکار، محصولات تولیدی خود را مانند شرکت فولاد مبارکه به‌طور منظم و مداوم در بورس عرضه کنند، تقاضای بازار فروکش می‌کند و بین عرضه و تقاضا تعادل ایجاد می‌شود. برای این مهم ضروری است چند اقدام اساسی انجام‌شود: اولا نوردکاران باید زمینه افزایش بهره‌وری خطوط تولیدی خود را فراهم کنند؛ ثانیا قرار تعهد تولید برای آنها از سوی دولت و سیاست‌گذار صادر شود. البته این دو اقدام به‌تنهایی کافی نیست؛ بلکه نکته سومی که باید مورد توجه قرار گیرد این است که قیمت پایه برای نوردکاران باید براساس میانگین کشف‌شده قیمت‌های قبلی باشد.

ملزم به ارائه محصول در بورس کالا

معاون فروش و بازاریابی فولاد مبارکه افزود: از ابتدای راه‌اندازی بورس کالا در کشور، شرکت فولاد مبارکه همواره و به‌طور پیوسته و منظم، تنها شرکت عرضه‌کننده ورق‌های فولادی بوده است؛ درحالی‌که دیگر تولیدکنندگان ورق، تاکنون هیچ‌گونه عرضه‌ای در بورس کالا نداشته‌اند و پیگیری نهادهای نظارتی نیز منجر به عرضه آنها نشده است. بر این اساس، مقتضی است تدابیر لازم و مؤثری در این زمینه اتخاذ و نظارت نهادهای نظارتی بر عملکرد این شرکت‌ها بیشتر شود. ما این نکته را قبول داریم که باید همه تولیدکنندگان دست به‌دست هم دهند و نیاز داخلی و صنایع پایین‌دستی را با قیمت مناسب و در شرایط خوب تأمین کنند، اما فولاد مبارکه در این مسیر از هیچ کوششی دریغ نکرده است.

مبارکه تنها مرجع شفاف تامین ورق

جوانبخت خاطرنشان کرد: فولاد مبارکه دارای کامل‌ترین زنجیره خطوط تولید محصولات فولادی تخت و تنها عرضه‌کننده همیشه در صحنه بورس کالا بوده و هست و همواره از سیاست‌گذاری‌های کلان کشور از جمله عرضه محصولات در بورس کالا، فروش محصولات براساس سامانه بهین یاب و مواردی از این دست تبعیت کرده و اطلاعات شفاف و روشنی در اختیار تمام نهادهای نظارتی و عامه مردم گذاشته است. همین دلایل باعث‌شده از فولاد مبارکه انتظار برود به‌عنوان تنها مرجع شفاف تأمین ورق فولادی تخت در کشور، کالای موردنیاز تمام صنایع را، به‌ویژه مشتریانی که به محصولات باکیفیت نیاز بیشتری دارند، تأمین کند.

تأمین پایدار مواد اولیه صنایع پایین‌دستی

وی افزود: تأمین مواد اولیه برای هر تولیدکننده‌ای چالش‌ها و دغدغه‌هایی ایجاد می‌کند که بر هیچ‌کس پوشیده نیست اما در حوزه محصولات فولادی برای اطمینان‌خاطر تولیدکنندگان از تأمین پایدار مواد اولیه، نیاز است قراردادهای بلندمدتی منعقد شود و این مهم از طریق ترکیبی از عرضه عمومی و اختصاصی در بورس کالا قابلیت تحقق دارد.

تأمین ورق صنایع خودروسازی، قطعه‌سازان و لوازم‌خانگی

جوانبخت ادامه داد: تقاضای ماهانه کلاف و ورق سرد ۸۸ هزار تن بوده که ۶۵ هزار تن از آن مربوط به تقاضای صنایع استراتژیک خودروسازی، قطعه‌سازی و لوازم‌خانگی است و تأمین نیاز این صنایع فقط با عرضه عمومی بدون شک به مخاطره خواهد افتاد. بنابراین تنها راه‌حل این است که تأمین نیاز صنایع استراتژیک یادشده از طریق ۹۰ تا ۹۵ درصد عرضه اختصاصی در بورس کالا و مابقی از طریق عرضه عمومی انجام شود. بدین‌ترتیب کل تقاضای صنایع یادشده که در کشور قابل‌تولید است تأمین خواهد شد. در همین راستا، فقط بشکه‌سازان بتوانند از محل حداکثر ۱۰ درصد عرضه عمومی در بورس کالا نیازشان را تأمین کنند که چون مقدار تقاضا و عرضه عمومی متناسب می‌شود، قیمت کشف‌شده کاهش خواهد یافت.

سخن آخر...

یکی از بهترین راهکارهای کارشناسی که دولت به‌واسطه آن می‌تواند شرایط را بهبود بخشد، تسهیل عرضه اختصاصی فولادمبارکه است که براساس شناخت فنی و کارشناسی ۲۵ساله این شرکت، نیاز مشتریان واقعی را تأمین می‌کند و تضمین می‌شود که تولیدکنندگان واقعی دغدغه تأمین مواد اولیه را نداشته باشند. از همین‌رو، تقاضا در بازار کاهش می‌یابد و حساسیت بر تعیین قیمت در بورس هم از بین می‌رود و در مدت حداکثر ۳ماه قیمت‌ها به شرایط عادی برمی‌گردد و عملا بازار کنترل خواهد شد.

مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ایمیدرو اعلام کرد

آغاز عملیات اجرایی ۱.۷ میلیارد دلار طرح جدید

مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ایمیدرو اعلام کرد: عملیات اجرایی ۱.۷ میلیارد دلار طرح جدید در بخش معدن و صنایع‌معدنی طی امسال شروع می‌شود. به‌گزارش روابط‌عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع‌معدنی ایران، سمیه خلوصی در مجمع عمومی عادی سالانه صاحبان سهام با بیان این مطلب گفت: طی امسال، طرح‌های جدیدی شامل تولید ۱.۶ میلیون تن آهن اسفنجی در بیجار و یک میلیون تن فولاد در قروه، بلوک ۳ پروده ۴ طبس، نفلین‌سینیت سراب و خط نورد ۲ فولاد مبارکه و نیز تعدادی پروژه کوچک شروع شده یا در مرحله آغاز به‌کار است. وی ادامه داد: همچنین تا پایان امسال، ۳۲ طرح در زنجیره فولاد، مس، طلا، زیرساختی و... به ارزش ۲.۲ میلیارد دلار در بخش معدن و صنایع‌معدنی افتتاح می‌شود. مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ایمیدرو خاطرنشان کرد: میزان اشتغال مستقیم این طرح‌ها ۴۱۰۰ نفر و غیرمستقیم ۱۵ هزار و ۹۸۰ نفر برآورد می‌شود.

افتتاح ۳.۲ میلیارد دلار طرح در سال ۹۸

خلوصی با بیان اینکه این سازمان از سال تاسیس تا پایان سال ۹۸، حدود ۲۰ میلیارد دلار در بخش معدن و صنایع‌معدنی سرمایه‌گذاری کرده، گفت: از ابتدای سال ۹۲ تا پایان ۹۸، برای ۲۱ هزار و ۶۰۰ نفر اشتغال مستقیم ایجاد شد. وی ادامه داد: سال گذشته، حدود ۳.۲ میلیارد دلار طرح در این بخش افتتاح شد.

افزایش سهم ارزش از صادرات غیرنفتی

مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ایمیدرو با اشاره به نقش بخش معدن و صنایع معدنی در اقتصاد گفت: توسعه این بخش به استقلال صنعتی، کاهش وابستگی به نفت و توسعه متوازن کشور (محرومیت‌زدایی مناطق غیربرخوردار مستعد معدنی) کمک می‌کند.

وی ادامه داد: قابلیت ارزآوری و توسعه صادرات غیرنفتی، از دیگر مزیت‌های توسعه بخش معدن و صنایع‌معدنی است. طی سال ۹۸، صادرات این بخش به ۸.۵ میلیارد دلار رسید.

فاز شناسایی و پی‌جویی ۱۰۳ پهنه

خلوصی با بیان اینکه ایمیدرو در ۳۰ استان اکتشاف انجام می‌دهد، گفت: اکنون ۱۰۳ پهنه در بیش از ۶۶۳ هزارکیلومترمربع گستره کشور عملیات اکتشاف در فازهای شناسایی و پی‌جویی در حال اجراست. وی ادامه داد: تاکنون ۷۵۹ محدوده امیدبخش به مساحت ۳۴ هزار و ۹۵ کیلومتر مربع شناسایی شده است. همچنین، درخواست پروانه اکتشاف برای ۲۸۱ محدوده به مساحت ۲۹ هزار و ۳۸ کیلومتر مربع انجام و بقیه محدوده‌ها به سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها واگذار شده است.

مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ایمیدرو با اشاره به افزایش ارزش‌افزوده صنعتی و کاهش وابستگی درآمدهای کشور به نفت و ایجاد ثروت با توسعه بخش معدن و صنایع‌معدنی، به‌عنوان یکی دیگر از مزایای بخش معدن و صنایع‌معدنی گفت: ارزش محصولات معدنی و صنایع‌معدنی، حدود ۲۶ میلیارد دلار در سال بوده و در صورت تحقق اهداف چشم‌انداز، به بیش از ۴۰ میلیارد دلار خواهد رسید.

وی ادامه داد: افزایش حضور بخش خصوصی در اقتصاد ملی، از دیگر مزایای یاد شده است که از جمله آثار آن، فروش ۵۵ هزار میلیارد تومان در بورس کالا طی ۵ ماه امسال (سهم ۵۳ درصدی) است. درحال‌حاضر، ۸۵ شرکت سهامی عام زنجیره معدن در بورس حضور دارند و سهم ۲۴.۹ درصد ارزش بورس اوراق بهادار را در اختیار دارند.

چشم‌انداز ایمیدرو در ۱۴۱۴

خلوصی با اشاره به چشم‌انداز این سازمان در سال ۱۴۱۴ تصریح کرد: ایمیدرو طی ۱۵ سال آینده، رهبر زنجیره ارزش در حوزه‌های فلزات آهنی، مس، سرب و روی، پیشتاز زنجیره تأمین در حوزه فلزات غیرآهنی و نیز پیشتاز دانش و فناوری و نوآوری در اکتشاف، استخراج، فرآوری و متالورژی در غرب آسیا و آسیای مرکزی خواهد بود. وی افزود: اقتصاد معادن و صنایع‌معدنی بعد از نفت و گاز، به جایگاه دوم تولیدکننده ناخالص ملی (GNP) خواهد رسید و این بخش بسترساز ثروت‌افزایی ملی است.

خلوصی با اشاره به پرتفوی طرح‌های ایمیدرو در سال ۹۸ بیان کرد: از میزان هزینه‌های توسعه‌ای انجام‌شده، حدود ۴۰.۷ درصد برای بازپرداخت فاینانس، ۱۹.۶ درصد در بخش آلومینیوم و ۱۶ درصد در بخش فولاد بوده است. وی افزود: همچنین، از هزینه‌های توسعه‌ای انجام شده طی سال گذشته، ۱۱ درصد در بخش زیربنا و مناطق ویژه، ۸ درصد صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی و بقیه بخش‌ها کمتر از ۲ درصد سهم داشته‌اند.

نوبت اول
شماره مجوز
۱۳۹۹.۳۵۲۰

آگهی فراخوان پیمانکار

موضوع: مناقصه شماره ۹۹/۲۹

شرکت گاز استان لرستان (مناقصه‌گزار) در نظر دارد تامین: ساخت ایستگاه‌های TBS نوع فلت و کابینتی روستاهای محور بیشه(سه‌راه چشمه پریان، بازآباد و پرتپیل) شهرستان خرم‌آباد را از طریق مناقصه عمومی (یک‌مرحله‌ای) به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید. لذا از کلیه پیمانکاران واجد صلاحیتی که تمایل به شرکت در این مناقصه را دارند، دعوت می‌گردد از تاریخ ۱۳۹۹/۰۷/۰۸لغایت ۱۳۹۹/۰۷/۲۰ جهت شرکت در مناقصه فوق از طریق سامانه ستاد اقدام نمایند. لازم به ذکر است کلیه مدارک خواسته شده که در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) www.setadiran.ir، پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات کشور به آدرس http://iets.mporg.ir درج گردیده را تکمیل و حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۹/۰۷/ ۳۰ از طریق سامانه ستاد ارسال نمایند. (ضمنا لازم است نسخه فیزیکی اسناد ارزیابی و پاکت الف (ضمانتنامه) نیز به آدرس شرکت گاز استان لرستان ارسال گردد).

زمان بازگشایی پیشنهادات ساعت ۹:۰۰ صبح مورخ ۱۳۹۹/۰۸/۰۵ می‌باشد.

عنوان و مشخصات کلی پروژه: ساخت چند باب ساختمان ایستگاه‌های تقلیل فشار با مشخصات زیر:

ردیف	نام ایستگاه	مشخصات فنی	نوع ایستگاه	ابعاد زمین
۱	روستای سه راه‌چشمه پریان	۲۵۰/۴۰/۵۰۰۰	مسطح (Flat)	۲۰*۱۰
۲	روستای بازآباد	۲۵۰/۶۰/۴۰۰	کابینت (cabinet)	۱۵*۱۰
۳	روستای پرتپیل	۲۵۰/۶۰/۴۰۰	کابینت (cabinet)	۱۵*۱۰

۱- مدت پیمان: ۲۷۰ روز
۲- به این پیمان درصورت وجود اعتبار و تخصیص لازم پیش‌پرداخت تعلق می‌گیرد.
۳- مبلغ تضمین ۵۹۴،۱۰۰،۰۰۰ ریال می‌باشد.
۴- مبلغ برآورد حدود ۱۱،۸۸۰،۴۶۵،۶۱۰ ریال می‌باشد.
۵- نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به‌صورت یکی از تضمین‌های زیر:
الف- ضمانت‌نامه بانکی ب- واریزی وجه نقد به حساب ۴۰۰۱۱۳۱۴۰۶۳۷۹۳۰۹ به‌نام تمرکز وجوه سپرده شرکت گاز استان لرستان
۶- محل تحویل و گشایش پیشنهادات: خرم‌آباد- میدان ۲۲ بهمن- بلوار مدیریت- شرکت گاز استان لرستان- امور قراردادها.
تلفکس: ۰۶۶-۳۳۲۰۰۶۸۳
۷- پایه و رشته مورد نیاز: حداقل رتبه ۵ ابنیه (توانائی مالی، ظرفیت آزاد کاری،
۸- محل تامین اعتبار: منابع داخلی
۹- مدت اعتبار پیشنهادها: سه ماه می‌باشد و این مدت حداکثر برای یک بار قابل تمدید می‌باشد.
۱۰- شرایط شرکت‌کننده در فراخوان: داشتن شخصیت حقوقی، تجربه کافی مرتبط، توانائی تهیه و تسلیم ضمانت‌نامه، توانائی رعایت استانداردهای شرکت ملی گاز، داشتن امکانات و نیروی متخصص به اندازه کافی، رتبه‌بندی مرتبط با رعایت ظرفیت مجاز کاری، داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و صورت‌های مالی حسابرسی شده، بازگشایی پاکات منوط به کسب حداقل امتیاز از کمیته فنی / بازرگانی طبق اسناد ارزیابی می‌باشد.
۱۱- داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و ایران‌کد

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۰۷/۰۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۰۷/۱۵
روابط عمومی شرکت گاز استان لرستان

آگهی مزایده عمومی (شماره ۰۳/ز/۹۹)

شرکت حمل‌ونقل توکا (سهامی عام) در نظر دارد انواع ضایعات موجود (شامل ۲۵۰۰۰ لیتر روغن سوخته - ۱۳۰ عدد بشکه ۲۰۸ لیتری فلزی - ۴۰۰ عدد انواع فیلتر روغنی و ۱۳۰ عدد فیلتر هواکش انواع کشنده‌ها) خود را از طریق برگزاری مزایده عمومی به فروش برساند. از کلیه متقاضیان دعوت می‌گردد، از تاریخ ۹۹/۰۷/۰۸ لغایت ۹۹/۰۷/۲۱ (به جز روزهای پنجشنبه و تعطیلات رسمی) از ساعت ۸ الی ۱۳ به واحد بازرگانی شرکت به شماره تماس ۰۳۱۵۲۷۳۵۰۷۵ داخلی ۱۱۹ واقع در جاده مبارکه، جنب شرکت فولاد مبارکه، شرکت حمل‌ونقل توکا مراجعه و نسبت به دریافت اوراق مزایده شامل شرایط و برگ پیشنهاد قیمت اقدام نمایند.

شرکت حمل‌ونقل توکا (سهامی عام)

سازمان آگهی‌ها
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

رسانه و روابط‌عمومی در برابر هم یا برابر هم

چالش‌های تلخ شیرینی!

رعایت نرخ مصوب تولید الزامی است

رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان گفت: تولیدکنندگانی که نرخ مصوب برای عرضه کالای خود دریافت کرده‌اند، به هر دلیلی حق افزایش نرخ ندارند و باید طبق ضوابط عمل کنند.

به گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، عباس تابش اظهار کرد: برای اثرگذاری در روند تصمیم‌گیری‌ها و اقدامات انجام شده در بخش نظارت بر بازار، باید هیات‌های سه‌نفره رسیدگی به تخلفات صنفی با حضور نمایندگان سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت، اتاق اصناف و تعزیرات حکومتی در سطح استان‌ها فعال شوند. رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان گفت: قطعا در شرایط حاضر و در بروز تکانه‌های اقتصادی فرصت لازم برای خودنمایی و بروز و ظهور سودجویان در عرصه بازار فراهم می‌شود که در همین راستا ما به‌دنبال ارتقای توان بازرسی و افزایش نظارت‌ها با استفاده از بضاعت موجود هستیم تا مانع دستیابی این افراد به اهداف شومشان شویم. وی تاکید کرد: تفاهم لازم میان سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، پلیس امنیت اقتصادی ناجا و دادستانی کل کشور برای اثرگذاری لازم روی بازار در کمترین زمان ممکن وجود دارد و حتما با اجحاف‌کنندگان در حق مصرف‌کنندگان و مردم به‌شدت برخورد می‌شود. وی اعلام کرد: به‌صورت ویژه رصد و پایش نرخ کالاها از مبادی تولید یا واردات انجام و استفاده حداکثری از ظرفیت سامانه‌های موجود از جمله ۵ سامانه سازمان حمایت در اولویت است و انتظار داریم تمامی دستگاه‌ها و سازمان‌ها و همچنین ذی‌نفعان مرتبط با این سامانه‌ها توجه به الزامات قانونی مربوط به آنها را در اولویت کاری خود قرار دهند.

بررسی مشکل انحصار در حمل‌ونقل دریایی

این بار به ساحل می‌رسد؟!

کشور ما از گذشته‌های دور به‌دلیل دسترسی به آب‌های آزاد جنوبی مورد توجه بازرگانان بسیاری از بلاد دیگر بوده است. اما به نظر می‌رسد این ظرفیت تاریخی و تجاری هیچ‌گاه در طول این سال‌ها آن‌طور که باید و شاید مورد توجه قرار نگرفته است. در سال‌های اخیر نیز به‌دلیل وجود تحریم‌های مختلف علیه ایران، شرکت‌های حمل‌ونقل کمی بوده‌اند که بخواهند یا بتوانند با تاجران ایرانی برای حمل کالاهای آنها همکاری داشته باشند. این موضوع باعث شده بیشترین میزان حمل‌ونقل دریایی برعهده شرکت‌های حمل‌ونقل داخلی باشد. اما نکته دیگری که در این زمینه وجود دارد این است که برخی بازرگانان، از نحوه خدمات شرکت‌های داخلی گلایه دارند و معتقدند انحصاری و غیررقابتی بودن این خدمات باعث مشکلات متعددی در این حوزه شده است. به همین بهانه گزارش این شماره روزنامه صمت به موضوع حمل‌ونقل دریایی ایران اختصاص یافته که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

تحریم خارجی یا تخریب داخلی

پدرام سلطانی، نایب رئیس پیشین اتاق بازرگانی ایران اظهار کرد: در تجارت دریایی به‌واسطه قطع سرویس‌های شرکت‌های خارجی به ایران تجارت ما محدود به حمل‌ونقل کالا ازسوی شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی و چند شرکت کوچک شده که این شرکت‌ها در حمل‌ونقل کانتینرها کمک می‌کنند؛ از همین رو نرخ حمل‌ونقل دریایی تقریبا ۳ برابر شده که بسیار نامتعارف است؛ یعنی اگر در شرایط عادی بودیم این هزینه‌ها یک‌سوم می‌بود.

نایب رئیس پیشین اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با ایرنا مدعی شد: شرکت کشتیرانی به‌بهانه تحریم و محدودیت‌ها از شرایط پیش‌آمده سوءاستفاده می‌کند تا هزینه‌ها را ۳ برابر کند و هیچ مسئولیتی را هم نمی‌پذیرد، اما شرکت‌های کوچک باوجود توان کمتر، هزینه به‌مراتب کمتری را مطالبه می‌کنند. در واقع تنها مشکل ما در تجارت خارجی و حمل‌ونقل دریایی شرکت‌های خارجی نیستند، بلکه برخی شرکت‌های داخلی نیز از شرایط سوءاستفاده می‌کنند.

وی با انتقاد از پاسخگو نبودن مسئولان اقتصادی در قبال تصمیمات خود اظهار کرد: آنها هیچ‌گاه توضیح نمی‌دهند و مسئولیتی را قبول نمی‌کنند. متاسفانه برخی از آنها علاوه بر اینکه دانش کافی ندارند، تصمیم‌گیری‌ها را محدود به اطلاعات گروه‌های محفلی و شبه‌کارشناسی می‌کنند و در نهایت هیچ مسئولیتی را در این موضوع نمی‌پذیرند.

در لجستیک دچار ناکارآمدی هستیم

حمید زادبوم، رئیس سازمان توسعه تجارت در گفت‌وگو با صمت درباره تاثیر تجارت دریایی بر توسعه تجارت کشور عنوان کرد: حمل‌ونقل دریایی یکی از مهم‌ترین مزیت‌های کشور ما در مقایسه با بسیاری از کشورهایی است که دسترسی قابل‌قبولی به آب‌های آزاد ندارند، به همین دلیل ما می‌توانیم سرمایه‌گذاری سودآور مطلوبی در این حوزه انجام دهیم و ارزآوری مطلوبی نیز از این طریق داشته باشیم. زادبوم در پاسخ به این پرسش که آیا محدود شدن حضور شرکت‌های حمل‌ونقل دریایی در کشور، می‌تواند موجب سوءاستفاده شرکت‌های داخلی و افزایش قیمت یا کاهش خدمات در این حوزه شود، تصریح کرد: اینکه ما اظهارنظر یک فرد را مبنای انجام تخلف در شرکت‌های حمل‌ونقل قرار دهیم، چندان قابل‌قبول نیست اما در هر حال می‌توان این موضوع را از ابعاد مختلف مورد بررسی قرار داد.

وی در این باره افزود: اینکه شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی تعرفه خدمات خود را تا ۳ برابر افزایش داده، ادعایی است که باید مورد بررسی قرار گیرد اما توصیه ما به همه لاینرهای ایرانی از جمله کشتیرانی جمهوری اسلامی این بوده که قیمت‌های رقابتی و جهانی را برای ارائه خدمات خود در نظر بگیرند و آنها نیز همواره این ادعا را داشته‌اند که بر همین اساس مشغول فعالیت هستند.

رئیس سازمان توسعه تجارت همچنین با اشاره به رفت‌وآمد کشتی‌ها و کشتیرانی‌ها در بنادر ایران، خاطرنشان کرد: اگر قیمت لاینرهای داخلی تا این حد افزایش یافته باشد، صادرکنندگان می‌توانند از خدمات شرکت‌های خارجی برای حمل کالای موردنظر خود استفاده کنند.

زادبوم در عین حال تصدیق کرد که باتوجه به اعمال تحریم‌ها علیه ایران، ممکن است هر لاینری تمایل به همکاری با ایران را نداشته باشد و محدودیت‌هایی در این زمینه وجود داشته باشد.

وی گفت: ما همواره در دستورالعمل‌ها، توصیه‌ها و جلساتی که با شرکت‌های حمل‌ونقل انجام می‌دهیم در تلاش هستیم که انصاف و تعادل در ارائه خدمات و تعرفه‌گذاری در این زمینه رعایت شود و اگر حقی از صادرکننده در این خصوص تضییع شده باشد، بدون شک به‌دنبال احقاق آن خواهیم بود.

زادبوم با تاکید بر پیگیری این موضوع، خاطرنشان کرد: گرچه تعرفه‌گذاری خدمات حمل‌ونقل در تجارت خارجی جزو شرح وظایف سازمان توسعه تجارت نیست اما از آنجا که هر موضوع در ارتباط با تجارت خارجی در حیطه اختیارات این سازمان است، بدون شک ما پیگیر این موضوع خواهیم بود تا از صحت و دلایل موضوع مطلع شویم.

معاون وزارت صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: در هر حال بدون شک یکی از مشکلات تجارت خارجی ما لجستیک ضعیف و حمل‌ونقل ناکارآمد است و یکی از ناکارآمدی‌های آن می‌تواند همین اعمال قیمت‌های نامتعارف در بعضی از سیستم‌های داخلی باشد.

وی در توضیح این مطلب عنوان کرد: البته این موضوع تنها محدود به حمل‌ونقل دریایی ما نمی‌شود و لجستیک و حمل‌ونقل در تمام حوزه‌ها نیاز به توجه بیشتر دارد.

باید ظرفیت‌ها را افزایش دهیم

محمد راستاد، معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی در گفت‌وگو با صمت درباره اهمیت حمل‌ونقل دریایی در تجارت خارجی کشور عنوان کرد: در حال حاضر حمل‌ونقل دریایی باتوجه به حجم قابل انتقال، هزینه و امنیت محموله مناسب‌ترین راه حمل‌ونقل تجاری در دنیا و یکی از کلیدهای توسعه تجاری کشورها محسوب می‌شود.

راستاد با اشاره به گستردگی مرزهای دریایی کشور ما و ظرفیت‌های بالقوه تجارت دریایی در ایران، در این باره افزود: کشور ما حدود ۵۸۰۰ کیلومتر نوار ساحلی دارد و بنادر متعدد تجاری در این نوار در شمال و جنوب وجود دارند. این شرایط ما را حائز موقعیتی استراتژیک و مزیت‌های تجاری می‌کند.

مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی کشور درباره میزان تبادلات تجاری کشور از مسیر دریایی خاطرنشان کرد: در حال حاضر بالغ بر ۹۰ درصد تبادلات تجاری کشور ما از طریق حمل‌ونقل دریایی انجام می‌شود. باتوجه به این موضوع افزایش هرچه بیشتر ظرفیت‌ها و قابلیت‌های کشور در این زمینه، مزیت‌های بیشتری را نصیب کشور ما می‌کند.

معاون وزیر راه و شهرسازی همچنین درباره میزان تبادلات تجاری کشور در بنادر عنوان کرد: خوشبختانه در حال حاضر ظرفیت بنادر تجاری کشور بالغ بر ۲۴۶ میلیون تن در سال است که بخش قابل‌توجهی از این ظرفیت به‌واسطه ناوگان داخلی و بعضا نیز ازسوی ناوگان خارجی مورد استفاده قرار می‌گیرد و محصولات مورد نیاز کشور از این طریق وارد و تولیدات ما نیز از این مسیرها به کشورهای دیگر صادر می‌شود.

راستاد در پایان با اشاره به ضرورت توسعه ظرفیت‌های تجارت دریایی کشور تاکید کرد: سازمان بنادر و دریانوردی برنامه‌های متعدد و گوناگونی را برای توسعه ظرفیت‌های تجاری بنادر در دستور کار دارد تا بتوانیم به این وسیله ظرفیت‌های خود را در حوزه تجارت خارجی افزایش دهیم.

> در حال حاضر بالغ بر ۹۰ درصد تبادلات تجاری در کشور ما از طریق حمل‌ونقل دریایی انجام می‌شود. باتوجه به این موضوع افزایش هرچه بیشتر ظرفیت‌ها و قابلیت‌های کشور در این زمینه، مزیت‌های بیشتری را نصیب کشور ما می‌کند

سخن آخر

پذیرش این موضوع بسیار سخت است که در کشوری که دچار شدیدترین تحریم‌هاست و مسئولان رده بالای آن مدام در تلاش برای عبور از تنگناهای اقتصادی هستند، برخی شرکت‌های دولتی، شبه‌دولتی و خصوصی داخلی با نوع رویکرد خود چوب لای چرخ تجارت خارجی بگذارند و از این آب گل‌آلود برای خود ماهی صید کنند. اما اگر چنین موضوعی صحت داشته باشد و اگر چنین رویکردی در شرکت‌های حمل‌ونقل حکمفرما باشد، شاید لازم باشد نهادهای نظارتی و حتی امنیتی وارد میدان شوند و برای این موضوعات که بی‌شک مصداق تهدید امنیت ملی است، تصمیمات قاطعی اتخاذ کنند.

شرایط دریافت کارت بازرگانی جدید چیست؟

با اجرای سیاست جدید دولت از ابتدای مرداد، متقاضیان دریافت کارت بازرگانی، باید اطلاعات خود را در سامانه جامع تجارت ثبت کنند؛ سامانه‌ای که مشکلات موجود در آن انتقادات گسترده بخش خصوصی را در پی داشته است.

تا پیش از مرداد امسال، متقاضیان کارت‌های بازرگانی جدید باید با ثبت اطلاعات‌شان در سامانه هوشمند اتاق بازرگانی ایران، پس از طی مراحل قانونی، کارت خود را دریافت می‌کردند؛ فرآیندی که هرچند با تایید و حمایت دولت اجرایی می‌شد اما در عمل، با انتقاداتی ازسوی مسئولان بانک مرکزی همراه شد.

در ۲ سال گذشته باتوجه به الزامی شدن ایفای تعهدات ارزی، نظارت بر عملکرد صادرکنندگان افزایش یافته و پس از آنکه در ماه‌های ابتدایی اجرای طرح جدید مشخص شد تعدادی از صادرکنندگان نسبت به بازگشت ارزشان اقدام نکرده‌اند، این ابهام به‌وجود آمد که چرا نظارتی بر صادرات آنها وجود نداشته است؟

یکی از بخش‌هایی که انگشت اتهام به سمت آن روانه شد، اتاق بازرگانی، به‌عنوان مرجع نهایی صدور کارت‌های بازرگانی بود. به‌وجود آمدن بحث‌هایی درباره کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای و یک‌بار مصرف باعث شد دستگاه‌های دولتی بحث تغییر در مکانیسم صدور کارت‌های بازرگانی را مطرح کنند و در این بستر بحث انتقال فرآیند صدور کارت بازرگانی به سامانه جامع تجارت نهایی شد.

از ابتدای مرداد که این انتقال نهایی شد، انتقادات بخش خصوصی از عملکرد این سامانه آغاز شد. براساس گزارش‌هایی که ازسوی اعضای اتاق بازرگانی مطرح شده، این سامانه در روزهای ابتدایی به‌دلیل مشکلات سیستمی امکان صدور کارت‌های بازرگانی جدید را نداشته است. هرچند از چند هفته قبل، سازمان توسعه تجارت اعلام کرد مشکلات سامانه حل شده اما در روزهای اخیر باز هم بخش خصوصی از این گفته که فرآیند صدور کارت‌های بازرگانی بسیار دشوار شده و بسیاری از تجار امکان نهایی کردن درخواست‌های خود را نداشته‌اند.

بنا بر گزارش ایسنا به‌دنبال تداوم این انتقادات مرکز توسعه تجارت الکترونیک، در توضیحات جدید، اعلام کرد در شیوه سابق، سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها عملا دسترسی و امکانی برای بررسی و احراز سیستمی شرایط نداشتند، به همین دلیل نقایص و مشکلات قبلی کاملاً متوجه سامانه اتاق بازرگانی است.

این سامانه جزئیاتی از استعلامات مورد نیاز برای صدور کارت‌های بازرگانی جدید را نیز منتشر کرده که ۱۴ عنوان را شامل می‌شود. بر این اساس متقاضیان دریافت کارت‌های بازرگانی جدید باید تاییدات لازم در این عناوین را دریافت کنند:

۱- استعلام چک برگشتی از بانک مرکزی
۲- استعلام حساب جاری از بانک مرکزی
۳- استعلام وضعیت نظام وظیفه از نیروی انتظامی
۴- استعلام مدرک تحصیلی از وزارت آموزش و پرورش
۵- استعلام مدرک تحصیلی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
۶- استعلام مدرک تحصیلی از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۷- استعلام مدرک تحصیلی از دانشگاه آزاد اسلامی
۸- استعلام پروانه بهره‌برداری صنعتی
۹- استعلام پروانه بهره‌برداری معدنی
۱۰- استعلام پروانه فنی-مهندسی
۱۱- استعلام پروانه بهره‌برداری کشاورزی از وزارت جهاد کشاورزی
۱۲- استعلام پروانه فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) از سازمان تنظیم مقررات
۱۳- استعلام کد رهگیری املاک از سامانه املاک و مستغلات
۱۴- استعلام تطابق مدیرعامل و شرکت

همچنین درباره استعلام سابقه محکومیت مؤثر به‌عنوان جایگزین گواهی سوء پیشینه، باتوجه به پیگیری رفع مشکلات اطلاعات ارسالی در وب‌سرویس ارائه شده ازسوی مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه، این استعلام نیز به‌زودی اضافه و گواهی سوءپیشینه به‌طور کامل حذف خواهد شد.

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

یادداشت

باید به یکپارچگی برسیم

سیده فاطمه مقیمی
فعال و کارشناس اقتصادی

همه دست‌اندرکاران حوزه تجارت در این موضوع اتفاق‌نظر دارند که کشور ما از نظر موقعیت جغرافیایی دارای شرایطی است که می‌تواند یکی از مهم‌ترین ارکان حمل‌ونقل تجاری، چه در حوزه زمینی و چه در حوزه دریایی در منطقه باشد که البته این دو حوزه را به هیچ وجه نمی‌توان از یکدیگر تفکیک کرد.

گرچه سال‌های زیادی است که کارشناسان اقتصادی و فعالان حوزه تجارت درباره مشکلات موجود حوزه حمل‌ونقل تجاری کشور صحبت می‌کنند و خواستار بهبود این وضعیت هستند اما همچنان ما در اساسی‌ترین اصول این حوزه دچار مشکلات جدی هستیم.

در بحث حمل‌ونقل تجاری در همه بخش‌های آن، عوامل تاثیرگذاری وجود دارد که می‌تواند باعث تبدیل شدن شبکه ترانزیتی به یک حوزه سودآور شود و مسیرهای موردنظر را به مسیرهای ترجیحی حمل کالا تبدیل کند. در واقع ۳ عامل تعیین‌کننده و موثر در این زمینه سرعت عمل و سرعت حرکت کالا در مسیر، قیمت بهتر نسبت به مسیرهای دیگر و در آخر امنیت است که اگر با موقعیت خاص منطقه‌ای و جغرافیایی کشور و دسترسی به آب‌های بین‌المللی همراه شود، می‌تواند یک انتخاب مطلوب برای حمل کالا باشد. مسیر ترانزیتی ایران با فرصت همجواری با ۱۵ کشور در همسایگی خود، دسترسی مطلوب به آب‌های آزاد و قرار گرفتن در شاهراه تبادلاتی شرق و غرب دارای موقعیت بسیار مناسبی برای تبدیل شدن به مسیر ترانزیت منطقه است و اگر بتواند ۳ شاخص موثر در کیفیت این حوزه را به شکل صحیح پیاده کند، در این زمینه موفق خواهد بود. ضمن اینکه می‌تواند تنها مسیر ارتباطی بسیاری از کشورهای آسیای میانه به آب‌های آزاد و بین‌المللی باشد. البته باید این نکته را نیز در نظر داشت که رسیدن به این شاخص‌ها فقط با تلاش عوامل اجرایی ممکن نیست و بسیاری از مشکلات این حوزه، به قوانین موجود بازمی‌گردد. جدا از این مورد باید توجه داشت که تحریم‌های بین‌المللی مسیر مراودات تجاری کشور را محدود کرده و ما نمی‌توانیم از قابلیت‌های موجود در این حوزه استفاده حداکثری را ببریم. با این حال باید به این نکته توجه داشت که آیا با لغو تحریم‌ها و قابلیت ارتباط بدون واسطه با شرکت‌های خارجی، می‌توان به زیرساخت‌های موجود شبکه حمل‌ونقل تجاری کشور تکیه کرد؟! و آیا اتصال شبکه جاده‌ای حمل‌ونقل به بنادر و شبکه‌های حمل‌ونقل دریایی به‌نحو مطلوب شکل گرفته است؟! آیا قیمت‌گذاری‌ها و تعیین تعرفه‌های حمل‌ونقل تجاری از طریق ایران به‌نحوی خواهد بود که شرکت‌های تجاری خارجی را برای حمل‌ونقل کالای خود از طریق شبکه حمل‌ونقل ما ترغیب کند؟! یا اینکه موازی‌کاری ارگان‌های ذی‌ربط در نهایت منجر به از بین رفتن زمان که یکی از شاخص‌های مهم در انتخاب مسیر ترانزیت است، می‌شود و خواب سرمایه و در نهایت تصمیم صادرکنندگان به انتخاب یک مسیر جدید را در پی خواهد داشت و شبکه حمل‌ونقل تجاری کشور به‌تدریج خالی می‌شود؟ ما برای اینکه بتوانیم کشورهای دیگر را به استفاده از مسیر ترانزیتی کشور خود متقاعد کنیم، باید زیرساخت‌های مورد نیاز آن را نیز فراهم آوریم. ما باید از نظر کیفیت جاده‌ها و راه‌های مواصلاتی که بسیاری از آنها در حال حاضر نیاز به ترمیم دارند و همچنین از نظر امتداد و انقطاع آنها به نقطه‌ای برسیم که مسیر دلخواه صادرکنندگان کالا باشد. اتصال شبکه‌های جاده‌ای ما به بنادر و شبکه حمل‌ونقل دریایی نیز یکی از عواملی است که می‌تواند باعث ورود شرکت‌های بین‌المللی به حوزه ترانزیتی ایران شود، اما متاسفانه می‌بینیم که مسیرهایی مثل کریدور شمال-جنوب که ما سال‌هاست در انتظار اتصال و یکپارچه شدن آن هستیم همچنان با مشکلات قدیمی خود دست به گریبان هستند. در هر حال اگر می‌خواهیم شبکه ترانزیتی در کشور شکل بگیرد و مورد استفاده کشورهای دیگر باشد و از این طریق به سود و ارزآوری برای کشور برسیم، باید شرایط موردنیاز آن را نیز به شکل مطلوب فراهم کنیم که این شرایط باید بهبود سرعت، امنیت و هزینه را برای بازرگانان در بر داشته باشد.

در میز گرد صمت با حضور ۵ چهره متخصص

رسانه و روابط‌عمومی؛

عکس: آیدا فریدی

میلاد محمدی- سهیل فرزین: میزگرد تخصصی موسسه صمت با موضوع چگونگی تعامل روابط‌عمومی و رسانه، با حضور چهره‌های شناخته شده روابط‌عمومی و روزنامه‌نگاری خسرو رفیعی، احمد پاکزاد، امیرعباس تقی‌پور، ناصر بزرگمهر و ابراهیم رستمیان‌مقدم برگزار شد. در این میزگرد، مهم‌ترین چالش‌های موجود که مسیر ارتباط سازنده میان این دو بخش اصلی در حوزه اطلاع‌رسانی را ناهموار کرده، مورد نقد و بررسی قرار گرفت. با کالبد شکافی مباحث تخصصی در نهایت چند آسیب اصلی درباره تعامل روابط‌عمومی‌ها و رسانه‌ها مشخص و راهکارهایی نیز برای رفع این موارد پیشنهاد شد.

میلاد محمدی: بحث اصلی ما آسیب‌شناسی روابط میان رسانه‌ها و مدیران روابط‌عمومی در سازمان‌هاست. در یک تعریف قدیمی گفته‌شده که روابط‌عمومی قرار است یک اتاق شیشه‌ای باشد و به‌عنوان قلب تپنده هر سازمانی باید بتواند یک فضای شفاف و مشخص از عملکرد سازمان‌ها ارائه دهد.

اما از زاویه نگاه یک اهل رسانه اگر بخواهم به این موضوع نگاه کنم، اینطور به ذهن می‌رسد که روابط‌عمومی برای رسانه در قالب یک بن‌بست اطلاعاتی است. تجربه من به عنوان یک رسانه‌ای این بوده که اگر ما مدیر موردنظر خود را برای مصاحبه از هر طریق جز حوزه روابط‌عمومی پیدا کردیم، احتمالا به نتیجه می‌رسیم. اما اگر به هر دلیلی ارتباط با مدیر مورد نظر به‌طور مستقیم مقدور نشد و خبرنگار مجبور به ارتباط‌گیری با روابط‌عمومی بود، باید فاتحه آن مصاحبه را خواند!

عمدتا روابط‌عمومی‌ها، رسانه را پس می‌زنند یا اگر بخواهند همکاری داشته باشند، سوالات را از خبرنگار می‌گیرند، سپس جواب‌ها را با عبور از هزار و یک فیلتر و سانسور برای او می‌فرستند. این چالشی است که ما مدام با آن دست به گریبان هستیم.

به عقیده اغلب همکاران رسانه‌ای من، متاسفانه امروزه تعامل میان روابط‌عمومی‌ها و رسانه تقریبا به صفر رسیده است. با این وجود برای برقراری تعامل میان رسانه‌ها و روابط‌عمومی ها چه راهکارهایی وجود دارد؟

ابراهیم رستمیان مقدم: موضوعی که مطرح شد جنبه‌های مختلفی دارد. به عقیده من مطلق‌گرایی در این بحث مضر است. اینکه بگوییم یک طرف مقصر است و یک طرف مظلوم، نگرش درستی نیست. ما در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که در حوزه‌های ارتباطات اجتماعی و رسانه با مشکلات متعددی دست به گریبان هستیم و این مشکلات در باقی بخش‌ها نیز کم‌وبیش دیده می‌شود. ما از انقلاب مشروطه تا کنون مدام تلاش کرده‌ایم به نحوی در مناسبات اجتماعی خود مدرنیته را به‌کار بگیریم و تفکیک قوا را مدنظر قرار دهیم. همچنین احترام به خواسته مردم را مدنظر قرار داده و مطبوعات آزاد را به‌عنوان رکن چهارم مشروطیت و دموکراسی در رأس امور داشته باشیم. ما به نحوی همواره در دوران‌گذار بودیم.

پس از انقلاب اسلامی، پس از مدت کوتاهی نقش رسانه‌ها و حوزه پاسخگویی را تضعیف کردیم. در دوره‌هایی مانند دوره اصلاحات، در این بخش رونق داشتیم. پس از آن، دوباره به کما رفتیم. بنابراین ما همواره در این زمینه دچار افت و خیز و نوسان بوده‌ایم.

در این اوضاع و شرایط، روابط‌عمومی‌هایی هم داریم که بسیار حرفه‌ای عمل می‌کنند و از سویی نیز روابط‌عمومی‌هایی هستند که به‌شدت عقب‌مانده‌اند و روابط‌عمومی‌هایی هم هستند که بینابین عمل می‌کنند.

رسانه‌ها نیز دقیقا همین‌گونه هستند که این امر به نوع نگاه مدیریتی در آن سیستم باز می‌گردد، چراکه ارتباطات اجتماعی و روابط‌عمومی بخشی از تکالیف مدیریتی است. به‌عبارتی نمی‌توان در تشکیلاتی که مدیر عقب مانده دارد و در مقابل مسائل و مشکلات پنهان می‌شود و اهل شفافیت نیست و برنامه‌ای برای اداره سیستم خود ندارد، روابط‌عمومی هوشمند، عاقل و پاسخگویی داشته باشیم. بنابراین به این نتیجه می‌رسیم که نوع نگاه مدیریت با رشد روابط‌عمومی رابطه مستقیمی دارد. این موضوع درباره رسانه‌ها نیز صدق می‌کند. رسانه‌ها اگر به نهادهای قدرت و ثروت وابستگی داشته باشند طبیعتا نخواهند توانست وظایف حرفه‌ای خود را درست انجام دهند و اگر نگاه حرفه‌ای و نیروی حرفه‌ای نیز در این رسانه‌ها وجود نداشته باشد آنها از مسیر اصلی خود دور خواهند شد. حال تصور کنید، چنان روابط‌عمومی با چنین رسانه‌هایی همکاری کنند، چه اوضاعی را برای کشور پدید خواهند آورد.

احمد پاکزاد: طرح سوال را یک‌بار دیگر با یکدیگر بررسی کنیم. اصلا چه کسی گفته که روابط‌عمومی باید اتاق شیشه‌ای باشد؟ یک سازمان چه وظیفه‌ای نسبت به پاسخگویی به رسانه‌ها دارد؟ یک زمانی من می‌گفتم اگر تمام روابط‌عمومی‌ها تصمیم بگیرند که همه باهم خبر فکس نکنند، خبرگزاری‌ها صفحاتشان خالی خواهد شد و روزنامه‌ها سفید چاپ خواهند شد. روابط‌عمومی بخشی از نهاد یک سازمان است. در واقع یک ارگان و اندامی است که وظیفه بقای سازمان را بر عهده دارند.

بخش مدیریت مالی، منابع مالی و سرمایه‌ای را در یک شرکت مدیریت می‌کند. بخش مدیریت بازرگانی، ورود مواد اولیه و بخش‌های اجرایی نیز چرخ دنده‌های سازمان را مدیریت می‌کنند. در نهایت روابط‌عمومی در حوزه مدیریت اطلاعات عمل می‌کند. به تعبیر دیگر، وظیفه روابط‌عمومی، مدیریت اطلاعات در راستای بقای سازمان است. پس قرار نیست ما اتاق شیشه‌ای داشته باشیم و روابط‌عمومی اطلاعات محرمانه خود را در اختیار رسانه‌ها قرار دهد.

اساسا ما به کسی پاسخگو هستیم که به ما قدرت داده است. من به‌عنوان مدیر روابط‌عمومی از مدیر مافوق خود قدرت گرفته‌ام و به او پاسخ خواهم داد. مدیر مافوق من از افکار عمومی قدرت نگرفته که به آنها پاسخ دهد. ساختارهای انتقال قدرت کاملا روشن است. پس هنگامی‌که من از افکار عمومی قدرت نگرفته‌ام الزامی هم به پاسخگویی به آنها ندارم. سازمان‌ها باید به کسانی که منابع آنها را تامین می‌کنند، پاسخگو باشند.

همه چیز را هم نباید دولتی نگاه کرد. در بخش خصوصی به وضوح مشخص است که صاحبان سرمایه، قدرت را به مدیران اجرایی داده‌اند. پس آنجا هم مدیر اجرایی به بخش بالادستی خود پاسخگو است. رسانه‌های ما مدت‌هاست در کسب اطلاعات ضعیف هستند. در زمان ارتباط گرفتن با مدیر دولتی یا خصوصی از وی سوال تخصصی نمی‌پرسند، بلکه می‌پرسند چه خبر؟ یعنی رسانه اصلا نمی‌داند که دنبال چیست!

آیا واقعا رسانه‌های ما توانایی داستان‌سازی دارند؟ من این موضوع را بسیار ضعیف می‌بینم. به همین دلیل حجم مطالب تولیدی در رسانه‌های ما به‌شدت پایین است. بنابراین اگر از دو جنبه به این موضوع نگاه کنیم درمی‌یابیم که روابط‌عمومی از رسانه جداست. وظیفه رسانه کندن چاله و کسب اطلاعات و ایجاد چالش برای سازمان است و سازمان نیز اگر حوصله داشت و خواست، اقدام به پاسخگویی در این زمینه خواهد کرد.

در این‌باره بهتر است روابط‌عمومی‌های حرفه‌ای را بررسی کرده و ببینیم ارتباط با رسانه اولویت چندم آنهاست! رسانه ابزاری در اختیار روابط‌عمومی است. متاسفانه روزنامه‌نگاران سیاهی‌لشکر داستان‌هایی هستند که روابط‌عمومی‌ها ایجاد می‌کنند. این یک جمله چالش برانگیزی است و امکان دارد بعد از انتشار این سخنان، دوستان رسانه‌ای به من حمله کنند. پس ارتباط با رسانه نه‌وظیفه است و نه تکلیف، بلکه ابزاری است که به عقیده من در اولویت هفتم یا هشتم روابط‌عمومی‌ها قرار دارد.

البته نباید فراموش کنیم که در حدود یک دهه گذشته در بخش دولتی، روابط‌عمومی سیر نزولی شدیدی داشته به‌طوری که اداره‌کل روابط‌عمومی به مرکز اطلاع‌رسانی تبدیل شده است. یعنی بحث روابط‌عمومی یک کار رسانه‌ای شده است. بخشنامه‌ای سابق بر این صادر شده بود که مدیران روابط‌عمومی سخنگوی نهادهای اجرایی شوند و اگر مدیران روابط‌عمومی توان این کار را ندارند، مدیر مربوط عوض شود.

در بخش خصوصی اما شرایط فرق دارد. روابط‌عمومی به‌دلیل ایجاد فضای رقابت رشد کرده است. در بخش صنعت و بخش خصوصی ما مدیران روابط‌عمومی حضور دارند که همه کاره سازمان متبوعه خود هستند و بسیار هم خوب رشد کرده‌اند.

باز هم تاکید می‌کنم که وظیفه روابط‌عمومی‌ها اطلارسانی نیست و این وظیفه رسانه است که اطلاعات را کسب کند و هیچ‌کس هم لازم نیست به رسانه اطلاعات دهد. روابط‌عمومی‌ها به‌عنوان یک دورازه‌بان اطلاعاتی را منتقل می‌کنند که مسیر سازمان را هدایت کنند. اگر رسانه‌ها خواهان آن هستند که رابطه خوبی با روابط‌عمومی‌ها داشته باشند این اتفاق از سر رفاقت به وجود نخواهد آمد، بلکه از طریق چالش‌هایی است که رسانه‌ها برای سازمان‌ها ایجاد می‌کنند.

میلاد محمدی: آقای پاکزاد شما در خلال صحبت‌های خود عنوان کردید که روابط‌عمومی‌ها برای رسانه‌ها داستان روایت می‌کنند. این موضوع همان بن‌بستی است که من در صحبت‌های خود عنوان کردم. مشخصا داستان یعنی اطلاعات غیرمستند! سازمان‌ها یکسری اطلاعات محرمانه دارند و وظیفه خبرنگار این است که به هر نحوی شده به این اطلاعات دست پیدا کند. روابط‌عمومی به داستانی که خودش می‌خواهد را روایت می‌کند پس این داستان می‌تواند هر چیزی باشد به جز واقعیت.

خسرو رفیعی: ما باید در گام نخست تعریف روابط‌عمومی را بشناسیم. یکی از وظایف روابط‌عمومی خبررسانی است. روابط‌عمومی برای بقای سازمان خود باید اقداماتی انجام دهد که این وظیفه سنگینی برای روابط‌عمومی‌ها ایجاد می‌کند. متاسفانه این روزها روابط‌عمومی را با یک مرکز اطلاع‌رسانی اشتباه گرفته‌ایم.

روابط‌عمومی برای خوشنام کردن سازمان خود یکسری وظایف عمده دارد که یکی از این وظایف خبر است. بخش خصوصی بر خلاف سازمان‌های دولتی بر اهمیت روابط‌عمومی واقف شده و متوجه شده‌اند که از طریق روابط‌عمومی خود بسیاری از اقدامات را می‌توانند انجام دهند و روابط‌عمومی می‌تواند برای برند سازمان اقدامات قابل‌توجهی ارائه دهد و اجازه ندهد که سازمان متبوعش با ضرر یا ضعف روبه‌رو شود.

امیرعباس تقی‌پور: من معتقدم این موضوع، بسیار چند لایه و پیچیده است و مواردی که در این جلسه مطرح شد، خود نشان از گستردگی این موضوع دارد.

تعامل بین رسانه و روابط‌عمومی یک مبحث بسیار کلی است؛ بنابراین اگر قصد داریم از این موضوع نتیجه بگیریم باید بحث را به صورت جزئی‌تر پیش ببریم.

به همان دلیلی که می‌گوییم روابط‌عمومی بخشی از سازمان است و بخشی از وظایف مدیریت سازمان را به عهده دارد به همان دلیل و براساس تعاریف انجمن جهانی روابط‌عمومی باید بدانیم که این نهاد تلاش می‌کند پشتیبانی و تفاهم کسانی که با آنها سرو کار دارد را به‌دست بیاورد.

این موضوع به ما حکم می‌کند که تعامل با رسانه را به‌عنوان یک وظیفه در مسیر روابط‌عمومی موفق بدانیم. بنابراین یکی از مهم‌ترین و اصلی‌ترین وظایف روابط‌عمومی اطلاع‌رسانی است. وقتی درباره روابط‌عمومی صحبت می‌کنیم باید حدود و ثغور آن مشخص باشد. اطلاعات یک سازمان دسته‌بندی مخصوص به خود را دارد. من هم موافقم که رسانه‌ها لزوما نباید به تمام اطلاعات محرمانه سازمان‌ها دسترسی داشته باشند، چراکه در برخی مواقع، منافع کسانی که سازمان‌ها با آنها سرو کار دارند به خطر می‌افتد.

اما درست و به موقع منتشر شدن اطلاعات می‌تواند در جهت منافع مخاطبان سازمان تلقی شود؛ بنابراین باز هم تاکید می‌کنم که یکی از وظایف روابط‌عمومی‌ها حتما تعامل با رسانه‌هاست. اگر این تعامل حرفه‌ای و مبتنی بر احترام و نه دخالت در وظایف روابط‌عمومی و توأم با اخلاق حرفه‌ای باشد، به‌طور قطع ثمربخش خواهد بود.

فراموش نکنیم که رسانه نیز باید وظایف خود را بشناسد و احساس نکند که در هر زمانی که خواست بتواند به اطلاعات مورد نظرش و فردی که برای مصاحبه انتخاب کرده دسترسی داشته باشد. یعنی روابط‌عمومی این حق را دارد که به‌عنوان مثال به جای مدیرعامل، معاون مدیرعامل را به‌منظور پاسخگویی در خدمت رسانه‌ها قرار دهد.

امروزه رسانه‌ها خواهان آن هستند که در هر لحظه با مدیران ارشد سازمان‌ها ارتباط بگیرند. حال به این موضوع توجه کنید که تعداد رسانه‌ها زیاد و مدیر ارشد سازمان تنها یک نفر است. حال روابط‌عمومی چگونه می‌تواند زمان را مدیریت کند؟ اگر روابط‌عمومی‌ها و رسانه‌ها هر کدام وظایف خود را دقیق بشناسند و نسبت به آنها آگاهی کافی داشته باشند، فضای تعامل حرفه‌ای و اخلاقی به وجود خواهد آمد. متاسفانه بسیاری از کلمات مثبت، بار منفی پیدا کردند. در این زمینه باید عنوان کرد که تعامل حرفه‌ای و اخلاقی به معنای خریدن رسانه یا اعطای کارت هدیه به خبرنگار نیست. منظور درک متقابل برای رسیدن به اهداف مدنظر یعنی افزایش آگاهی افکارعمومی است.

روابط‌عمومی و رسانه‌ها در بسیاری از نقاط همپوشانی نیز دارند. اگر این اتفاق {تعامل متقابل} رخ دهد هم منافع سازمان که جدای از منافع مخاطب نیست و هم منافع رسانه تامین خواهد شد.

در جلسه امروز همچنین میان روابط‌عمومی دولت و بخش خصوصی مقایسه‌ای شکل گرفت. باید بدانیم که روابط‌عمومی بخش خصوصی از نظر ساختاری نسبت به روابط‌عمومی بخش دولتی متفاوت است بنابراین باید متفاوت بررسی شود.

متاسفانه ما در بخش دولتی در صدد هستیم تمام بار سازمان را بر دوش روابط‌عمومی قرار دهیم. روابط‌عمومی یک بخش بسیار مهم مانند معاونت‌های تخصصی سازمان است. در این سازمان‌ها عمده روابط‌عمومی را به‌عنوان یک اداره کل مستقل خطاب می‌کنند. علت این کار شاید این باشد که عدالت ارتباطی و رسانه‌ای در تمام سازمان با هماهنگی مدیریت ارشد سازمان ساری و جاری شود. اگر روابط‌عمومی به یک معاونت تبدیل شود شاید نتواند آن عدالت رسانه‌ای و ارتباطی را در کل سازمان برقرار کند.

ما در ساختاری مشغول به فعالیت هستیم که بخش زیادی از مدیران آن متاسفانه و به‌دلایل متعدد براساس صلاحیت‌های فردی و تخصصی انتخاب نمی‌شوند. در سازمان‌های دولتی و بسیاری از وزارتخانه‌ها می‌بینیم که مدیران براساس روابط و سفارش منصوب می‌شوند. طبیعتا چنین مدیری نمی‌تواند حافظ منافع مخاطبان سازمان باشد. طبیعتا این مدیر، مدیری خواهد بود که به‌شدت نسبت به از دست دادن جایگاه خود هراسان است. چنین فردی به‌طور حتم به روابط‌عمومی خود اجازه نفس کشیدن نخواهد داد. به همین منظور مجبور است از روابط‌عمومی غیرمتخصص استفاده کند. اینجاست که این روابط‌عمومی غیرمتخصص رسانه مطالبه‌گر را به بن‌بست خواهد کشاند.

وظیفه روابط‌عمومی تسهیلگری است تا خبرنگار وارد سازمان شود، سوالات خود را مطرح کرده و بتواند به پاسخ پرسش‌هایی که به نیابت از مخاطبان خود مطرح‌کرده دست پیدا کند. اگر روابط‌عمومی این تسهیلگری را انجام نداد شک نکنید که آن روابط‌عمومی غیرحرفه‌ای و آن ساختار معیوب است.

در واقع روابط‌عمومی‌های ما در ساختاری کار می‌کنند که عمده کارمندانش بی‌انگیزه هستند و انگیزه‌ای برای کار ندارند. اگر ما به این باور برسیم که فعالیت روابط‌عمومی ها در بستر ساختاری معیوب انجام می‌شود، انتظاراتمان از روابط‌عمومی‌ها منصفانه‌تر خواهد شد.

من به شخصه مخالف رشد رسانه‌ها نیستم اما رشد قارچ‌گونه رسانه‌هایی که ساختار رسانه‌ای ندارند، به‌شدت مشکل‌آفرین است. تعداد رسانه‌ها در شرایطی افزایش پیدا کرده که نیروی انسانی متخصص در این رسانه‌ها وجود ندارد. در برخی رسانه‌ها یک خبرنگار کمترین شناختی از کارکردها و ماموریت‌های یک سازمان ندارد.

طبیعی است که این مدل رسانه‌ها و روابط‌عمومی نخواهند توانست به زبان مشترکی برسند. حال خبرنگار متصور است که روابط‌عمومی راه را بر او بسته و روابط‌عمومی نیز به این قطعیت رسیده که خبرنگار صلاحیت ندارد در این حوزه وارد شود.

میلاد محمدی: پس صحبت‌های ما به اینجا رسید که رسانه و روابط‌عمومی باید با هم تعامل داشته باشند و یک وظیفه دوسویه‌برای هر دو آنهاست که اطلاعات موجود را در یک ساختار و چارچوب منطقی به مخاطبان ارائه کنند. اما باز هم به بن‌بست می‌رسیم.

نکته‌ای که مد نظر من بود این است که در این روند چالشی وجود دارد. حالا نه به این معنا که این چالش را صرفا روابط‌عمومی‌ها به‌وجود آورده‌اند. حتما در برخی موارد رسانه‌ها هم کوتاهی دارند. فکر می‌کنم موضوع عدم‌شناخت کافی بر حوزه‌های مورد بحث ما هم شامل رسانه‌هاست، هم شامل روابط‌عمومی‌ها!

امیرعباس تقی‌پور: باید نگاه حرفه‌ای و منصفانه داشته باشیم. در همین اوضاع و احوال روابط‌عمومی حرفه‌ای داریم، رسانه حرفه‌ای هم داریم. روزنامه‌های ما متاسفانه به‌دلایل متعدد دچار آفت شده و به‌دلایل زیادی صفحات خود را کم کرده‌اند. همین روزها هم شنیدیم یکی از روزنامه‌هایی که در سال‌های اخیر تحقیقات حوزه اجتماعی آن بسیار خبرساز بوده، به‌دلیل مسائل و مشکلات مختلف به قدری لاغر شده که به ۸ صفحه رسیده است.

احمد پاکزاد: بهتر است ما رسانه را به‌طور کلی آسیب‌شناسی کنیم تا ببینیم اشکال رسانه‌ها کجاست. در این زمینه موضوعی که بسیار اهمیت دارد، این است که ما در هر صورت به رسانه نیاز داریم. این رسانه صرفا نباید یک روزنامه باشد. رسانه می‌تواند یک تبلیغ تلویزیونی باشد یا یک پوستر.

مدیریت اطلاعات در چارچوب فعالیت‌های اقناعی و ارتباطی به‌منظور جذب مشارکت مخاطبان سازمان در راستای تحقق اهداف کلان و خرد سازمان تعریف کامل دیگری از روابط‌عمومی است که من باید به صحبت‌ها قبل خودم اضافه می‌کردم.

اشکال اصلی در رسانه‌ها این است که روابط‌عمومی را به چالش نمی‌کشند و برخی رسانه‌ها خود را کاملا وقف گروه خاصی می‌کنند و این نشان می‌دهد قدرت و سرمایه خود را از جای دیگری گرفته‌اند. که البته من با این مدل رسانه‌ها هم مشکلی ندارم و نمی‌خواهم آرمانی صحبت کنم. این نوع از رسانه‌ها هم حق ظهور و بروز و فعالیت دارند.

حال سوال اینجاست که رسانه‌های ما چقدر واقعا توان کار اثرگذار دارند؟ چند درصد کارمندانی که در رسانه‌های ما مشغول به فعالیت هستند تحصیلکرده رشته روزنامه‌نگاری هستند؟ چند درصد آنها قلم به‌دست هستند و می‌توانند یک خبر بنویسند؟ چند درصد آنها می‌توانند یک گزارش درست با چارچوب‌های علمی و منطقی بنویسند؟ چند درصد آنها می‌دانند که برای ورود به یک عرصه و برای کسب اطلاعات بیشتر باید از پشت میز خود بلند شوند و در سطح جامعه کسب اطلاعات کنند.

عزیزی ۲۰ سال پیش یادداشتی نوشت که همچنان در گوشه ذهن من مانده است. او در این یادداشت خبرنگار را با عنوان «خبرگیر» خطاب کرده بود. مسئله این است که روزنامه‌های ما امروزه چه مقدار تیراژ دارند؟ چند درصد از جامعه همچنان روزنامه می‌خوانند؟ آیا روزنامه‌ها توانسته‌اند خود را با شرایط کنونی وقف دهند؟ خبرنگار موظف است خودش دنبال اطلاعات بدود! خودش باید روابط‌عمومی‌ها و سازمان‌ها را به چالش بکشد و از آنها اخبار و اطلاعات دسته اول در بیاورد! برای بقای رسانه‌ها راهی جز این وجود ندارد.

خسرو رفیعی: ما درک درستی از روابط‌عمومی در سازمان‌های خود نداریم و اگر بتوانیم شرایطی

بررسی حوزه روابط‌عمومی و رسانه مطرح شد

در برابر هم یا برابر هم

ایجاد کنیم که سازمان‌های ما نقش روابط‌عمومی را بهتر درک کنند حتما بسیاری از مشکلات حل خواهد شد. روابط‌عمومی مدعی‌العموم جامعه است این تعریف با نگاه آقای پاکزاد در تقابل است اما به‌طور کلی اگر تعریف روابط‌عمومی را بدانیم در خواهیم یافت که روابط‌عمومی؛ بازاریابی، تبلیغات و خبر نیست. روابط‌عمومی یک جایگاه گسترده دارد.

باید بتوانیم روابط‌عمومی را وادار کنیم، مستقل باشد. یک مدیر روابط‌عمومی در درجه اول باید تخصص داشته و یک مرجع این تخصص را تایید کند. متاسفانه چنین مرجعی در کشور وجود ندارد و ما کارشناس جوان و بی‌تجربه‌ای را در رأس روابط‌عمومی سازمان قرار می‌دهیم یا در برخی مواقع نیز مدیر با تجربه‌ای که هیچ تخصصی در زمینه روابط‌عمومی ندارد را در رأس روابط‌عمومی قرار می‌دهیم. مثالی می‌زنم! برای تعیین کارمندان بخش حفاظت و حراست در یک سازمان، از چند نهاد مشخص تاییدیه دریافت می‌شود اما متاسفانه برای انتخاب مدیر و کارمندان روابط‌عمومی‌ها از هیچ مرجع یا نهادی تاییدیه دریافت نمی‌شود.

در مقابل باید به این موضوع نیز توجه داشت که متاسفانه تعداد رسانه‌های قدرتمند ما هم محدود است. هرچند هر روز بر تعداد خبرگزاری‌ها، سایت‌های خبری و روزنامه‌ها اضافه می‌شود اما کیفیت لازم را ندارند. در امریکا دو خبرگزاری رسمی وجود دارد. اما ما چنین مکانیسمی را در کشور خود تعریف نکرده‌ایم. سوال اینجاست که آیا واقعا برای کشوری مثل ایران به این مقدار رسانه احتیاج داریم؟

در حالی رسانه باید بتواند به‌طور مستقل سازمان‌ها را وادار به پاسخگویی کند، اما به‌دلیل تیراژ پایین روزنامه‌ها و قیمت بالای فروش، مجبور است صرفا مجیزگوی روابط‌عمومی باشد تا از این طریق و با هدف جذب آگهی و تبلیغات درآمد کسب کنند. هرچند رسانه موظف است جایگاه تبلیغ را با خبر از هم جدا کند.

درباره نحوه تعامل رسانه با روابط‌عمومی‌ها معتقدم رسانه نباید خبری را که روابط‌عمومی در اختیارش قرار می‌دهد منتشر کند، چراکه مشخص است آن خبر، تبلیغ سازمان متبوع است. رسانه‌های ما موظفند روابط‌عمومی‌ها را پاسخگو کنند. باید به این موضوع نیز توجه داشت که مدیران ما در این زمینه ضعیف عمل کرده‌اند. مدیران ارشد مطالبه منطقی نداشتند که دست آخر روابط‌عمومی‌هایشان، با کارت هدیه برخی خبرنگاران را بنده‌سازمان می‌کنند. اگر ما بخواهیم این رویه را اصلاح کنیم هیچ راهی نداریم جز اینکه رسانه‌ها با صراحت بیان، بخش‌هایی که سازمان‌ها در آنها مشکل دارند را مطرح کرده و سازمان‌ها را مجبور به پاسخگویی کنند. اگر نقاط ضعف سازمان‌ها برملا شود هم برای آن سازمان و هم برای رسانه‌ها مفید خواهد بود.

باز هم تاکید می‌کنم که ما امروز با چالش بزرگی روبه‌رو هستیم. آن چالش این است که روابط‌عمومی‌ها خود را در جایگاه رسانه‌ها قرار داده و خبر تولید می‌کنند. این جایگاه روابط‌عمومی نیست.

این موضوع باید حل شود و کلید حل این مشکل نیز در اختیار رسانه‌هاست تا با نقد این موضوع موجب حل این چالش شوند. امیدوارم خروجی دانشگاه‌های ما در حوزه رسانه کاربردی‌تر و اصولی‌تر باشد. این روزها متاسفانه برخی دانشگاه‌های کشور در آموزش‌های تخصصی ضعف دارند و خروجی آنها دانشجویانی است که اصول اولیه خبرنگاری و روزنامه‌نگاری را به‌درستی فرا نگرفته‌اند.

امیرعباس تقی‌پور: یکی از اشکالاتی که ما به قانون مطبوعات خودمان وارد می‌کنیم این است که این قانون تصریح می‌کند؛ برای تاسیس یک رسانه باید از هیات نظارت، مجوز دریافت کند. اتفاقا ما بر این باوریم که تشکیل یک رسانه به مجوز احتیاج ندارد. هر مجموعه حرفه‌ای و هر شرکتی که احساس می‌کند می‌تواند یک رسانه داشته باشد باید این رسانه را ایجاد کند. این امر باعث می‌شود تعداد رسانه‌ها بیشتر شود. گفتنی است که تیراژ روزنامه‌ها ابدا به روابط‌عمومی ها ارتباطی ندارد، ساختار حرفه‌ای در روابط‌عمومی مطالبه از رسانه‌هاست. اگر اشتباه نکنم کشور امریکا با احتساب شبکه‌های رسانه‌ای و کمپانی‌های رسانه‌ای، بیش از ۱۳۰۰ روزنامه دارد.

احمد پاکزاد: بسیاری از روابط‌عمومی‌هایی که در این جلسه مورد خطاب ما قرار دارند، عموما روزنامه‌نگار هستند. چون کار مطبوعاتی کرده، سر از سازمان‌های گوناگون درآورده‌اند و سپس با تفکر روزنامه نگاری و عادت به اینکه هر آنچه دیدند را باید عمومی کنند، نزد رئیس سازمان می‌روند. بعد از مدتی با این چالش از سوی مدیران خود روبه‌رو می‌شوند که چرا تمام اطلاعات موجود را منتشر کردند؟

در حوزه تکثر رسانه‌ها که مطرح شد، لازم می‌بینم گریزی به گذشته بزنم. حدود ۳۰ سال پیش تبلیغات ایران وضعیت اسفناکی داشت و حدود ۶ شرکت تبلیغاتی مجوز این کار را داشتند. بعد از گذشت زمان، تعداد شرکت‌هایی که به این منظور وارد عرصه شده بودند، افزایش یافت و فضای رقابتی ایجاد و همین فضای رقابتی موجب شد حوزه تبلیغات کشور دچار تحول شده و رشد خوبی داشته باشد. درباره رسانه‌ها نیز این موضوع صدق می‌کند. بنابراین هر قدر تعداد رسانه‌ها افزایش پیدا کند، فضا رقابتی‌تر و در نتیجه روزنامه‌نگاری و رسانه کشور دچار رشد خواهد شد.

امروزه همه رسانه‌ها در حال تخصصی شدن هستند. روزگاری روزنامه کیهان و اطلاعات چاپ می‌شد که مردم برای خرید این روزنامه‌ها مقابل کیوسک‌ها صف می‌کشیدند. در این روزنامه‌ها بیشتر موضوعات روز به چاپ می‌رسید. اما امروزه اکثریت قریب به اتفاق رسانه‌ها در حال تخصصی شدن هستند و این تخصصی شدن تعدد رسانه‌ها را توجیه می‌کند.

اما دسته‌بندی‌های رسانه‌ای هم باید در مسیر این تخصصی شدن قرار بگیرد. سازمانی که به‌عنوان مثال در حوزه بهداشت و درمان فعالیت می‌کند، چرا باید به یک رسانه ورزشی پاسخگو باشد؟ من در سازمان A هستم و گروه ذی‌نفعان من هم در یک جامعه مشخص است. رسانه‌های آنها نیز مشخص است. اگر تعداد ذی‌نفعان من محدود است از رسانه‌های میان فردی و مستقیم استفاده می‌کنم و اگر مقداری توده مخاطبانم افزایش یافت از رسانه‌های تخصصی استفاده می‌کنم. قرار نیست من از همه رسانه‌ها و روزنامه‌ها استفاده کنم.

تخصص‌گرایی و دانش در رسانه‌ها باید تقویت شود. پیشنهاد می‌کنم رسانه‌ها توان گزارش‌نویسی را با برگزاری کلاس‌های آموزشی در نیروهای خود تقویت کنند، بعد از انجام این اقدامات ببینید کدام سازمان یا روابط‌عمومی جرأت دارد که پاسخگوی آنها نباشد. هیچ خط قرمزی برای رسانه‌ها وجود ندارد مگر اینکه اتهام بزنند یا وارد حریم خصوصی افراد شوند. نباید فکر کنیم آزادی مطبوعات یعنی هر کاری که دلمان می‌خواهد انجام دهیم.

ابراهیم رستمیان مقدم: شما بحث را با موضوع آسیب‌شناسی مناسبات روابط‌عمومی و رسانه‌ها آغاز کردید. اما در این جلسه مطرح شد که روابط‌عمومی برای رسانه به معنی بن‌بست است. بحث ما در شروع این جلسه این بود که ما نباید موضوعات را به‌طور مطلق ببینیم. ما باید به جامعه آموزش دهیم و نباید مسائل را سیاه‌وسفید ببینیم. بنابراین باید از کلی‌گویی و مطلق‌گرایی اجتناب کنیم. اینکه ما بگوییم عملکرد تمام روابط‌عمومی‌ها افتضاح است یا رسانه‌ها به‌طور کل مزدور هستند، اشتباه است.

بحث این است که ما چگونه می‌توانیم روابط‌عمومی استاندارد داشته باشیم. این نگاه شاید نیاز جامعه ما باشد. مسئله اصلی درباره روابط‌عمومی‌ها این است که روابط‌عمومی در یک بخش کوچک در شرکت‌های خصوصی کوچک به اندازه نیازهای خود ارتباطات اجتماعی خود را تنظیم می‌کند. آن روابط‌عمومی هم با شناسایی چالش‌های سازمان خود باید در صدد رفع چالش‌های هرچند کوچک خود برآید. وقتی چالش پیش بیاید، شما نیاز دارید که با افکار عمومی تماس بگیرید. چالش کجا پیش می‌آید؟ وقتی افکار عمومی شما را زیر سوال می‌برد.

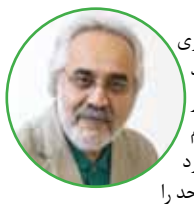
حال یک نهاد بسیار بزرگ دولتی به مراتب از حساسیت بیشتری برخوردار است. اینکه ما در مثال‌های خود روابط‌عمومی نهادهای دولتی و بزرگ را مثال می‌زنیم به این علت است که اثرگذاری آنها در زندگی مردم بیشتر بوده و مطالبات مردمی بیشتر در آنجا متمرکز است. در کشوری که بخش عمده‌ای از سیاست و اقتصادش دولتی است این حساسیت بالاتر است.

بنابراین روابط‌عمومی‌های دولتی باید استاندارد باشند و باید وظایف خود را درست انجام دهند. نکته دیگری که وجود دارد این است که برای اینکه روابط‌عمومی استاندارد باشد باید تخصصی عمل کند. باید نیروی تخصصی داشته باشد و باید بر برنامه‌ها، سیاست‌ها و مشکلات سازمان‌های متبوع خود اشراف داشته باشد.

روابط‌عمومی نمی‌تواند بگوید که من به افکار عمومی اعتنا ندارم و پاسخگوی افکار عمومی نیستم. چون پولم را از جای دیگری می‌گیرم پس به رسانه و افکار عمومی پاسخگو نیستم. روابط‌عمومی باید به اطلاعات سیستم اشراف داشته باشد. روابط‌عمومی باید مدیریت اطلاع‌رسانی و ارتباطات اجتماعی را در سیستم متبوع خود به نحوی مدیریت کند که همه بخش‌های سیستم آماده پاسخگویی باشند. اگر اتفاقا رسانه‌های ما نیز در برخی مواقع تخصصی برخورد نمی‌کنند باید روابط‌عمومی‌ها به تصحیح این فضا کمک کنند.

در گذشته نیروهای سرویس‌های گوناگون در روزنامه‌ها به مرور زمان خبرنگار تخصصی آن حوزه می‌شدند. یعنی خبرنگار درباره آن حوزه‌ای که مسئولیت داشت هر روز کسب اطلاعات کرده و افراد صاحب‌نظر را رصد می‌کرد و به مرور، اطلاعات کارشناسی پیدا می‌کرد. امروزه مشکلی که در رسانه‌ها وجود دارد این است که به‌دلایل متعدد این روند تکامل و متخصص شدن خبرنگاران دیگر رخ نمی‌دهد. یعنی خبرنگار ارزان و فاقد اطلاعات لازم فقط باید برود و خبر بیاورد که در نهایت برای مردم خروجی خاصی نخواهد داشت.

میلاد محمدی: به‌طور قطع نمی‌توان گفت نیروی متخصص در رسانه‌ها کم‌شده، بلکه نحوه اطلاع‌رسانی تغییر کرده است. یک زمانی عمیق شدن روی مسائل و موضوعات، سیاست و چارچوب رسانه‌ها، مطبوعات، هفته‌نامه‌ها و ماهنامه‌ها بود. اما امروز سرعت انتشار اخبار جای دقت و عمق محتوا را گرفته است. بنابراین همچنان افراد متخصص را در رسانه‌ها داریم اما به‌دلیل بالا رفتن سرعت انتشار اخبار و کثرت اخبار، اهمیت واکنش سریع از واکنش عمیق بیشتر شده است.

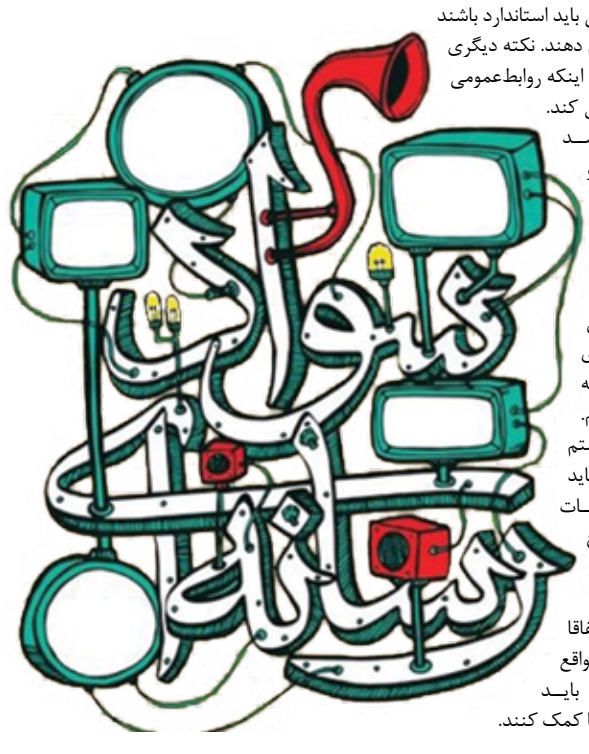
ناصر بزرگمهر: روزنامه‌نگاری و روابط‌عمومی را باید مکمل هم ببینیم. در دانشگاه ما رشته‌ای داریم به‌نام ارتباطات. وقتی دانشجویان وارد دانشگاه می‌شوند، هفتاد و دو واحد را در سال اول و دوم به صورت مشترک پاس می‌کنند. بعد در سال سوم تصمیم می‌گیرند به شاخه روزنامه‌نگاری یا روابط‌عمومی متمایل شوند.

این امر نشان می‌دهد علم، ریشه این دو موضوع را نزدیک به هم قرار داده است. یعنی ما دانشی به‌نام ارتباطات داریم که در ذیل این دانش، بعضی‌ها کارشناس یا مدیر روابط‌عمومی می‌شوند و بعضی‌ها روزنامه‌نگار.

واحدهای مشترک، اساتید مشترک، دروس مشترک و رابطه مشترک نشان‌دهنده این است که میان روابط‌عمومی و روزنامه‌نگاری شباهت‌های بسیاری وجود دارد. روابط‌عمومی و رسانه به‌دلایلی که گفتم در یکدیگر تنیده شده‌اند. بخشی از تفکیکی که می‌خواهیم میان روابط‌عمومی و رسانه انجام دهیم، امکان‌پذیر است و بخشی از آن امکان‌پذیر نیست. مانند همان مدل دانشگاه که در دو سال اول واحدهای مشترک میان روزنامه‌نگاری و روابط‌عمومی وجود دارد و بعد از این دو سال مسیر آنها عوض می‌شود. بخش عمده‌ای از تحصیلکرده‌های روابط‌عمومی در مطبوعات شاغل هستند. یعنی ما در رسانه‌ها تعداد زیادی فارغ‌التحصیل رشته روابط‌عمومی داریم و از آن سمت نیز در روابط‌عمومی سازمان‌ها، فارغ‌التحصیلان رشته روزنامه‌نگاری هستند.

ممکن است دانش روابط‌عمومی و دانش رسانه در جایگاه خود قرار نداشته باشند که مسائل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، شرایط حکومت و شرایط مدیریت موجب شده، نه رسانه در جایگاه واقعی خود قرار داشته باشد و نه روابط‌عمومی.

حال باید بررسی کنیم چرا روابط‌عمومی‌ها و رسانه‌ها در جایگاه خود نیستند و چرا تعامل میان این دو به خوبی ایجاد نمی‌شود. همان‌طور که عنوان شد تعداد رسانه‌های ما در مقایسه با جهان اصلا زیاد نیست. یکی از مشکلاتی که داریم این است که آمارهای ما به روز نیستند یا به‌عبارتی آمارهای ما ساخته و پرداخته ذهن خود ما است. در حالی که آمار برای گروهی مثل ما باید موضوع دقیق‌تری باشد و مورد توجه بیشتری قرار بگیرد.

در امریکا چند هزار رادیو محلی وجود دارد. این رادیوها، توسط یک یا دو نفر در محله‌های کوچک اداره می‌شوند. یعنی صدای آنها را فقط چند کوچه یا خیابان می‌شنوند. اما در آن رادیوی محلی کلی اطلاع‌رسانی انجام می‌شود که بسیار نیز موفق هستند.

به کشورهای دیگری اشاره می‌کنم. حداقل متراژ غرفه روزنامه‌ها یا مجلات در فرانسه کمتر از ۲۰ متر نیست. رسانه‌ها در این کشورها مورد توجه هستند. من هم مثل آقای تقی‌پور معتقدم بسیاری از جاهای جهان هیات نظارت بر مطبوعات و فرآیند اخذ مجوز وجود ندارد.

پروفسور معتمدنژاد عنوان می‌کرد که در جهان دو کشور وجود دارد که هنوز برای تاسیس یک رسانه مجوز صادر می‌کنند که یکی از آنها ایران است. وی در پاسخ به سوال دانشجویان مبنی بر اینکه کشور دوم کجاست؟ می‌گفتند که من نمی‌دانم! این طنز تلخی بود که از ایشان در ذهن من و دانشجویان ایشان مانده است.

انجمن روابط‌عمومی ایران، یا انجمن‌های مشابه یا کارشناسان و اساتید مرتبط، در همه این سال‌ها مدعی بودند و فریاد زدند که روابط‌عمومی در جایگاه خود قرار ندارد. برای این موضوع بارها جلسه گذاشته شده، متن نوشته شده و در دوره‌هایی دولت، بخشنامه‌هایی را در حوزه روابط‌عمومی صادر و جایگاه روابط‌عمومی را به بالاترین مسئول سازمان متصل کرده است، اما در عمل می‌بینیم که روابط‌عمومی‌ها در جایگاه خود نیستند.

روابط‌عمومی‌ها باید سخنگوی سازمان متبوع خود باشند. روابط‌عمومی‌ها به شکل سازمان‌یافته جایگاه مناسب خود را ندارند و بیشتر سلیقه‌ای و براساس شخصیت فردی مدیر ارشد و مدیر روابط‌عمومی است. یعنی این دو شخص هستند که یک روابط‌عمومی را در جایی بالا می‌برند و در جایی دیگر پایین می‌آورند.

از آنجا که روابط‌عمومی‌های ما سازمان یافته نیستند و دانش ابتدایی هم درست تعریف نشده، گاهی وقت‌ها به‌دنبال حذف منتقدان یا خریدن یک خبرنگار یا رسانه هستند. معمولا در چنین تعاملی روابط‌عمومی‌ها، به سراغ رسانه‌های درجه ۳ یا ۴ می‌روند، چراکه رسانه‌های درجه یک ویژگی‌های متفاوتی داشته و به سادگی قابل خریدن نیستند.

روابط‌عمومی‌ها به همین دلایل، دچار مشکلاتی می‌شوند. به‌عنوان مثال، بله قربان‌گو می‌شوند، تشریفاتی می‌شوند، مرغ عزا و عروسی می‌شوند، پوسترچسبان می‌شوند. از سوی دیگر، شرایط به‌گونه‌ای است که هر رسانه‌ای به‌دنبال وضعیت اقتصادی مناسب‌تر است. در این وضعیت، همه رسانه‌ها بلاتکلیف ماندند و ناچار می‌شوند با روابط‌عمومی‌ها به گونه‌ای تعامل بکنند که جایگاه منتقد بودن خود و دنبال واقعیت گشتن را از دست بدهند.

تمام آنچه در رسانه و روابط‌عمومی اتفاق می‌افتد باید به سمت و سویی برود که مدیران ارشد نظام و مسئولان باور کنند که باید اطلاع‌رسانی مناسب به افکار عمومی داشته باشند. اطلاع‌رسانی مناسب به این معنی نیست که هیچ‌گونه نقدی بر آنها نشود و هیچ‌چیز منفی درباره آنها گفته نشود.

امروز آنچه مردم می‌بینند روابط‌عمومی‌هایی هستند که همیشه فقط خوبی‌های سازمان متبوع خود را مطرح می‌کنند و رسانه‌هایی هستند که فقط اقدامات خوب را بازگو می‌کنند.

متاسفانه رسانه مکتوب حتی ازسوی قشر فرهیخته نیز دیگر خریدار ندارد، بنابراین تیراژ چاپ کتاب به ۱۰۰ نسخه رسیده و مجموع تیراژ مطبوعات ایران براساس آمار وزارت ارشاد زیر ۷۰۰ هزار نسخه است.

خسرو رفیعی: بله درباره وضعیت اقتصادی مملکت درست می‌گویید. اما رسانه‌ها نباید به روابط‌عمومی‌ها وابسته باشند، بلکه اتفاقا باید پرسشگر باشند. به‌طور قطع با این پرسشگری روابط‌عمومی‌های ما یک‌قدم تغییر خواهند کرد. مدیران روابط‌عمومی نیز باید دارای تجربه و تخصص روابط‌عمومی باشند و باید پس از ارزیابی درست انتخاب شوند. یعنی نباید انتخاب مدیر روابط‌عمومی دوستانه یا تصادفی باشد.

متاسفانه روابط‌عمومی‌های ما رقیب رسانه‌ها شده‌اند که این امر غیرحرفه‌ای و غیراصولی است. روابط‌عمومی نباید خود خبر را تولید و ارسال کند. نکته‌ای که مایلم عنوان کنم این است که در شرایط اقتصادی، اجتماعی و سیاسی امروزه یک مدیر روابط‌عمومی با تخصص و با تجربه اگر در دسته پاک‌ترین افراد هم باشد هنگامی که وارد روابط‌عمومی می‌شود یا فاسد می‌شود یا اخراج!

احمد پاکزاد: از نظر من اولویت روابط‌عمومی، تعریف یک داستان و سناریویی است که تهدیدها یا فرصت‌هایی که متوجه سازمان متبوعش می‌شود را به بهترین شکل ممکن به نفع سازمان استفاده کند.

روابط‌عمومی‌ها در این میان به ابزار و وسیله نیاز دارند که بخشی از این ابزار درحال‌حاضر رسانه‌ها هستند اگر رسانه‌ای با روابط‌عمومی سازمان مورد نظر همکاری نکرد، روابط‌عمومی حرفه‌ای خودش این رسانه را ایجاد خواهد کرد.

مشکل اساسی در تعامل با رسانه‌ها این است که رسانه‌ها دنبال یک چیز هستند و روابط‌عمومی حرفه‌ای دنبال چیز دیگری. روزنامه‌نگار غیرحرفه‌ای به‌منظور ارتباط با مدیران سازمان‌ها یا به‌منظور جذب آگهی با روابط‌عمومی سازمان‌ها ارتباط می‌گیرند و روابط‌عمومی‌های غیرحرفه‌ای هم که به منافع سازمان خود واقف نیستند گریبان می‌درند که باید اطلاع‌رسانی درست انجام شود. این دو طیف را باید کنار بگذاریم و به سراغ حرفه‌ای‌ها برویم.

اگر رسانه و مطبوعات ما حتی اگر یک وبلاگ باشد، قدرت و نفوذ کلام داشته و کار خود را درست انجام دهد، چالشی را ایجاد خواهد کرد و چون این چالش اصل بقای سازمان را تهدید می‌کند، به‌طور قطع کل سازمان تمام قد وارد بازی خواهد شد. در این مسیر چاره‌ای جز پاسخگویی به رسانه نخواهد داشت.

در سال‌هایی که اشتغال در کار روابط‌عمومی داشتم هیچ‌وقت کار ارتباط با رسانه‌ها را در اولویت قرار ندادم و جالب است که هر گاه در جشنواره روابط‌عمومی ها شرکت می‌کردیم، حتما یک جایزه ارتباط با رسانه را برنده می‌شدیم. یعنی کارهای اصلی خود را فدای رسانه نمی‌کردیم. من به‌عنوان یک شاگرد در حوزه روابط‌عمومی از مطبوعات خواهش می‌کنم در سازمان‌ها چالش ایجاد کنند در این هنگام روابط‌عمومی که توان مدیریت کردن ندارد، مجبور خواهد شد صحنه روابط‌عمومی را ترک کند.

ابراهیم رستمیان مقدم: بحث را ما به این صورت شروع کردیم که در حوزه ارتباطات اجتماعی روابط‌عمومی‌ها را جدا از شرایط کنونی کشور نباید ببینیم. ما کشور در حال توسعه‌ای هستیم و مشکلات کشورهای کمتر توسعه‌یافته را نیز داریم.

یکی از ویژگی‌های کشور ما این است که رسانه‌های ما به‌گونه‌ای نقش احزاب و نهادها را نیز بازی می‌کنند، چون ما احزاب و نهادهای مدنی جدی نداریم که بعد از اظهارنظر هزینه بالا برای آینده خود نداشته باشند. در دنیا اصولی برای اداره چنین جامعه‌ای تعریف‌شده و ما نیز در قانون‌اساسی این اصول را داریم اما در اجرا ضعیف هستیم.

گروه‌های مرجع جامعه ما در هر حوزه‌ای باید برای کسب قدرت و اداره جامعه تلاش، فعالیت و رقابت داشته باشند. ورود به پارلمان، تشکیل دولت و بعد از آن نقد شدن ازسوی رسانه‌ها و در انتها انتخاب شدن ازسوی مردم. و این سیر ادامه پیدا کند تا کشور پیشرفت کند.

وقتی سازمان‌های ما دچار چالش می‌شوند، نیاز دارند که اولا سیاست‌های منسجمی داشته باشند و برای اقناع افکار عمومی به رسانه‌هایی نیاز دارند که این درک متقابل را از چالش‌های موجود داشته باشند. گفتنی است که ما هم در بخش روابط‌عمومی و هم در بخش رسانه کمبودهایی داریم. هر جا که تا حدودی موفقیت حاصل‌شده جایی بوده که در دو طرف افرادی بودند که توانسته‌اند به نقاط مشترک برسند.

ما باید به نقش افراد و مدیریت‌هایی که هوشمندانه با توجه به همین کمبودها تلاش می‌کنند که چالش‌یابی کنند و با واقع‌گرایی اطلاعات درست را در اختیار افکار عمومی قرار دهند، توجه ویژه کنیم. از سویی هم رسانه‌ها باید گوش شنوا داشته باشند و احساس کنند که این سیستم صادقانه عمل می‌کند. رسانه‌ای که با پول ساکت می‌شود به وقتش ضربه‌اش را خواهد زد، چراکه فقط پول و مزایای خاص را می‌شناسد نه چیز دیگری!

رسانه پولکی در کنار روابط‌عمومی باج بده شکل می‌گیرد. به عقیده من یکی از وظایف مهم نهادهای مدنی در حوزه روابط‌عمومی ها پاسداری از یک سری موازین و اصول حرفه‌ای است. یکی از دلایلی که این جلسه تشکیل شده این است که خودمان خودمان را نقد کنیم.

به امید روزی که نمایندگان انجمن صنفی روزنامه‌نگاران با انجمن روابط‌عمومی ایران بتوانند این چالش‌ها را با هم به بحث بکشند.

ناصر بزرگمهر: بی‌شک پیشرفت جامعه یک راه‌حل بیشتر ندارد؛ ما باید تحمل شنیدن سخن تلخ را تمرین کنیم تا بتوانیم نقد سازنده و درست داشته باشیم.

تا لحظه‌ای که مدیران و کارشناسان ما در تمام حوزه‌ها تحمل نقد را نداشته باشند، هیچ‌گونه تعاملی به وجود نخواهد آمد و طبیعتا پیشرفتی نیز حاصل نخواهد شد.

یادداشت

شیرینی در مخارج زندگی گم می‌شود

جمشید مغازه‌ای/ رئیس انجمن صنفی صنایع بیسکویت، شیرینی و شکلات

اگر واقع‌بین باشیم باید بگوییم شیرینی و شکلات به‌دلیل اینکه جزو کالاهای اساسی مورد نیاز مردم نبوده، همواره به نسبت قدرت خرید مردم در فهرست خرید آنها قرار می‌گرفته است.

با این پیش‌زمینه می‌توان انتظار داشت در شرایط کنونی اقتصاد کشور که بسیاری از اقشار جامعه با مشکلات اقتصادی مواجهند، این محصولات جزو اولویت‌های پایین‌تر مردم قرار بگیرند.

به بیان ساده‌تر آنچه در حال حاضر در این صنف مطرح است، تغییرات قیمت شیرینی و شکلات نیست و این کاهش تقاضا نسبت به عرضه است که فعالان این صنف را با مشکل مواجه کرده است.

در واقع افزایش قیمت محصولات باتوجه به افزایش قیمت مواد اولیه نیز نمی‌تواند گزینه مطلوبی برای خروج از این وضعیت باشد، چراکه ممکن است باز هم از میزان تقاضا بکاهد؛ پس تولیدکننده به اجبار کمترین حاشیه سود را برای خود در نظر می‌گیرد و سعی می‌کند کمترین افزایش را متوجه قیمت مصرف‌کننده کند.

البته کاهش فروش تنها مربوط به بازارهای داخلی نیست و افت ۲۰ تا ۳۰ درصدی صادرات شیرینی و شکلات نسبت به سال‌های قبل نیز از دیگر مشکلات این صنف محسوب می‌شود، زیرا در پی شیوع ویروس کرونا در دنیا، بسیاری از کشورهای همسایه تمایل چندانی به خرید محصولات شیرینی و شکلات نداشتند، به همین دلیل اگر مرزها هم بسته نمی‌شد باز هم صادرات این محصولات کاهش می‌یافت. در حال حاضر عرضه شیرینی و شکلات در بازار داخل کشور نیز بیش از تقاضای آن است.

مشکل دیگر فعالان این حوزه تامین مواد اولیه و ملزومات این کار است. گرچه برخی مواد اولیه محصولات شیرینی و شکلات همچون شکر، آرد و روغن از داخل تامین می‌شود، اما سایر مشتقات مورد استفاده در محصولات شیرینی و شکلات از خارج تامین می‌شود که در چند وقت گذشته ثبت‌سفارش آنها به‌دلیل کمبود ارز با مشکل مواجه شده است.

در این مدت به‌دلیل تحریم، واردات مواد اولیه و اسانس از اروپا متوقف و محصولاتی از کشورهای جنوب شرق آسیا همچون مالزی، اندونزی و چین جایگزین شده که کیفیتی به‌مراتب پایین‌تر دارند و به همین دلیل در مجموع کیفیت محصولات شیرینی و شکلات نیز دستخوش تغییر شده است.

با در نظر گرفتن همه این عوامل در نهایت باید گفت افزایش قدرت خرید مردم مهم‌ترین عامل در بازگشت بازار به شرایط قبل است و مردم تنها در صورتی نسبت به خرید محصولات شیرینی و شکلات تمایل پیدا می‌کنند که درآمد زندگی آنها کفاف مخارجشان را بدهد.

البته در سطوح بعدی، عوامل دیگری نیز وجود دارند که می‌توانند در تداوم فعالیت واحدهای تولیدی در این حوزه تاثیرگذار باشند که از آن جمله توجه به صادرات این کالاهاست.

البته تولیدکنندگان ما باید برای به‌دست آوردن بازارهای خارجی و حفظ آنها کیفیت محصول تولیدی خود را بیشتر مورد توجه قرار دهند و برای رسیدن به این سطح دسترسی به مواد اولیه مرغوب، یک شرط اساسی است که آن هم در حال حاضر که کشور با مشکلات تحریم و کمبود مواد اولیه باکیفیت به دلیل توقف واردات مواجه است، چندان قابل‌دسترس نیست.

در نهایت اینکه مرور وضعیت این کسب‌وکار در یک سال گذشته نشان می‌دهد برخی واحدهای تولیدی شیرینی و شکلات، نیروی انسانی خود را به دلایل مالی تعدیل کرده‌اند و اگر بازار با همین روند به مسیر خود ادامه دهد، باز هم باید شاهد تعدیل نیروی انسانی در واحدهای شیرینی و شکلات و همین‌طور ورشکستگی و تعطیلی واحدهای بیشتر در کشور باشیم.

بیشترین شکایات مربوط به کالاهای اساسی است

رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان گفت: امسال در ۳ ماه نخست بیشترین شکایت‌ها مربوط به گوشت مرغ تازه، شکر، برنج وارداتی، نان، ماسک سه‌لایه کشدار، تخم‌مرغ و دستکش لاتکس بود. به گزارش سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، عباس تابش تصریح کرد: همه ساله عده‌ای تلاش می‌کنند با افزایش بهای کالاهای اساسی به سود بیشتری دست پیدا کرده و قیمت‌ها را در بازار مصرفی دچار نوسان کنند. وی با بیان اینکه این روند در زمان شیوع ویروس کرونا در کشور شدت بیشتری یافته، خاطرنشان کرد: با افزایش تقاضای خرید و کاهش اندک سرعت تولید شرایطی فراهم شد تا عده‌ای تصور کنند می‌توانند خارج از قوانین موجود قیمت‌ها را افزایش دهند و بدون توجه به حضور ماموران تعزیرات و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان از شرایط به نفع خود بهره‌برداری کنند. به‌گفته تابش، تعزیرات و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان همراه با ستاد تنظیم بازار و وزارت صنعت، معدن و تجارت، بازرسی و نظارت بر بازار را افزایش دادند تا مردم در زمان خرید با مشکلی روبه‌رو نشوند. رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان خاطرنشان کرد: در ۳ ماه نخست امسال بیش از ۵ هزار شکایت مردمی راجع به تخلفات صنفی و غیرصنفی به وسیله سامانه ۱۲۴ استان‌ها دریافت شد. وی تاکید کرد: ۴ هزار و ۳۴۸ مورد شکایت مورد رسیدگی قرار گرفته و بقیه در مرحله بررسی کارشناسی ازسوی مراجع ذی‌ربط قرار دارد و به‌زودی نیز به آنها رسیدگی می‌شود.

مشکلات صنف شیرینی کشور همچنان ادامه دارد

چالش‌های تلخ شیرینی!

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

در حالی که هشتمین ماه حضور ویروس کرونا در کشور را پشت سر می‌گذاریم، هنوز اثرات شوک حضور آن در کشور باقی است و بسیاری از اصناف هنوز نتوانسته‌اند مانند گذشته روی پای خود بایستند و سودآوری پیش از دوران کرونا را تجربه کنند. در میان همین اصناف آسیب‌دیده از کرونا، برخی از صنف‌ها دچار زیان‌ها و مشکلات بیشتری شدند که این مشکلات تا همین امروز نیز ادامه داشته است. یکی از این اصناف صنف شیرینی است که علاوه بر مشکلات تمام اصناف دیگر، هنوز با کسادی بازار جشن‌ها و شادی‌های خانوادگی و دسته‌جمعی مواجه است و روزهای تلخی را در حوزه کسب‌وکار تجربه می‌کند. با گزارش روزنامه صمت از حال و هوای این روزهای شیرینی‌فروش‌ها و شیرینی‌فروشی‌ها در کاهش فروش و قحطی مشتری همراه باشید:

عکس: آیدا فریدی

قنادی‌ها در معرض ورشکستگی‌اند

علی بهرمندی، رئیس اتحادیه شیرینی‌فروشی‌ها و قنادی‌های تهران با تایید این مشکلات در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: کشور ما در شرایط کنونی در تنگنای اقتصادی بدی قرار گرفته و این تنگناها و مشکلات بیشترین تاثیر خود را بر حوزه کسب‌وکار می‌گذارد.

وی در این باره افزود: از یک سو همه‌گیری ویروس کرونا و کاهش خریداران شیرینی و کیک و در نتیجه کاهش درآمد و ازسوی دیگر افزایش نرخ مواد اولیه شرایط طاقت‌فرسایی را برای فعالان این صنف ایجاد کرده است.

بهرمندی ضمن اشاره به تفاوت‌های تاثیر شیوع ویروس کرونا بر کسب‌وکار صنف شیرینی و شکلات نسبت به سایر اصناف اظهار کرد: گرچه کرونا و محدودیت‌های ناشی از آن تمام اصناف را درگیر خود کرد و زیان‌های قابل‌توجهی برای فعالان حوزه کسب‌وکار بر جای گذاشته اما زیان حاصل از کرونا با تعطیلی‌های اجباری شب‌های عید و همچنین برگزار نشدن مراسم‌های شادی دسته‌جمعی در خانواده‌ها برای قنادی‌ها بسیار بیشتر بود زیرا فعالان این صنف علاوه بر از دست دادن سود ماه‌های پرفروش خود، سرمایه‌ای را نیز که برای تولید محصولات در نظر گرفته بودند در این مدت از دست دادند.

وی گفت: ما در این شرایط با افزایش قیمت‌های بی‌سابقه‌ای در مواد اولیه روبه‌رو شدیم و اقلامی مثل پودر نارگیل، پودر کاکائو و هل را با افزایش بیش از ۱۰۰ درصدی نرخ تهیه کردیم.

رئیس اتحادیه شیرینی‌فروشی‌ها و قنادی‌های تهران خاطرنشان کرد: ما از دولت و نهادهای سیاست‌گذار اقتصادی انتظار داشتیم باتوجه به این شرایط و در نظر گرفتن وضعیت معیشت این صنف، اندکی با ما مدارا و ما را از مواردی مثل مالیات معاف کنند که متاسفانه نه‌تنها این‌طور نشد، بلکه ما شاهد افزایش مالیات‌ها نیز بودیم.

بهرمندی با اشاره به تعطیلی تعداد زیادی از واحدهای قنادی در تهران و سایر شهرها تصریح کرد: بسیاری از واحدهای این صنف مجبور به تعدیل نیرو شده‌اند.

در عین حال بسیاری دیگر از واحدها به‌ویژه آنها که محل کسب استیجاری در اختیار داشتند، به‌دلیل مشکلات مالی واحدهای خود را تعطیل، قراردادهای خود را فسخ و پروانه خود را باطل کرده و از این صنف خارج شده‌اند.

رئیس اتحادیه شیرینی‌فروشی‌ها و قنادی‌های تهران در پایان گفت: اصناف در طول این مدت سعی کردند نهایت همکاری را با دست‌اندرکاران اجرایی داشته باشند اما مسئولان باوجود تمام وعده‌هایی که داده بودند از یاری رساندن به واحدهای در معرض خطر ورشکستگی امتناع کردند و دیگر حتی با عادی شدن شرایط نیز باید انتظار دیدن تصویر آزاردهنده جای خالی بسیاری از واحدهای صنفی در جای جای شهرها را داشته باشیم.

شیرینی هم درگیر دلار است

گزارش‌های میدانی صمت از شیرینی‌فروشی‌های نقاط مختلف شهر وضعیت خوبی را در زمینه میزان فروش این واحدها نشان نمی‌دهد و حتی برخی از این واحدها - به‌ویژه واحدهای استیجاری- مجبور به تعطیل کردن کسب‌وکار خود شده‌اند.

واحدهایی که برخی از آنها قدمتی چندده ساله در محله‌های قدیمی شهر خود داشته‌اند، امروز عطای این کار را به لقای آن بخشیده و کرکره‌ها را پایین کشیده‌اند.

سعید بابارحیمی، مدیر و مالک یک شیرینی‌فروشی در غرب تهران در گفت‌وگو با صمت در این باره اظهار کرد: شرایط اقتصادی این صنف به‌نحوی شده که فعالان و کارفرمایان دیگر به سود فکر نمی‌کنند و همین که دخل و خرج آنها سر به سر درآید، کارگران خود را حفظ کنند و چراغ واحد آنها روشن بماند، برای‌شان کافی است.

وی درباره مشکلات اصلی این صنف عنوان کرد: تهیه مواد اولیه به‌دلیل افزایش لحظه‌به لحظه قیمت‌ها برای قنادی‌ها بسیار مشکل شده است.

نرخ مواد اولیه همچنان افزایش می‌یابد و غیر از آن نیز هزینه‌های جاری فروشگاه و کارگاه، مالیات، حقوق کارگران و هزینه‌های دیگر عرصه را بر ما تنگ کرده است.

بابارحیمی در این باره عنوان کرد: علاوه بر مشکلات مربوط به افزایش هزینه‌ها، همه‌گیری ویروس کرونا در کشور ضربه‌ای بزرگ به صنف شیرینی و شکلات بود زیرا با لغو مراسم‌های شادی خانوادگی مثل عروسی، نامزدی و تولد، فروش کیک نیز در واحدهای شیرینی‌فروشی که نقش قابل‌ملاحظه‌ای در سودآوری این واحدها داشت، تقریبا به صفر رسید.

در کل اگر بخواهیم نقش شیوع ویروس کرونا در کاهش درآمد واحدهای قنادی و شیرینی‌فروشی را محاسبه کنیم، خواهیم دید میزان فروش این واحدها در این ماه‌ها نزدیک ۷۰ درصد کاهش داشته است.

این فعال صنفی درباره قیمت‌های فروش فعلی شیرینی نیز عنوان کرد: آخرین بروزرسانی قیمت‌ها که از طرف اتحادیه انجام شده، مربوط به نیمه تیر امسال است که بر اساس آن نرخ شیرینی تر حدود ۴۸ هزار تومان و نرخ شیرینی خشک ۳۸ هزار تومان در هر کیلوگرم بوده، این در حالی است که نرخ مواد اولیه لازم برای فعالان این صنف همچنان و هر روز در حال افزایش است.

وی در توضیح این مطلب خاطرنشان کرد: البته مشکل بروزرسانی نشدن نرخ ازسوی اتحادیه نیست، زیرا در هر حال مردم تا حدی می‌توانند افزایش نرخ کالایی مثل شیرینی و کیک را که جزو کالاهای اساسی خانوار نیز محسوب نمی‌شود، تحمل کنند و اگر این افزایش نرخ بیش از توان مالی و انتظار آنها باشد، این کالا را از سبد خانوار حذف می‌کنند؛ بنابراین شیرینی‌فروشی‌ها ناچارند باوجود افزایش نرخ مواد اولیه و ملزومات، با کاهش سود خود، از افزایش بیش از حد نرخ نهایی این کالا جلوگیری کنند.

این فعال حوزه کیک و شیرینی درباره افزایش نرخ مواد اولیه در این حوزه افزود: ما پیش از عید کیسه ۴۰ کیلویی آرد را با نرخ حدود ۱۱۰ هزار تومان خریداری می‌کردیم اما الان نرخ آن به بیش از ۱۶۰ هزار تومان رسیده است. البته این وضعیت در مواد اولیه‌ای مثل شکر به‌مراتب بدتر است. درباره پودر کاکائو هم که پیش از این، آن را به نرخ ۲۵ تا ۳۰ هزار تومان در هر کیلوگرم تهیه می‌کردیم به بیش از ۱۰۰ هزار تومان رسیده است.

بابارحیمی درباره آینده این کسب‌وکار در کشور گفت: شیرینی و کیک جزو محصولاتی هستند که رونق بازار آنها با میزان توان مالی مردم رابطه تنگاتنگ دارد و اگر قرار باشد نرخ ارز و مواد اولیه همچنان سیر صعودی داشته باشد و درآمد و توان مالی مردم در همین سطح بماند، نمی‌توان انتظار داشت که این حرفه و این صنف که روزگاری قدم در عرصه صادرات نیز گذاشته بود، بتواند به مسیر خود ادامه دهد و همه فعالان این حوزه مانند همکارانی که در این مدت به‌دلیل مشکلات اقتصادی واحدهای خود را به‌صورت دائم تعطیل کرده‌اند، باید به فکر تغییر کسب‌وکار خود باشند.

وی در پایان خاطرنشان کرد: متاسفانه وضعیت اقتصادی این صنف به‌نحوی است که همه چیز در گرو تغییرات نرخ دلار است، در حالی که مردم با ریال روزگار می‌گذرانند. با این شرایط نمی‌توان انتظار داشت شیرینی‌فروشی‌ها و قنادی‌ها بتوانند به روزهای پررونق خود بازگردند.

> شیرینی فروشی‌ها ناچارند باوجود افزایش نرخ مواد اولیه و ملزومات، با کاهش سود خود، از افزایش بیش از حد نرخ نهایی این کالا جلوگیری کنند

شهر در دست دلال‌هاست

محمود توکلی، مدیر یک شیرینی‌فروشی در جنوب تهران نیز نظرات مشابهی در این زمینه دارد.

توکلی درباره کاهش حجم فروش شیرینی و کیک در ماه‌های گذشته در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: حجم فروش ما در این ماه‌ها تحت تاثیر افزایش نرخ مواد اولیه و شیوع ویروس کرونا حدود ۳۵ تا ۴۰ درصد کاهش یافت و پیش‌بینی‌ها در زمینه فروش نوروزی و اعیاد را برآورده نکرد.

وی در این باره خاطرنشان کرد: کاهش فروش در شب‌های منتهی به عید نوروز بسیار شدید بود، به‌نحوی که بیش از ۶۰ درصد محصولات شیرینی ما در فروشگاه به فروش نرفت و ما ناچار شدیم این میزان فروش نرفته را در محله‌های فقیرنشین و برخی مراکز مثل کمپ‌های ترک اعتیاد توزیع کنیم. در ماه‌های پس از آن نیز بازار فروش باوجود ایامی مثل اعیاد شعبانیه بهبود چندانی را تجربه نکرد و بسیاری از فعالان این صنف، کسب‌وکار خود را کج‌دار و مریز تا اینجا پیش آورده‌اند.

توکلی درباره میزان افزایش نرخ مواد اولیه در این مدت یادآور شد: افزایش نرخ مواد اولیه در این مدت فعالان این صنف را بیش از هر زمان دیگری تحت فشار قرار داد، به‌نحوی که فقط در تخم‌مرغ، نرخ خرید عمده ما برای حجم یکسان، در این مدت از ۸۰ تا ۹۰ هزار تومان به حدود ۲۰۰ هزار تومان رسید و در اقلامی مثل روغن که قوطی ۱۷ کیلوگرمی آن با نرخ ۷۵ هزار تومان قابل‌تهیه بود، در حال حاضر باید حدود ۱۴۰ هزار تومان پرداخت شود. این موارد تازه جدا از مسائلی مانند بیمه، مالیات و هزینه‌های معمول این کسب‌وکار است.

این فعال صنفی تصریح کرد: باوجود تمام فشارهای اقتصادی ما سعی کردیم تعدیل نیرو نداشته باشیم اما با وضعیت موجود مشخص نیست سرانجام فعالیت این صنف به کجا خواهد کشید و آینده فعالان آن چه خواهد شد.

وی با اشاره به وام ۱۷۰ میلیون تومانی دریافتی از دولت برای اصناف آسیب‌دیده از کرونا تصریح کرد: با این وام ۲۴ ماهه با بیش از ۲۰ درصد بهره تا امروز توانسته‌ایم اجاره بهای عقب‌افتاده ملک شیرینی‌فروشی و مقداری از بدهی‌ها را پرداخت کنیم اما متاسفانه زیان مالی وارد شده به این صنف بیش از آن است که با این مقادیر جبران شود.

توکلی در پایان درباره وضعیت آینده این صنف و نقش دولت در بهبود آن گفت: به‌نظر نمی‌رسد دولت در این موضوع نقشی داشته باشد و بتواند برای بهبود این وضعیت کار خاصی انجام دهد. آنچه که از شواهد امر پیداست امروز همه امور در دست دلال‌هاست و آنها هستند که همه امور را کنترل می‌کنند.

سخن آخر

آمارهای ابتدایی سال ۱۳۹۹ از کاهش ۳۰ درصدی تولید شیرینی و شکلات بسته‌بندی در پی شیوع ویروس کرونا خبر می‌داد و با اینکه کارخانه‌های تولیدی بعد از ۱۶ فروردین با رعایت نکات بهداشتی شروع به فعالیت کردند، در پی کاهش تقاضای مصرف شیرینی، ظرفیت تولید خود را بیش از ۳۰ درصد کاهش دادند.

با گذشت بیش از ۶ ماه از سال ۱۳۹۹ و تداوم لغو جشن‌ها و مراسم شادی دسته‌جمعی همچنان کاهش سوددهی در این کسب‌وکار مشکل اساسی فعالان این حوزه است.

مراسمی که منابع اصلی سودآوری و فروش قنادی‌ها و شیرینی‌فروشی‌ها محسوب می‌شدند، امروز به‌دلیل رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار نمی‌شوند و میزان فروش شیرینی و کیک را به‌شدت کاهش داده‌اند.

همراه شدن این موضوع با افزایش چندبرابری نرخ مواد اولیه و هزینه‌های جاری تولید، حتی باوجود افزایش نرخ مصرف‌کننده این محصولات نتوانسته، سود قنادی‌ها و شیرینی‌فروش‌ها را به‌شدت کاهش داده و این کسب‌وکار را از رونق انداخته است. کاهش پایدار تقاضای بازار که البته بخش زیادی از آن به‌دلیل کاهش توان مالی خریداران بوده، همچنان تیغ تعطیلی و ورشکستگی را زیر گلوی این صنف قدیمی کشور نگاه داشته و به‌نظر می‌رسد راهکاری ورای وام‌های با بهره دورقمی دولت می‌طلبد تا بتوان روی بقا و رونق مجدد آن حساب کرد.

استاندارد شمش فولادی پس از ۸ سال تصویب شد

استاندارد شمش فولادی با عنوان «استاندارد شمشه و شمشال تولیدشده به روش ریخته‌گری پیوسته مورد مصرف در فولادهای سازه‌ای» به تصویب سازمان ملی استاندارد رسید. بهنام باقوت، دبیر کمیته استاندارد و سیستم‌های کیفیت انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با اعلام این خبر گفت که تدوین و ثبت استاندارد شمش فولادی برای نخستین‌بار در سال ۱۳۹۱ از سوی انجمن فولاد درخواست شده بود. به‌گزارش چیلان، دبیر کمیته استاندارد و سیستم‌های کیفیت انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران اظهارکرد: یکی از دلایلی که باعث طولانی شدن تدوین استاندارد شمش فولادی شد، این بود که هیچ مبنا و مرجع بین‌المللی برای این استاندارد وجود نداشت و در واقع، لازم بود یک استاندارد کاملا بومی و ملی تدوین شود. بسیاری از استانداردهای موجود در کشور، ترجمه استانداردهای کشورهای خارجی یا استانداردهای بین‌المللی هستند اما درباره شمش فولادی، یک کار بدیع و نو انجام شد و کارشناسان کمیته فنی، تجربیات و یافته‌های بومی را مبنای تدوین این استاندارد قرار دادند.

استاندارد شمش فولادی درحال‌حاضر به‌عنوان یک استاندارد تشویقی ازسوی سازمان ملی استانداد منتشر شده است و به‌گفته بهنام باقوت با توجه به مسائل مربوط به تولید و مصرف شمش فولادی، ممکن است در آینده به یک استاندارد اجباری برای تولیدکنندگان شمش فولادی تبدیل شود. تولیدکنندگان شمش فولادی درحال‌حاضر می‌توانند از سازمان ملی استاندارد، پروانه این استاندارد تشویقی را دریافت کنند.

هشدار به تاجران فولاد

رکود تورمی در انتظار آهن‌آلات

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

نرخ فروش میلگرد و تیرآهن در بازار آزاد از ابتدای امسال تاکنون رشد قابل‌توجهی را پشت‌سر گذاشته است. البته در برخی بازه‌های زمانی ثبات در این بازار جریان داشته یا حتی شاهد بازگشت قیمت‌ها به روند نزولی هم بوده‌ایم. اما از ابتدای هفته جاری، نرخ فروش مقاطع طویل فولادی در بازار آزاد، افزایشی شده است. بنا به اعتقاد فعالان بازار، قیمت‌ها با تکیه بر رشد قیمت شمش در رینگ معاملات بورس کالا، افزایشی خواهد بود.

اما نکته مهم این است که این کلاف سردرگم تا چه زمانی ادامه می‌یابد؟ بازار تیرآهن و میلگرد تا کی کشش رشد قیمتی را خواهد داشت؟ درحال‌حاضر، ۳تریلی آهن، یک میلیارد تومان فروخته می‌شود. اما آیا این بازار همچنان کشش رشد نرخ فولاد را دارد؟

گفتنی است میانگین نرخ فروش میلگرد در روز یک‌شنبه ۶ مهر برابر ۱۲ هزار و ۵۰۰ تومان به‌ازای هر کیلوگرم گزارش شد. اما آیا بازار توان خرید و فروش میلگرد با این قیمت را دارد؟ تا چه زمانی بازار همچنان به افزایش نرخ فروش میلگرد و تیرآهن، چراغ سبز نشان می‌دهد؟ علاوه بر این در چنین شرایطی آیا همچنان امکان تداوم واسطه‌گری وجود دارد؟

▣ تقاضای مصرفی نداریم

رشد قیمت آهن‌آلات را باید ناشی از مشکلات کلان اقتصادی دانست و افزود: هر شوک جدید، زمینه رشد قیمت‌ها را فراهم می‌کند. بدین‌معنی که عده‌ای خریدار جدید به این بازار ورود می‌کنند. یعنی خریداران غیرواقعی به سمت این بازار روانه می‌شوند و زمینه رشد کاذب قیمت‌ها را فراهم می‌کنند. اما بازار تقاضای مصرفی ندارد. فصل پاییز، زمان ساخت‌وساز و افزایش مصرف فولاد نیست.

در چنین موقعیتی چنانچه شرایط ثابت باشد یا از تداوم همین موقعیت اطمینان حاصل شود، دیگر شاهد رشد قیمت‌ها نخواهیم بود. درواقع عدم‌اعتماد به شرایط روزهای آینده، نبود اطمینان نسبت به تصمیم‌گیری‌ها درباره بازار و متولیان امر و همچنین نبود افقی روشن و شفاف از آینده، زمینه رشد التهاب را در بازار آهن و فولاد فراهم کرده است. بنابراین چنانچه شرایط ثابت شود، همه افرادی که در روزهای گذشته، انواع آهن‌آلات را خریداری کرده‌اند، فروشنده می‌شوند و ثبات به این بازار باز می‌گردد.

▣ رکود در بازار فولاد نزدیک است

همانطور که پیش‌تر هم اشاره شد خریداران کنونی تیرآهن و میلگرد، مصرف‌کننده واقعی نیستند، چراکه مصرف‌کننده واقعی در چنین شرایطی و با توجه به نرخ قابل توجه قیمت‌ها به بازار ورود پیدا نمی‌کند.

گفتنی است این بازار بیش از این هم ظرفیت رشد قیمتی ندارد؛ بنابراین پیش‌بینی رکود برای آینده نزدیک این بازارها دور از ذهن نیست. در ادامه با سایه افکندن رکود بر بازار آهن‌آلات از حجم خرید و فروش‌ها کاسته می‌شود. درنتیجه نقدینگی تولیدکننده‌ها محدود خواهد شد و دود این مشکلات به چشم فعالان صنعتی می‌رود. البته برخی خریداران محصولات فولادی هم درنتیجه این شرایط متضرر می‌شوند.

عکس: صمت

بازار تیرآهن و میلگرد بیش‌از این ظرفیت رشد قیمتی را ندارد؛ بنابراین پیش‌بینی رکود برای آینده نزدیک، دور از ذهن نیست

▣ نگاهی به جزئیات دقیق قیمت‌ها

بازار محصولات طویل فولادی ماه‌های پرالتهابی را پشت‌سر گذاشته است. روند رو به رشد قیمت‌ها در این بازار به قدری سریع بوده که آنطور که باید به این موضوع و دلایل آن پرداخته نشده است. تاجایی‌که اگر این روند صعود و میزان آن را با دقت بررسی کنیم، این حجم از افزایش برایمان تعجب‌برانگیز خواهد بود.

نمودار یک، روند قیمت هر کیلوگرم میلگرد سایز ۱۰ را در بازار آزاد از تاریخ اول اردیبهشت ۹۹ تا ۶ مهر همین سال نشان می‌دهد. همانطور که در نمودار مشاهده می‌شود قیمت این سایز میلگرد از ۶۱۵۰ تومان به‌ازای هر کیلوگرم در تاریخ اول اردیبهشت به ۱۲۳۰۰ تومان در ۶ مهر ماه رسیده است. یعنی نرخ فروش این محصول در بازه زمانی حدود ۵ ماهه، ۱۰۰ درصد افزایش داشته است. براساس آنچه در نمودار ۲ مشاهده می‌شود تیرآهن سایز ۱۶ در تاریخ یکم اردیبهشت امسال با نرخ ۱۲۲۰۰ تومان به‌ازای هر شاخه در بازار آزاد فروخته شد.

نرخ فروش همین محصول در ۶ مهر ماه به ۲۷۶۰۰ تومان افزایش یافت؛ یعنی نرخ فروش این محصول افزایش بیش از ۱۲۶ درصدی را تجربه کرده است. این روزها دلایل متعددی برای تشریح این رشد قیمتی، عنوان می‌شود که از مهم‌ترین آنها می‌توان به بی‌ثباتی در شرایط اقتصادی کشور اشاره کرد. این دست نابسامانی‌ها بر بی‌ثباتی این بازار افزوده است. با این وجود، در برخی مقاطع زمانی شاهد بازگشت آرامش به این بازار و حتی نزولی شدن مجدد قیمت‌ها بودیم. این روند کاهشی قیمت‌ها بسیاری را به تداوم این شرایط و کاهش قیمت‌ها امیدوار کرد. اما این روند نزولی چندان هم پایدار نبوده است. درنتیجه در بازه‌های زمانی متفاوت شاهد افت قیمت‌ها بودیم. کما اینکه بازار مقاطع طویل فولادی هفته گذشته روزهای به نسبت آرامی را پشت‌سر گذاشت. رشد بهای ارز نیمایی از دیگر دلایلی است که زمینه رشد قیمت‌ها را فراهم کرده است، چراکه سیگنال افزایش قیمت را به تاجران و دلالان اعلام کرده است. طبیعتا با رشد قیمت معاملات در رینگ معاملاتی بورس کالا، نرخ فروش در بازار آزاد نیز به مراتب افزایش بیشتری را تجربه خواهد کرد. تیرآهن سایز ۱۶ در رنج قیمتی ۲۷۲۰۰ تومان به ازای هر شاخه فروش رفت اما این روند ادامه نداشت. از ۵ مهرماه دوباره شاهد بازگشت التهاب به بازار مقاطع طویل فولادی بودیم. شاید رشد یکباره نرخ ارز در این روز و حرکت دلار بازار آزاد به سمت مرز ۲۹ هزار تومانی را باید علت اصلی بازگشت تنش به این بازار و روند رو به رشد قیمتی دانست. درواقع رشد نرخ ارز در نقش محرکی زمینه رشد قیمت را فراهم کرد.

▣ دو روی سکه بازار فولاد

پیش‌بینی بازار آینده فولاد در شرایطی که قیمت‌ها نوسان دارند، اهمیت دوچندانی می‌یابد. این بازار هم دو روی متفاوت دارد. سقوط قیمتی یک روی این سکه است که سرانجام نمایان می‌شود اما زمان آن اهمیت دارد. بسیاری از فعالان بازار آهن و فولاد شروع این روند نزولی را چندان دور نمی‌دانند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که طی ماه‌های ابتدایی امسال روند ساخت‌وساز در کشور محدود شده است. علاوه بر این در سایه محدودیت بودجه‌های عمرانی، پروژه‌های زیرساختی نیز اجرایی نمی‌شود. به‌علاوه آنکه در آستانه فصل‌های سرد سال و شروع بارندگی قرار داریم، یعنی میزان تقاضای مصرفی برای خرید محصولات فولادی ساختمانی بیش از قبل کاهش می‌یابد. این افت می‌تواند به منزله هشداری جدی به تاجران این بازار باشد. چراکه اگر نرخ ارز به هر دلیلی کاهشی شود یا حتی ثابت بماند، خرید و فروش در این بازار به حداقل می‌رسد. درنتیجه سقوط قیمتی دور از انتظار نخواهد بود.

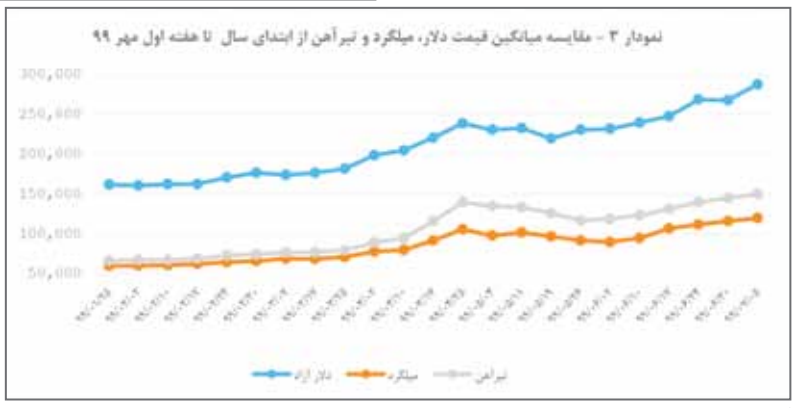
البته روی دیگر این سکه تداوم روند صعودی ارز است. این رشد می‌تواند زمینه افزایش مجدد قیمت‌ها را فراهم کند. همچنان تقاضای غیرمصرفی و با هدف حفظ ارزش پول در این بازار شکل می‌گیرد و قیمت‌ها افزایش می‌یابند. اما تداوم این روند بدون تردید به ضرر تولیدکننده نهایی خواهد بود. چراکه در چنین شرایطی از حجم معاملات به‌شدت کاسته می‌شود و این فعالان اقتصادی هستند که متضرر می‌شوند.

هر شوک جدید زمینه رشد قیمت‌ها را فراهم می‌کند؛ چراکه خریداران غیر واقعی به سمت این بازارها روانه می‌شوند و زمینه رشد کاذب قیمت‌ها را فراهم می‌آورند

سخن آخر...

نرخ فروش میلگرد و تیرآهن از ابتدای امسال تاکنون رشد بیش از ۲ برابری را تجربه کرده است. دلایل متعددی برای این رشد قیمتی یاد می‌شود. اما آنچه اهمیت ویژه دارد تاثیر این روند صعودی بر عملکرد تولیدکنندگان است، چراکه در چنین موقعیتی با توجه به افزایش قیمت‌ها از میزان خرید و فروش در بازار به‌شدت کاسته شده است. درنتیجه در آینده نزدیک باید منتظر رکود تورمی در این بازارها باشیم. در چنین شرایطی تولیدکنندگان با کمبود نقدینگی روبه‌رو می‌شوند و تداوم فعالیت آنها تحت‌تاثیر قرار می‌گیرد. به‌علاوه آنکه خریداران فعلی که همگی در رده تاجران و واسطه‌ها هستند با شروع روند نزولی قیمت‌ها، این واسطه‌ها در رقابتی منفی اقدام به فروش محصولات خریداری شده می‌کنند و ضربات جبران‌ناپذیری را به خود و سایر فعالان این عرصه به ویژه تولیدکننده‌ها می‌زنند.

نمودار ۱- روند قیمت هر کیلوگرم میلگرد سایز ۱۰ در بازار آزاد

نمودار ۳ - مقایسه میانگین قیمت دلار، میلگرد و تیرآهن از ابتدای سال تا هفته اول مهر ۹۹

نمودار ۲- روند قیمت هر شاخه تیرآهن ۱۶ در بازار آزاد

نمودارها: صمت

امضای تفاهمنامه تامین ورق فولادی واحدهای تولیدی خوزستان

مسئول دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خوزستان از امضای تفاهمنامه تامین ورق‌های فولادی واحدهای تولیدی به میزان ۲ هزار تن در ماه خبر داد.

به‌گزارش ایرنا، اعظم ساسانی با اشاره به اینکه این تفاهمنامه بین انجمن صنایع همگن فلزی خوزستان و شرکت فولاداکسین استان با هدف تحقق جهش تولید منعقد شد، اظهارکرد: موضوع تفاهمنامه تامین ورق‌های فولادی مورد نیاز صنایع فلزی استان در محدوده تولید شرکت فولاداکسین خوزستان است.

وی گفت: این تفاهمنامه برای یک‌سال میان انجمن همگن فلزی و این شرکت تولیدکننده ورق‌های فولادی که به‌عنوان مواد اولیه صنایع کوچک به‌شمار می‌رود، به امضاء رسید.

مسئول دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان خوزستان با اشاره به تشکیل نشست‌های متعدد کارشناسی در راستای تامین نیاز مواد اولیه واحدهای تولیدی و جلب موافقت گروه‌های فولادی موجود در استان، بیان کرد: این میزان ورق فولادی در محدوده فعالیت‌های غیرتجاری و فقط به پروژه‌های واحدهای تولیدی اختصاص خواهد یافت. ساسانی یادآورشد: با توجه به تقاضای واحدهای فلزی استان در زمینه ورق‌های فولادی با عرض متفاوت، حداقل درخواست خرید هر واحد برای ورقی که اسلب آن در شرکت فولاداکسین خوزستان وجود داشته باشد، ۶۰ تن و برای سایر موارد معادل محدودیت مقداری شرکت‌های تولیدکننده اسلب خواهد بود. وی خاطرنشان کرد: به‌منظور پایداری و تداوم خرید ورق‌های فولادی ازسوی شرکت‌های تولیدی استان از شرکت فولاداکسین، مقرر شد تا دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان موضوع اختصاص سهمیه واحدهای تولیدی خارج از بورس را از طریق شورای تامین خوزستان پیگیری کند.

براساس این گزارش، استاندار خوزستان ابتدای مرداد امسال در نشست بررسی مشکلات شرکت‌های فولادی استان اعلام کرد: پیش از اینکه مواد اولیه تولید شده در شرکت‌های فولادی در بورس عرضه شود باید نخست نیاز واحدها و صنایع داخل خوزستان تامین شود. یکی از مهم‌ترین نیازهای صنایع فولادی در استان تامین ورق، شمش و اسلب فولادی است. در شرکت فولاداکسین خوزستان ورق‌های خاص صنعت نفت، گاز و پتروشیمی بومی‌سازی شده و در حال تولید است که این امر به‌عنوان یک دستاورد بزرگ برای صنعت فولاد کشور به‌شمار می‌رود.

اخبار

هلدینگ فولادمتیل موفق در تأمین نیاز بنگاه‌های تولیدی

در آستانه بیست و نهمین سالروز تأسیس هلدینگ فولاد متیل، مجتبی مهدیان، مدیرعامل این گروه ضمن گرامیداشت یاد و خاطره حماسه‌آفرینان دوران دفاع مقدس گفت: امروز یادآور به بار نشستن اندیشه تأسیس نهادی است که رسالت اصلی آن، علاوه بر رونق بخشیدن به صنعت کشور، ارائه خدمات مطلوب به خانواده بزرگ فولاد ایران عزیزمان است.

وی با تأکید بر اینکه این نهال ارزش‌آفرین در سال ۱۳۷۰ با حمایت فولاد مبارکه جان گرفت، ادامه داد: هلدینگ فولاد متیل اکنون به درختی بارور و تنومند تبدیل شده که بیش از هر زمان می‌توان به ثمربخشی آن امید داشت.

مهدیان ضمن ابراز خرسندی از دستاوردها و تلاش‌های این هلدینگ، اظهارکرد: متیل با بهره‌گیری از دانش و تجربه نیروهای مسئولیت‌پذیر و توانمند، علاوه بر خدمت‌رسانی به جامعه هدف، در تأمین نیاز بنگاه‌های تولیدی، مدیریت ثروت و بازار سرمایه در بخش‌های مهم و تأثیرگذار صنعت و همچنین با حمایت از کسب‌وکارهای کوچک و متوسط و جلوگیری از تأثیر سوء نوسانات بازار به‌خوبی ایفای نقش کرده و همچنان با امید به افقی روشن و امیدبخش گام برمی‌دارد.

وی از تلاش همه همکارانی که پیش از این برای اعتلای فولاد متیل همت گماشتند، قدردانی کرد و گفت: امروز امانتدار دستاوردهای عزیزانی هستیم که تلاش کردند به تعهدات خود به صنعت فولاد کشور و سایر ذی‌نفعان جامه عمل بپوشانند.

رشد حمل محصولات فولادمبارکه به بازار

اگرچه تحریم‌ها، شیوع کرونا و محدودیت‌های تأمین مواد اولیه و انرژی، به‌ویژه در فصل گرم سال، عرصه را بر پولادمردان فولاد مبارکه سخت کرد و کاهش تولید آهن اسفنجی و فولاد خام نسبت‌به مدت مشابه سال قبل را رقم زد، اما مدیریت و کارکنان این شرکت در همین شرایط اجازه ندادند در سال جهش تولید در داخل کشور با کمبود انواع محصولات فولادی تخت مواجه شویم.

به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه اصفهان، معاون بهره‌برداری این شرکت ضمن تأیید این خبر گفت: با توجه به اهمیت تولید و درآمدهای فروش محصولات غیرنفتی، خوشبختانه در ۶ ماه نخست امسال، شرکت با حمل ۴ میلیون و ۷۰ هزار تن محصول و تحقق ۱۱۰ درصدی برنامه، رشد ۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل داشته است.

مختار بخشیان در ادامه افزود: برنامه گندله‌سازی فولاد مبارکه در بازه زمانی یادشده ۳ میلیون و ۹۱۰ هزار تن بود که به‌دلیل کمبود مواد اولیه به ۳ میلیون و ۸۰۹ هزار تن رسید.

وی تأکید کرد: همچنین به‌دلیل محدودیت تحویل مواد اولیه به فولاد مبارکه، گرمای بی‌سابقه و همکاری شرکت فولاد مبارکه با برق منطقه‌ای با هدف در اولویت قرار دادن برق مصرفی شهروندان و پیشگیری از خاموشی، به میزان ۲۰۶ هزار تن نسبت‌به مدت مشابه سال قبل با افت تولید مواجه شدیم.

به گفته بخشیان، در سایر واحدهای شرکت فولاد مبارکه نیز رکوردها و دستاوردهای قابل‌ملاحظه‌ای در ۶ ماه نخست سال ۹۹ به ثبت رسیده که برخی از آنها عبارتند از تحقق ۱۰۸ درصد برنامه تولید در ناحیه نورد گرم و تولید ۲ میلیون و ۸۴۶ هزار تن کلاف گرم، تحقق ۱۰۲ درصد برنامه در ناحیه نورد سرد و تولید ۸۲۶ هزار تن محصول، تحقق ۹۴ درصد برنامه در خط ورق قلع‌اندود و تولید ۵۵ هزار تن محصول، تحقق ۱۰۱ درصد برنامه در خط ورق گالوانیزه و تولید ۹۸ هزار تن محصول.

معاون بهره‌برداری فولاد مبارکه تصریح کرد: با توجه به اهمیت تولید در چرخه اقتصاد کشور، به‌ویژه در شرایط تحریم و شیوع ویروس کرونا، در صورت تأمین به‌موقع مواد اولیه و کنسانتره موردنیاز، با همت مدیریت و کارکنان تلاشگر در همه نواحی، تمامی اهداف برنامه‌ریزی‌شده فولاد مبارکه تا پایان سال جهش تولید محقق خواهد شد. وی در بخش پایانی سخنان خود از رعایت کامل و دقیق دستورالعمل‌های بهداشتی و ایمنی، افزایش بهره‌وری کارکنان و تجهیزات و همچنین استفاده بهینه از منابع به‌عنوان مهم‌ترین راهکارهای دستیابی به اهداف نام برد.

یادداشت

نقش کمیته حقوقی خانه معدن

روح‌الله میرابی/ دبیر کمیته حقوقی و داوری خانه معدن ایران

کمیته‌های نوزده‌گانه خانه معدن هر یک چارچوب خاص خود را دارند و از زاویه مسئولیت خود به مسائل نگاه می‌کنند. خانه معدن تا پیش از تشکیل کمیته حقوقی و داوری حدود ۱۸ کمیته داشت که در موضوعات اکتشاف، استخراج، ماشین‌آلات معدنی، بین‌الملل، دانشجویی و... به بررسی مسائل مختلف بخش معدن می‌پرداختند. این کمیته‌ها مباحث معدن را از زاویه تخصصی خود بررسی می‌کنند. به‌نوعی اتاق فکر معدنکاران هستند و تمام مسائل حوزه معدن را مورد واکاوی قرار می‌دهند. اغلب هم جلسه این کمیته‌ها منتج به اتخاذ برخی تصمیمات در حوزه دولت می‌شود.

اما کمیته حقوقی و داوری به‌عنوان کمیته نوزدهم به‌تازگی تشکیل شده است. این کمیته پیشینه‌ای طولانی دارد و می‌توان گفت سرآغاز آن به کل فعالیت‌های معدنی کشور برمی‌گردد. کمیته حقوقی به‌صورت مستمر با مباحث قانونی و حقوقی عجین شده است. از همان ابتدای تشکیل کمیته، این پیشنهاد مطرح شد که این کمیته نسبت به کمیته‌های دیگر نقش ناظر را ایفا کند. به‌دلیل اینکه کمیته‌های دیگر در زمینه حقوقی تخصص کافی ندارند، مباحث حقوقی و قانونی آنها در کمیته حقوقی به‌صورت تخصصی مورد توجه قرار می‌گیرد. اگر دیگر کمیته‌ها به هدف مدنظر نرسیدند، این امکان وجود دارد که نکات مبهم و سوالات خود را به ما ارائه دهند تا در دستور کار کمیته حقوقی قرار دهیم؛ بنابراین ما در کمیته حقوقی سعی می‌کنیم ابهامات و مسائلی که نیاز به حلاجی حقوقی دارد را با کسب نظر از متخصصان این حوزه بررسی کنیم. امیدوارم در آینده دامنه فعالیت‌های این کمیته گسترده‌تر شود تا مشکلات حقوقی فعالان معدنی را بهتر بررسی کنیم و ارائه راهکارهای ضروری را در دستور کار قرار دهیم.

اهمیت ویژه مباحث حقوقی در فعالیت معدنی و اقتصادی باعث شد این کمیته را تشکیل دهیم. باتوجه به تصمیماتی که در جلسه اول کمیته حقوقی گرفته شد، قرار شد ۲ بخش مباحث ریشه‌ای حقوق معادن و مسائل معتنابهی که به‌صورت روزمره فعالیت معدنکاری را تحت تاثیر قرار می‌دهد، مورد بررسی قرار گیرد.

باتوجه به رسالت خانه معدن در کمک به نقش‌آفرینی بخش خصوصی در حوزه معادن کشور همواره مسائل قانونی و قضایی در فعالیت معدنکاری کشور موضوع بحث فعالان این حوزه بوده است. باتوجه به اهتمام ویژه‌ای که رئیس خانه معدن ایران به مباحث حقوقی دارد، از سال گذشته پیشنهاد دادیم یک واحد حقوقی مستقل ایجاد شود که به مباحث حقوقی و قانونی مربوط به حوزه معدن بپردازد. این مهم سرآغاز آن شد که کمیته‌ای در کنار کمیته‌های هجده‌گانه خانه معدن تحت عنوان کمیته حقوقی و داوری تشکیل دهیم. امروز در خانه معدن سعی می‌کنیم در کنار تمام مکانیسم‌هایی که برای رسیدگی به مسائل و مباحث حقوقی معدنکاری در کشور فعال است، این کمیته را نیز فعال کنیم تا ابهامات مسائل روز و ریشه‌ای معادن را به بحث گذاشته و برای حل آن تلاش کنیم.

یکی از مباحث مطرح در حوزه معدنکاری، اجرای ماده ۲۴ قانون معادن است که اصلاحی سال ۱۳۹۰ است. ماهیت ماده ۲۴ این است که قبل از اینکه شخصی بخواهد وارد معدنکاری شود، باید از مراجع هشت‌گانه مثل سازمان محیط‌زیست، منابع طبیعی، وزارت نیرو و... استعلام بگیرد. در واقع فلسفه ماده ۲۴ این است که استعلام‌های لازم گرفته شود تا اگر فعالیت معدنکاری در آن محدوده بلامانع اعلام شد، شخص پروانه اکتشاف را گرفته و شروع به فعالیت کند. در حال حاضر بعد از اینکه سازمان مربوطه بلامانع بودن فعالیت در مختصات مد نظر را اعلام و معدنکار با سرمایه‌گذاری مالی و وقت زیاد شروع به فعالیت می‌کند، همان دستگاهی که پیش از این با شروع کار موافقت کرده بود، در زمان تمدید پروانه به‌طور غیرقانونی با ادامه فعالیت معدنکار مخالفت می‌کند. چنین مواردی مهم و البته پیش‌پاافتاده است اما متاسفانه معدنکاران به‌دلیل نبود توجه لازم به مباحث حقوقی همواره از جانب آن در معرض خطر هستند.

پایانه صادراتی گوهرسنگ‌ها راه‌اندازی می‌شود

کانون هماهنگی دانش، صنعت، بازار، جواهرات و سنگ‌های قیمتی ایران با همکاری سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و استانداری خراسان رضوی در حال تاسیس پایانه صادراتی سنگ‌های قیمتی در مرکز دوغارون است. به گزارش ایسنا، کشور ایران سابقه تاریخی قابل‌توجهی در زمینه ساخت طلا و جواهر دارد. ایران، برای چند قرن از جمله صادرکنندگان مصنوعات ساخته شده از سنگ‌های قیمتی بوده است. به‌منظور احیای این پیشینه تاریخی و کمک به صادرت گوهرسنگ‌ها، کانون هماهنگی دانش، صنعت، بازار، جواهرات و سنگ‌های قیمتی ایران وابسته به معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در حال تاسیس یک پایانه صادراتی در مرزهای شرقی کشور است.باتوجه به گردش مالی قابل‌ملاحظه حوزه جواهرسازی و معادن سنگ‌های قیمتی، معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری از تاسیس کانون هماهنگی دانش، صنعت، بازار، جواهرات و سنگ‌های قیمتی حمایت کرد. این کانون در حال حاضر در مشهد مستقر است و با انعقاد تفاهمنامه با سازمان فنی و حرفه‌ای در حال برگزاری دوره‌های آموزشی متعدد برای علاقه‌مندان و فعالان فناور این حوزه است. این دوره‌ها حداقل دوماهه هستند و در رشته‌هایی مانند طراحی جواهر، طراحی گوهرسنگ و گوهرشناسی برگزار می‌شوند. کانون هماهنگی دانش، صنعت، بازار، جواهرات و سنگ‌های قیمتی ایران همچنین در راستای اجرای سیاست‌های توسعه‌ای و تجاری‌سازی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در جدیدترین اقدام خود مقدمات تاسیس یک بازار بزرگ جواهرات و گوهرسنگ‌ها را فراهم کرده است. این بازار با همکاری استانداری خراسان رضوی در شرق کشور تاسیس می‌شود.

در بررسی وضعیت معادن طلای کشور مطرح شد

رشد آمار اکتشاف با حفظ استانداردها

منیر حضوری
editor@smtnews.ir

کشف طلا در ایران مانند سایر مواد معدنی از شرایط خوبی برخوردار بوده، به‌طوری‌که تاکنون بیش از ۵۰ ناحیه و منطقه معدنی طلا شناسایی و گزارش شده است. سال‌هاست که اکتشافات طلا در بیشتر استان‌های کشور ازجمله آذربایجان‌شرقی و غربی، کردستان، کرمان، خراسان رضوی و جنوبی، اصفهان، یزد، مرکزی، قم و همدان، ارغش نیشابور، سقز، طرقبه مشهد و سیستان‌وبلوچستان در دست اجرا است. آمار میزان ذخایر طلا در کشور متغیر است و در این زمینه اطلاعات دقیقی وجود ندارد؛ به‌طور مثال داریوش اسماعیلی، معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت معدن و تجارت اوایل شهریور امسال از وجود ۳۲۰ تن ذخایر طلا در کشور خبر داد، در حالی که بهروز برنا، عضو هیات مدیره شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران باور دارد ذخایر قطعی طلا ۲۵۰ تن و ذخایر احتمالی حدود ۳۴۰ تن است. به هر حال کارشناسان معتقدند ازآنجایی‌که ایران جزو کشورهای دارای ظرفیت طلا شناخته شده، در صورت رعایت استانداردهای اکتشافی و پیش‌بینی‌ها افزایش ذخایر طلا تا هزار تن قابل هدف‌گذاری است.

روزنامه صمت در این گزارش به بررسی وضعیت معادن طلای کشور پرداخته و با کارشناسان گفت‌وگو کرده که در زیر می‌خوانید.

اکتشاف طلا، در آغاز راه

محمدباقر دری

سازمان زمین‌شناسی پایه‌گذار اکتشافات سیستماتیک طلا در بخش وسیعی از کشور است

محمدباقر دری، معاون اکتشاف سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی در پاسخ به این سوال که در شرایط حاضر وضعیت اکتشاف معادن طلا به چه صورت است، به صمت گفت: گرچه معدنکاری طلا در ایران قدمت زیادی دارد، اما اکتشافات نوین و سیستماتیک از دهه ۷۰ شروع شده و ازسوی سازمان زمین‌شناسی در سطح وسیعی از کشور به اجرا درآمده است. خوشبختانه در سال‌های اخیر اکتشاف و معدنکاری طلا موردتوجه دولت و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی قرار گرفته و کانسارهای مهمی از طلا ازسوی دولت و بخش خصوصی شناسایی و کشف شده که برخی از آنها از جمله داشکسن، زرشوران و آق‌دره در کلاس‌های جهانی قرار دارند.

دری تصریح کرد: میزان ذخایر کشف‌شده طلای کشور در حال حاضر حدود ۲۷۰ تن است، این در حالی است که باتوجه به مطالعات انجام‌شده، ذخایر زمین‌شناسی طلای کشور بیش از هزار تن پیش‌بینی می‌شود که باتوجه به اعداد این ذخایر می‌توان گفت در اکتشاف طلا در آغاز راه هستیم.

سازمان زمین‌شناسی، پایه‌گذار اکتشاف طلا

معاون اکتشاف سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی در پاسخ به این سوال که سازمان زمین‌شناسی در این حوزه چه اقداماتی انجام داده، تصریح کرد: سازمان زمین‌شناسی پایه‌گذار اکتشافات سیستماتیک طلا در بخش وسیعی از کشور از جمله خراسان، آذربایجان شرقی، اردبیل، کردستان، آذربایجان غربی و... در قالب زون‌های بیست‌گانه اکتشافی است. این اکتشافات از سال ۱۳۷۸ شروع و منجر به کشف و شناسایی ده‌ها کانسار طلا از جمله زایلیک، کسنزان، قلقله، کرویان، نبی‌جان، صفی‌خانلو، مسجد داغی، شرف‌آباد و بزمان، نخیله، چاه نعلی، میرگه نقشینه، خراپه و... شده است.

او ادامه داد: هم‌اکنون نیز سازمان زمین‌شناسی پروژه‌های اکتشافی طلا برای انواع طلاهای تیپ کوهزایی، اپی‌ترمال و پورفیری را در دست اجرا دارد که در صورت تامین اعتبار نتایج مثبتی را به‌دست خواهد آورد.

دری همچنین تصریح کرد: سازمان زمین‌شناسی استان‌های طلاخیز کشور را مشخص و اطلاعات پایه آن را تولید کرده است. سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی می‌توانند از این اطلاعات در اکتشاف طلای کشور بهره‌مند شوند.

هنوز به معدنکاری توجه لازم نکرده‌ایم

معاون اکتشاف سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی با اشاره به اینکه استان‌هایی همچون کردستان و سیستان‌وبلوچستان معادن طلا دارند، اما ما هنوز به معدنکاری در این مناطق توجه لازم نکرده‌ایم، تصریح کرد: شناسایی و کشف ذخایر طلای کشور در حوزه اختیارات سازمان زمین‌شناسی قرار دارد؛ بنابراین معدنکاری جزو وظایف این سازمان نیست.

خوشبختانه کانسارهای مهمی از طلا را در سیستان‌وبلوچستان و کردستان معرفی کرده‌ایم، اما متاسفانه روند صدور گواهی کشف برای این کانسارها طولانی شده است.

او تاکید کرد: در زمینه معدنکاری طلا و احداث کارخانه باید سرمایه‌گذاران بخش خصوصی ورود پیدا کنند و برای این مهم دولت باید موانع سرمایه‌گذاری را برطرف کند.

دری در پاسخ به این سوال که چقدر اهمیت دادن به رشد معادن می‌تواند به مناطق محروم و در کل توسعه کشور کمک کند، خاطرنشان کرد: بی‌تردید فعالیت‌های معدنکاری در هر منطقه موجب اشتغال و توسعه آن منطقه خواهد شد. باتوجه به عمر معادن، هر یک از این واحدها می‌توانند حداقل ۲۰ سال در یک منطقه اشتغال ایجاد کنند.

معاون اکتشاف سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی تصریح کرد: اگر کارخانه‌های فرآوری و استحصال در همان منطقه احداث شوند، آمار اشتغال هم افزایش خواهد یافت.

ذخایر طلای کشور، پشتوانه پولی کشور محسوب می‌شوند و کشف این ذخایر در هر نقطه از سرزمین‌مان موجب توسعه ملی و منطقه‌ای خواهد شد.

طلا، یک فلز استراتژیک

علی محمدی جوآبادی

طلا یک فلز استراتژیک به‌شمار می‌رود و افزایش ذخایر طلا به‌عنوان یک هدف ملی و پشتوانه کشور است

علی محمدی جوآبادی، مدیر سابق بخش ژئوماتیک سازمان زمین‌شناسی درباره تاریخچه فعالیت‌های اکتشافی در حوزه طلا به صمت گفت: این فعالیت‌ها به‌طورجدی حدود ۲۵ سال پیش در کشور آغاز شد. با انجام مطالعات ژئوشیمیایی ناحیه‌ای در محور سمنان، تربت حیدریه تعدادی محدوده‌های طلادار شناسایی و معرفی شدند. این مطالعات با مشارکت و همکاری سازمان زمین‌شناسی ایالت جیانگ‌سی چین انجام شد.

این کارشناس معدن ادامه داد: در آن سال‌ها شرکت‌های خارجی مثل بی‌اچ‌بی، ریوتینتو، انگلو و نرماندی در مناطق موته، زرشوران، آق‌دره و داشکسن در پروژه‌های اکتشافی فعالیت داشتند که فرصت مناسبی برای کسب تجربه و ارتقای دانش فنی اکتشاف طلا برای کارشناسان اکتشافی سازمان زمین‌شناسی فراهم کرد.

تولید طلا به ۱۱ تن رسیده است

محمدی جوآبادی گفت: براساس آمار جهانی سال ۲۰۱۸ میلادی تولید طلا در ایران ۷.۶ تن بوده که امروز به حدود ۱۱تن رسیده است. ذخایر قطعی و احتمالی شناسایی‌شده ایران در حال حاضر بالغ بر ۲۷۰ تن است که حدود ۰.۶ درصد ذخایر جهان را شامل می‌شود و سهم تولید طلای ایران حدود ۰.۲۳ درصد طلای جهان است.

این کارشناس معدن یادآور شد: معادن طلای زرشوران، داشکسن و آق‌دره در کلاس جهانی قرار دارند و ذخیره آنها بالغ بر ۱۰۰تن است. همچنین ۱۱ تن طلا در کردستان، نزدیک سقز کشف شده است. با انجام مطالعات موضوعی اکتشاف طلا در چارچوب طرح اکتشاف سراسری نیز ۱۴ زون طلادار در استان‌های مختلف کشور شناسایی و معرفی شده است.

محمدی جوآبادی درباره اقدامات سازمان زمین‌شناسی گفت: این مجموعه تاکنون برای ۳۰ تن طلا در ۸ محدوده گواهی کشف صادر و آنها را مطابق مقررات به بخش‌های دولتی و خصوصی واگذار کرده است. همچنین برای ۴۰ تن طلا در ۲۰ محدوده دیگر گواهی کشف صادر شده است.

او تصریح کرد: خوشبختانه بخش خصوصی با همکاری شرکت‌های چینی در سال‌های اخیر اقدام به بهره‌برداری و استحصال طلا در مناطق مختلف ازجمله محدوده ورزقان استان آذربایجان شرقی، زرترشت استان کرمان و... کرده است. البته شرکت تهیه و تولید و ایمیدرو هم در زمینه اکتشاف طلا فعالیت‌های خوبی داشته‌اند.

وضعیت مناسبی داریم

این کارشناس معدن در پاسخ به این سوال که میزان موفقیت کشور در حوزه اکتشاف طلا به چه صورت است، گفت: باتوجه به ذخایر بالقوه موجود و فعالیت‌های اکتشافی طلا و معدنکاری باید گفت میزان موفقیت در این حوزه وضعیت نسبتا مناسبی دارد. در صورت ارتقای دانش فنی و فراگیری تخصص‌ها و مهارت‌های فنی و همچنین انجام سرمایه‌گذاری‌های بیشتر در این حوزه شرایط خوب و امیدوارکننده‌ای پیش رو داریم.

او تصریح کرد: متاسفانه به‌دلیل نبود متولی مشخص، هر کدام از ارگان‌های دولتی، خصولتی و خصوصی فعال در این حوزه به‌طور مستقل عمل می‌کنند و نظارت جدی بر عملکرد آنها وجود ندارد.

محمدی جوآبادی با اشاره به توانمندی‌های کشورمان خاطرنشان کرد: طلا یک فلز استراتژیک به‌شمار می‌رود و افزایش ذخایر طلا به‌عنوان یک هدف ملی و پشتوانه کشور است. ازآنجایی‌که ایران جزو کشورهای دارای ظرفیت طلا شناخته شده، در صورت رعایت استانداردهای اکتشافی و دستورالعمل‌ها افزایش ذخایر طلا تا یک هزار تن قابل هدف‌گذاری است.

چالش گواهی کشف

این کارشناس معدن تصریح کرد: شناخت تیپ کانسار، آشنایی کامل با روش‌های نمونه‌گیری طلا، آماده‌سازی نمونه‌ها، دقت و صحت دستگاه‌های آنالیز نمونه، تست‌های فرآوری در مقیاس آزمایشگاهی و پایلوت و مطالعات کانی‌شناسی از اصول اساسی اکتشاف در این حوزه است و باید گزارش‌ها براساس ضوابط و دستورالعمل‌های ژورک (دستورالعمل بین‌المللی) تهیه شود. البته به‌علت ضعف نظارت ممکن است به این دستورالعمل‌ها و ضوابط توجهی نشود.

محمدی جوآبادی به صدور گواهی کشف اشاره کرد و گفت: چالش مهم در زمینه صدور گواهی کشف محدودیت اعتبارات است. اغلب ملاحظه می‌شود حفاری‌ها به‌صورت حداقلی بوده است.

لازم است ابعاد کانسار با انجام حفاری‌های بیشتر و متراکم‌تر بررسی شود تا شکل گسترش ماده معدنی در عمق مشخص و میزان عیار و تناژ آن به‌دقت محاسبه شود.

نقش بخش خصوصی

این کارشناس معدن با بیان اینکه سیاست دولت بر این اصل قرار گرفته که حداکثر تلاش برای واگذاری‌ها به بخش خصوصی انجام شود، تصریح کرد: باید زمینه ورود شرکت‌های تخصصی برای توسعه اکتشاف فراهم شود. همچنین با فراهم کردن شرایط مناسب، حداکثر تلاش برای جذب شرکت‌های خارجی متخصص و باتجربه در زمینه اکتشاف طلا انجام شود.

محمدی جوآبادی در پاسخ به این سوال که چه پیشنهاداتی برای رفع موانع توسعه اکتشاف طلا در ایران دارید، تصریح کرد: اصلاح ساختارها از جمله موارد مورد تاکید است. اتخاذ سیاست‌های واحد و شفاف برای واگذاری محدوده‌ها با شرایط مساوی و یکسان به بخش‌های دولتی خصولتی و خصوصی باید موردتوجه قرار گیرد.

او تصریح کرد: ایجاد زیرساخت‌ها از قبیل حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی و تامین انرژی و آب در مناطق محروم و دورافتاده کشور با بودجه‌های عمرانی یا جاری کشور به‌منظور جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی با هدف توسعه بخش معدن، توسعه شهری و ایجاد اشتغال از دیگر موارد است.

او در ادامه به برگزاری کارگاه‌های آموزشی سالانه مستمر برای ارتقای دانش فنی و افزایش مهارت‌های کارشناسان بخش دولتی و خصوصی با استفاده از کارشناسان متخصص خارجی در این حوزه اشاره کرد.

هدف‌گذاری افزایش تولید طلا

این کارشناس معدن ادامه داد: رفع موانع و مشکلات گمرکی برای ورود و ترخیص تجهیزات و ماشین‌آلات اکتشافی و معدنی، لزوم گسترش و تکمیل سامانه کاداستر به‌صورت شفاف، ایجاد تغییرات در سیاست‌گذاری‌ها و انجام اقدامات عملی در تغییر پاره‌ای از قوانین و مقررات به‌منظور مشارکت حداکثری بخش خصوصی داخلی و خارجی از دیگر موارد مهم است.

محمدی جوآبادی با بیان اینکه مهم‌ترین بخش پیشنهادی هدف‌گذاری افزایش تولید طلا به ۲ برابر طی یک برنامه ۴ساله است، اظهار کرد: نظر به اینکه سازمان زمین‌شناسی مسئول تهیه و تولید اطلاعات پایه و انجام پی‌جویی‌های مقدماتی است، انتظار می‌رود دولت حمایت خود را از طریق تامین اعتبارات لازم به‌منظور توسعه اکتشاف به‌ویژه اکتشاف طلا بیشتر کند.

او تصریح کرد: سازمان زمین‌شناسی باتوجه به تهیه اطلس مواد معدنی براساس تلفیق نقشه‌های یک صد هزارم با نقشه متالوژی ایران، می‌تواند محدوده‌های امیدبخش را اولویت‌بندی و با انجام مطالعات اکتشافی محدوده‌های ظرفیت‌دار طلا را مشخص کند. این سازمان می‌تواند این محدوده‌ها را به بخش خصوصی به‌منظور تشویق سرمایه‌گذاری برای کشف ذخایر جدید طبق ضوابط و مقررات قانونی واگذار کند.

سخن آخر...

طلا، یک فلز استراتژیک است. براساس آمار جهانی سال ۲۰۱۸ میلادی میزان تولید طلا در ایران ۷.۶ تن بوده که امروز به حدود ۱۱ تن رسیده است. ذخایر قطعی و احتمالی شناسایی‌شده ایران در حال حاضر بالغبر ۲۷۰ تن است که حدود ۰.۶ درصد ذخایر جهان را شامل می‌شود و سهم تولید طلای ایران حدود ۰.۲۳ درصد طلای جهان است.

افزایش ذخایر طلا به‌عنوان یک هدف ملی و پشتوانه کشور است.

ازآنجایی‌که ایران جزو کشورهای دارای ظرفیت طلا شناخته شده، در صورت رعایت استانداردهای اکتشافی و دستورالعمل‌ها افزایش ذخایر طلا تا یک هزار تن قابل هدف‌گذاری است.

برای این مهم کارشناسان باور دارند که دولت باید دست بخش خصوصی را باز بگذارد و به آن بیشتر بها دهد.

رکورد جدید تولید آهن اسفنجی فولاد سپیددشت

سیمازاهدی- سرپرست عملیات شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری گفت: در شهریور ۱۳۹۹ با تولید ۷۴۳۷۰ تن آهن اسفنجی رکورد جدید تولید ماهانه در مقایسه با آخرین رکود ماهانه تولید در خرداد امسال به ثبت رسید.

به‌گزارش صمت از اصفهان، ایمان سلیمانی ضمن بیان این مطلب از افزایش ۱۳ درصدی تولید در ۶ ماه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل خبر داد و اعلام کرد با تولید ۳۹۹۴۲۸ تن آهن اسفنجی از ابتدای فروردین تا پایان شهریور، ۹۹ درصد برنامه تولید ۶ ماه نخست محقق شده است.

وی ضمن تقدیر از مجتمع فولاد مبارکه به جهت حمایت در زمینه تامین مواد اولیه خاطرنشان کرد: دستیابی به این موفقیت‌ها مرهون تلاش خالصانه و شبانه‌روزی کارکنان شرکت و پیمانکاران در تمامی بخش‌ها و همچنین حمایت‌های سهامداران، مدیرعامل و هیات مدیره است.

سرپرست عملیات شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری با تاکید بر اهتمام شرکت در دستیابی به ظرفیت اسمی تا پایان اسفند و رکورد تولید ۸۰۰ هزار تن در این شرکت گفت: تا پایان امسال امیدواریم به ظرفیت تولید محصول در واحد احیاء مستقیم دست یابیم و با توجه به آنکه یکی از موارد مهم در دستیابی به برنامه سالانه تامین گندله مورد نیاز شرکت است که در مرحله انجام و تامین مواد اولیه هستیم.

بهره‌برداری از ۱۰۸ طرح «پویش هر هفته الف-ب-ایران» در همدان

۲۰ هزار مگاوات به ظرفیت نیروگاهی کشور افزوده می‌شود

با آغاز پویش هر هفته الف-ب-ایران در نیمه دوم سال گذشته بیش از ۶۰ درصد سرمایه‌گذاری در صنعت برق از ناحیه بخش خصوصی انجام‌شد. در بخش آب و فاضلاب نیز این مشارکت و همکاری رو به افزایش بوده است

وزیر نیرو با بیان اینکه تا پایان امسال ۱۳۰۰ روستا از آب سالم و پایدار برخوردار می‌شوند، از بهره‌برداری از صدوهشتمین طرح پویش هر هفته الف-ب-ایران در همدان سخن گفت.

به‌گزارش صمت از استان همدان، رضا اردکانیان، وزیر نیرو در همدان با اشاره به بهره‌برداری از ۱۰۸ طرح پویش هر هفته الف-ب-ایران بیان کرد: با پایان فعالیت۸ ساله دولت تدبیر و امید حدود ۲۰ هزار مگاوات به ظرفیت نصب‌شده نیروگاهی کشور افزوده می‌شود. وزیر نیرو گفت: با افتتاح طرح‌های آبرسانی به ۴۰۰ روستا جمعیتی افزون بر ۲۸۱ هزار نفر از نعمت آب آشامیدنی بهره‌مند شدند که امیدواریم تا پایان امسال هزار و ۳۰۰ روستای دیگر در مدار بهره‌برداری از آب سالم و پایدار قرار گیرند. وی افزود: در قالب پویش هر هفته الف-ب-ایران، افتتاح ۲۵۰ طرح بزرگ در حوزه آب، برق و فاضلاب را دنبال کرده و امروز به میزبانی مردم همدان صد و هشتمین طرح بزرگ این پویش بهره‌برداری شد که امید می‌رود همه طرح‌های باقیمانده مطابق برنامه به ثمر برسد. وزیر نیرو ادامه داد: در این آیین، علاوه بر بهره‌برداری از طرح‌های استان همدان شامل سد مخزنی نعمت‌آباد، ۳ طرح مهم پست برق و آغاز عملیات اجرایی خط انتقال خرم‌آباد به ملایر با سرمایه‌گذاری ۴۰۰ میلیارد تومان، افتتاح همزمان آبرسانی به ۴۰۰ روستای کشور انجام‌شد.

اردکانیان اضافه کرد: با افتتاح این طرح‌ها جمعیتی افزون بر ۲۸۱ هزار نفر در این روستاها از نعمت آب آشامیدنی سالم و پایدار بهره‌مند شدند و امیدواریم تا پایان امسال هزار و ۳۰۰ روستای دیگر مطابق برنامه در مدار بهره‌برداری از آب سالم و پایدار قرار گیرند.

وی بیان کرد: در قالب طرح پویش هر هفته الف-ب-ایران امسال ۷ سد بهره‌برداری شد که یکی از آنها سد نعمت‌آباد اسدآباد از توابع استان همدان بود و تاکنون از مجموع ۱۹۰ سد تحت بهره‌برداری کشور ۴۶ سد در دولت تدبیر و امید بهره‌برداری شده است.

وزیر نیرو با بیان اینکه ۴۵ هزار هکتار شبکه آبیاری و زهکشی امسال بهره‌برداری شد، افزود: همچنین ۵ طرح بزرگ آبرسانی شهری، آبرسانی به ۴۴۸ روستا، ۷ تصفیه‌خانه فاضلاب و ۲ تصفیه‌خانه آب امسال بهره‌برداری شد.

اجرای طرح برق امید

وی بیان کرد: امسال علاوه بر طرح ساخت‌وسازی، طرح‌های سازکاری در برنامه پویش هر هفته الف-ب-ایران قرار گرفته است، چراکه اصلاح و بهبود سازکارها نقش سازنده‌ای در ارائه خدمت موثر به مردم دارد.

وزیر نیرو اضافه کرد: از دیگر طرح‌های سازکاری وزارت نیرو یکپارچه‌سازی آب و فاضلاب شهری و روستایی است که به‌زودی نخستین گزارش ملی این یکپارچه‌سازی را عرضه کرده و در اواخر پاییز دومین گزارش که شامل طرح‌هایی است که با تجمیع منابع مالی، انسانی و تجهیزاتی در شتاب دادن به طرح‌های آب و فاضلاب عایدشده ارائه می‌شود. اردکانیان ابراز امیدواری کرد تدوین لایحه قانونی جامع آب، استقرار مدیریت حوزه‌های آبریز در ساختار آب کشور، تهیه طرح‌های سازگاری با آب همه استان‌ها تا پایان امسال، استقرار مرکز ملی مطالعات آب‌های مرزی کشور و سایر طرح‌ها مطابق برنامه تا پایان دولت دوازدهم به ثمر بنشیند تا ریل‌گذاری مناسبی برای فعالیت دولت آینده در عرصه آب و انرژی انجام‌شود.

وی اضافه کرد: با آغاز پویش هر هفته الف-ب-ایران در نیمه دوم سال گذشته بیش از ۶۰ درصد سرمایه‌گذاری در صنعت برق از ناحیه بخش خصوصی انجام‌شد و در آب و فاضلاب نیز این مشارکت و همکاری رو به افزایش بوده است.

وی ادامه داد: ایران اسلامی در سال جهش تولید برنامه توسعه و عمران را بی‌وقفه دنبال کرده و با توجه به نقش مهم و موثر آب و برق انرژی در طرح‌های تولیدی کشور با همکاری همه افراد در سازمان دولت و بخش‌های خصوصی، تابستان گرم را بدون خاموش و با افزایش ۴درصدی عرضه انرژی، افزایش بیش از ۳۰ درصدی صادرات انرژی و کاهش افزایش اوج بار به‌عنوان سرمایه‌ای بزرگ برای صنعت برق پشت‌سر گذاشت.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

امسال از ۵ طرح بزرگ آبرسانی شهری، آبرسانی به ۴۴۸ روستا، ۷ تصفیه‌خانه فاضلاب و ۲ تصفیه‌خانه آب بهره‌برداری شد

در گفت‌وگو با مدیر دفتر مدیریت مصرف شرکت توزیع برق استان یزد مطرح شد

مصرف ۵۰ درصد انرژی برق یزد در بخش صنعت

زینب زارع- براساس اعلام آژانس جهانی اطلاعات انرژی، مردم ایران حدود ۳ برابر مردم جهان برق مصرف می‌کنند.

این موضوع در شرایطی رخ می‌دهد که بررسی‌های کارشناسی نشان می‌دهد اگر فقط ۱۰ درصد صرفه‌جویی در برق مصرفی خانوارها داشته باشیم، می‌توانیم از محل صرفه‌جویی‌ها، ۶ نیروگاه ۸۰۰ مگاواتی در سال راه‌اندازی کنیم.

استان یزد یکی از گرم‌ترین استان‌های کشور است و مصرف برق و وجود شبکه‌های برق‌رسانی قوی و متعدد لازمه فعالیت اقتصادی و اجتماعی این استان کویری و صنعتی است.

محمد میرشمس، مدیر دفتر مدیریت مصرف شرکت توزیع برق استان یزد درباره مصرف برق و مدیریت انرژی با خبرنگار صمت گفت‌وگو داشته که در ادامه می‌خوانید.

◉ مصرف برق در استان یزد را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در بخش خانگی براساس شاخص‌های مورد ارزیابی، متوسط برق مصرفی هر مشترک در جهان حدود ۹۰۰کیلووات ساعت است. در کشور این شاخص حدود ۲۸۰۰کیلووات ساعت است؛ یعنی بیش از ۳برابر میانگین جهان برق مصرف می‌کنیم.

اما براساس آمار، مشترکان خانگی در استان یزد متوسط مصرف سالانه‌ای کمتر از ۲۰۰۰کیلووات ساعت دارند. بنابراین با توجه به این شاخص می‌توان گفت نسبت به جهان بیش از ۲برابر مصرف انرژی برق داریم و نسبت به متوسط مصرف کشوری حدود۳.۲ مصرف در استان به ثبت می‌رسد. این نرخ با توجه به منطقه گرم و خشکی که درآن ساکن هستیم، آمار خوبی است.

◉ به نظر شما عوامل موثر بر بهینه‌سازی پیک مصرف برق چیست؟

برای عوامل موثر بر بهینه‌سازی پیک مصرف برق، اطلاع‌رسانی مناسب طرح‌های تشویقی وزارت نیرو برای همکاری بخش‌های گوناگون مصرف به‌ویژه بخش صنعت، کشاورزی، تجاری و اداری، مولدهای خودتامین و جایگاه‌های سی‌ان‌جی (گاز طبیعی)، جلب مشارکت مشترکان در بخش‌های گوناگون مصرف جهت کاهش مصرف غیرضرور در ساعات پیک به‌نحوی که بر روند تولید تاثیر چندانی نداشته باشد و مصرف مشترک در این ساعات به حداقل ممکن برسد، همکاری خاص مشترکان خانگی برای کاهش مصرف برق در ساعات پیک همچنین استفاده نکردن از وسایل پرمصرف برق در این ساعت‌ها را می‌توان عنوان کرد.

◉ به نظر شما مشکلات مربوط به مدیریت مصرف در ایران چیست؟

اطلاع‌رسانی ضعیف و ندانستن ارزش واقعی برق توسط مصرف‌کنندگان، واقعی نبودن نرخ برق، نبود فناوری مدرن و جدید برای ساخت تجهیزات با راندمان برقی بالا، ورود تجهیزات برقی راندمان پایین و نبود حساسیت مردم نسبت به مصرف انرژی به نظر می‌رسد مواردی است که نیاز به اصلاح و تجدیدنظر دارند.

◉ با توجه به اینکه یزد استان گرم و خشک کشور است و در تابستان دمای هوا افزایش زیادی دارد، وضعیت مصرف برق خانگی چگونه است و چند درصد مشترکان برقی خانگی یزد مدیریت مصرف دارند؟

مردم یزد با نام دیار قنات، قنوت و قناعت شناخته شده‌اند و اصولا علاقه‌مند به مدیریت مصرف هستند. باید سعی کنیم راهکارهای مدیریت مصرف با روش‌های اطلاع‌رسانی گوناگون به اطلاع مردم برسانیم؛ در مجموع با توجه به بررسی‌های به‌عمل آمده حدود ۷۰ درصد مشترکان بخش خانگی الگوی مصرف برق تعریف شده از سوی شرکت توانیر یعنی ۲۰۰ کیلووات ساعت در ماه‌های عادی و در ماه‌های گرم تیر و مرداد برای مناطق گرم ۴۰۰ کیلو وات ساعت را رعایت می‌کنند.

◉ در صنایع استان وضعیت مصرف انرژی و برق چگونه است؟

حدود ۵۰درصد انرژی برق مصرفی شرکت توزیع نیروی برق استان یزد در بخش صنعت مصرف می‌شود. مشترکان بخش صنعت در برنامه‌های مدیریت پیک تابستان همکاری بسیار مناسبی با این شرکت داشته‌اند. به‌طوری که در برنامه‌های مدیریت پیک بار تابستان حدود ۹۰درصد بخش صنعت همکاری کردند که در چارچوب ضوابط برنامه‌های پاسخگویی در پایان پیک فصلی پاداش همکاری دریافت می‌کنند.

◉ صنایع استان یزد نسبت به سال‌های گذشته چقدر در مصرف بهینه برق پیشرفت داشتند؟

برای سنجش وضعیت مصرف برق در بخش صنعت نیاز به ابزارهای خاص داریم که یکی از ابزارها مقایسه سنجش شاخص مصرف با عنوان شدت انرژی یا sec در آن بخش از صنعت است که با استانداردهای تعریف شده در کشور و استانداردهای جهانی نسبت به صنعت مشابه خود مقایسه می‌شود. درحال‌حاضر بانک اطلاعاتی کامل و سیستم جامعی برای سنجش مصرف انرژی یا سنجش بهره‌وری انرژی در بخش صنعت وجود ندارد. در حال رایزنی برای ایجاد سامانه سنجش میزان بهره‌وری انرژی در بخش‌های مختلف مصرف هستیم. گفتنی است به صورت پراکنده و باحضور شرکت‌های مشاور برای شرکت‌هایی که استاندارد مصرف آنها تعریف شده است سنجش بهره‌وری انرژی انجام می‌شود.

◉ برای فرهنگ‌سازی مصرف بهینه برق چه اقداماتی انجام شده است؟

در این حوزه اقدامات گسترده‌ای در سطح کشوری و در بخش توزیع انجام‌شده است هرچند در مقابل اقداماتی که باید انجام‌شود راه زیادی داریم؛ برای گسترش فرهنگ مدیریت مصرف در جامعه همه بخش‌ها باید باهم تلاش کنند. حوزه استاندارد در تعریف شاخص یا الگوی مصرف همچنین طراحی و نظارت برتولیدکنندگان لوازم انرژی بر مانند برچسب انرژی، تولیدکنندگان لوازم برقی بر بهینه‌سازی تجهیزات انرژی بر، اطلاع‌رسانی و گسترش آموزش راهکارهای مدیریت مصرف در بخش‌های مختلف صنعتی، اداری، تجاری، خانگی، کشاورزی است و از آنجا که فرهنگ‌سازی و آموزش زمانبر است، باید مداوم و با روش‌های گوناگون انجام‌شود.

اصفهان به شبکه جهانی شهرهای یادگیرنده یونسکو پیوست

آرزو خدائی- مدیرکل ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری اصفهان با اعلام این خبر که اصفهان به شبکه شهرهای یادگیرنده یونسکو پیوست، گفت: آغاز فرآیند و ثبت درخواست اصفهان برای عضویت در این شبکه با همکاری کمیسیون ملی یونسکو از زمستان سال گذشته ازسوی شهرداری اصفهان آغاز شده بود.

به‌گزارش صمت از اصفهان، ایمان حجتی افزود: از دیدگاه یونسکو، شهر یادگیرنده، شهری است که تمامی منابع خود در هر بخش را برای تحقق، ارتقای یادگیری فراگیر از پایه تا آموزش عالی، احیای یادگیری در خانواده‌ها و محله‌ها، تسهیل یادگیری در محیط‌های شغلی، گسترش استفاده از فناوری‌های نوین در یادگیری، ارتقای کیفیت یادگیری و پرورش فرهنگ یادگیری در سراسر زندگی افراد به‌کار می‌گیرد.

به‌عبارت دیگر، تمرکز و تاکید شبکه شهرهای یادگیرنده یونسکو بر «یادگیری مادام‌العمر» است.

وی ادامه داد: هدف از حضور شهرها در این شبکه، ارتقای یادگیری مادام‌العمر و افزایش سطح آگاهی شهروندان در جهت ایجاد شهرهای یادگیرنده پایدار از طریق توانمندسازی فردی و اجتماعی، توسعه اقتصادی و پیشرفت فرهنگی و توسعه پایدار است. در این زمینه، با توجه به اینکه بسیج همه منابع و استفاده از آنها، مشارکت همه ذی‌نفعان و تعهد و اشتیاق قوی، از شرایط اصلی ایجاد یک شهر یادگیرنده به‌شمار می‌رود، اصفهان با به‌دست آوردن این شرایط به شبکه شهرهای یادگیرنده یونسکو پیوست.

مدیرکل ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری اصفهان، افزود: دیوید آتچوارنا، مدیر موسسه یادگیری مادام‌العمر یونسکو در نامه‌ای خطاب به شهردار اصفهان، عضویت شهر اصفهان در این شبکه جهانی را به شهردار اصفهان تبریک گفت. در متن این نامه آمده است: «شهر شما با این عضویت به شبکه‌ای می‌پیوندد که هدف آن حمایت و تسریع یادگیری مادام‌العمر است.

این شبکه به واسطه فعالیت‌های خود، گفت‌وگو و تعامل، یادگیری و همکاری میان شهرهای عضو را ترویج می‌کند. با این عضویت، شهر شما به یک شبکه جهانی می‌پیوندد که هدف آن ارتقا و حمایت از آموزش‌های مادام‌العمر است.

براساس فعالیت شهرهای یادگیرنده، یونسکو سیاست گفت‌وگو، یادگیری و همکاری میان شهرهای عضو را بهبود می‌بخشد.

این موسسه همچنین به ایجاد ظرفیت‌ها و نیز بکارگیری ابزارهای نوین برای توسعه و اجرا و نظارت بر استراتژی‌های شهرهای یادگیرنده، کمک می‌کند.»

گفتنی است اصفهان پیش از این به عضویت شبکه شهرهای خلاق یونسکو در حوزه صنایع‌دستی درآمده بود. شبکه جهانی شهرهای یادگیرنده یونسکو، دهمین سازمان جهانی یا شبکه بین‌المللی است که اصفهان با به‌دست آوردن شرایط لازم، توانسته به عضویت آن درآید.

اصفهان به همراه دو شهر دیگر ایران یعنی تهران و بندر خمیر، به این شبکه پیوست. شبکه شهرهای یادگیرنده زمینه را برای ظرفیت‌سازی و ایجاد ابزارهای جدید برای توسعه، اجرا و نظارت بر استراتژی‌های شهرهای یادگیرنده فراهم می‌آورد.

روی خط خبر

تهیه طرح «مقابله با مخاطرات سیلاب»

استاندار فارس گفت: انتظار داریم برخی نهادها از جمله سازمان آب، منابع طبیعی و جهادکشاورزی نسبت به تهیه به موقع طرح مقابله با مخاطرات سیلاب اقدام کنند.

به‌گزارش صمت از استان فارس، عنایت‌الله رحیمی در جلسه مدیریت بحران در شیراز افزود: این طرح باتوجه به بارش‌هایی که در پیش خواهیم داشت و همچنین دستکاری‌هایی که در مسیر عبور سیلاب‌ها و حاشیه رودخانه‌ها شده، ضرورت دارد که تهیه شود. وی ادامه داد: استان فارس در مقاطع مختلف با بحران‌های گوناگونی مواجه است که از جمله این بحران‌ها سیل است که تجربه طولانی در این زمینه داریم و وقوع سیل در استان هرساله خسارت‌هایی را به استان وارد می‌کند که برای آن باید برنامه‌ریزی لازم را داشته باشیم. او اضافه کرد: زلزله، رانش زمین، آتش‌سوزی و حمله ملخ‌ها از دیگر بحران‌هایی است که در مقاطعی از سال شاهد وقوع آنها هستیم که باید برای مقابله با این حوادث از قبل آمادگی لازم را داشته باشیم و با برنامه و مطالعه و در قالب پیش‌بینی، پیشگیری و مقابله اقدام کنیم. وی مهار آتش‌سوزی‌های احتمالی را ضروری و اثرگذار دانست و افزود: در کنار ارائه آموزش، تامین امکانات و تجهیزات لازم برای مهار آتش‌سوزی نیز ضروری است.

تاکید راه آهن بر فعالیت بندرخشک پیشگامان

مدیرعامل راه آهن جمهوری اسلامی ایران با اشاره به فراهم بودن زیرساخت‌های حمل ریلی کالا از بندرخشک پیشگامان بر لزوم افزایش آن تاکید کرد. به‌گزارش روابط‌عمومی گروه تعاونی پیشگامان، سعید رسولی در جلسه هم‌اندیشی مدیران راه‌آهن با تجار و بازرگانان استان یزد به بررسی شرایط موجود حمل ریلی از بندرخشک پیشگامان پرداخت و خواستار تسریع افزایش حمل کالا و محصولات بازرگانان با رفع موانع موجود شد. معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران همچنین با قدردانی از راه‌اندازی استارت‌آپ اکوپست، خواستار بررسی امکان استفاده از ناوگان ریلی کشور در راستای تقویت آن شد. رسولی ابراز امیدواری کرد توسعه حمل ریلی از بندرخشک پیشگامان منجر به رونق تولید و توسعه اشتغال و اقتصاد کشور در سال جهش تولید شود.

موفقیت در پالایشگاه گاز سرخون و قشم

گواهینامه صلاحیت حرفه‌ای طرح تربیت فرماندهان صحنه حوادث صنعت نفت به رئیس HSE شرکت پالایش گاز سرخون و قشم اعطا شد. به‌گزارش خبرگزاری واحد روابط‌عمومی این شرکت، طرح تربیت فرماندهان صحنه حوادث صنعت نفت در سال ۹۶ با اعزام منتخبان ۴ شرکت اصلی که طی فرآیند ارزیابی صلاحیت حرفه‌ای با محوریت HSE وزارت نفت تعیین و انتخاب شده بودند در کشور فرانسه برگزار شد. در همین راستا، مراسم اعطای گواهینامه صلاحیت حرفه‌ای نفرات با حضور مقام‌عالی وزارت نفت و ارتباط ویدئوکنفرانس در مناطق عسلویه و اهواز برگزار و با عنایت به موفقیت مهندس مسلم علیمحمدی، رئیس HSE و نماینده شرکت پالایش گاز سرخون و قشم در این دوره، گواهینامه فوق به ایشان اعطا شد.

ساخت مدرن‌ترین تصفیه‌خانه جنوب کشور

رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل آبفا شیراز در بازدید اصحاب رسانه از پروژه عظیم تصفیه‌خانه فاضلاب شماره ۲ که هم‌زمان با هفته دفاع مقدس انجام‌شد، گفت: تصفیه‌خانه فاضلاب شماره ۲ در تیرامسال به‌صورت ویدئوکنفرانس توسط رئیس‌جمهوری افتتاح شد. بهمن بهروزی افزود: ازآنجا که تجهیزات به‌کار رفته در این پروژه خارج از کشور تهیه‌شده، به‌دلیل تحریم‌ها روند اجرای پروژه طولانی شد. وی در ادامه سخنان خود به سیمای کلی شبکه و فرآیند تصفیه فاضلاب در کلانشهر شیراز اشاره کرد و گفت: کلانشهر شیراز با جمعیتی حدود ۲ میلیون نفر، که برای این تعداد حدود ۳۴۰۰ کیلومتر شبکه فاضلاب طراحی و از این میزان ۲۴۲۰ کیلومتر اجراشده است. مدیرعامل آبفا شیراز تصریح‌کرد: با افتتاح دو مدول تصفیه‌خانه فاضلاب شماره ۲ شیراز در کنار تصفیه‌خانه فاضلاب شماره یک، یک‌میلیون و ۴۰ هزار نفر زیرپوشش قرارگرفته است و برای مابقی جمعیت باید تصفیه‌خانه احداث شود. وی در ادامه خاطرنشان کرد: اسناد مناقصه مدول‌های سوم و چهارم تصفیه‌خانه فاضلاب شماره ۲ نیز دردست تهیه است که به‌زودی مناقصه آن برگزار خواهد شد. در کنار این بازدید، نشست خبری برگزار و فرصتی برای پرسش و پاسخ اصحاب رسانه با مدیرعامل آبفا شیراز درباره پروژه‌های آب و فاضلاب شهرستان شیراز فراهم شد.

واگذاری ۱۷۰۰ انشعاب رایگان گاز به مددجویان فارس

مدیرعامل شرکت گاز فارس گفت: از ابتدای امسال تاکنون ۱۷۰۰ اشتراک رایگان گاز طبیعی به خانواده‌های زیر پوشش کمیته امداد امام(ره)، بهزیستی و ایثارگران استان واگذار شده است. غلامعباس حسینی با بیان اینکه واگذاری انشعاب رایگان در چارچوب اجرای ماده ۸۰ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه انجام شده، افزود: شرکت گاز فارس تاکنون ۲۵ هزار اشتراک رایگان به مددجویان استان واگذار کرده است. حسینی هزینه صرف‌شده برای واگذاری رایگان انشعاب گاز به خانواده‌های مشمول این طرح در استان را ۵۳ میلیارد ریال اعلام و اضافه کرد: خدمات حمایتی شرکت گاز در راستای مسئولیت اجتماعی، محرومیت‌زدایی، توسعه متوازن انرژی و تکریم ارباب رجوع در شهرها و روستاهای استان انجام می‌شود.

یادداشت

مزایای بانک مرکزی مستقل

یوسف کاووسی
تحلیلگر اقتصادی

دو نظریه در کشور وجود دارد دال بر اینکه بانک مرکزی مستقل از دولت عمل کند یا اینکه جزئی از دولت باشد؟ اما امروزه باوجود تلاش‌های بانک مرکزی این نهاد اقتصادی عملا جزئی از دولت است و از سیاست‌های دولت تبعیت می‌کند؛ حتی رئیس کل آن نیز در جلسات هیات دولت شرکت می‌کند.

برای مثال دیدیم که رئیس کل بانک مرکزی در تلویزیون حاضر شد و گفت من مخالف عرضه ارز ۴۲۰۰ تومانی بودم و کماکان هم مخالف ادامه این طرح هستم اما به‌دلیل تبعیت از دستورات رئیس‌جمهوری تا به‌حال این مسئله اجرا شده و حرفی نمی‌زنم. این مسئله بسیار دردناک است که رئیس بانک مرکزی نمی‌تواند مستقلا تصمیم بگیرد و مجبور است تحت تاثیر سیاستمداران کشور برنامه‌ریزی کند.

بانک مرکزی باوجود اشراف بر محدودیت‌های دستیابی کشور به منابع ارزی و موانعی که در این راه وجود دارد، مجبور شده ارزی را که به‌سختی توانسته وارد کشور کند، به قیمت ۴۲۰۰ تومان به برخی واردکنندگان ارائه کند. از طرفی هم این نهاد می‌داند که بخش عمده‌ای از این ارز در جای مناسب و برای هدف مناسب هزینه نمی‌شود و یکی از عوامل مهم دامن زدن به فساد اقتصادی است. رئیس کل بانک مرکزی به‌خوبی می‌داند که در پی اجرای چنین طرحی، مجموعه تحت مدیریتش تبدیل به عامل تشدید فساد و گسترش رانت‌خواری و از سوی دیگر گرانی‌های بی‌سابقه شده است. با این وجود متاسفانه می‌بینیم که آقای همتی باز هم می‌گویند ما تابع دستورات ریاست‌جمهوری هستیم و سیاست‌های دولت را عملی می‌کنند. در کشورهای توسعه یافته معمولا انتخاب روسای بانک مرکزی ازسوی دولت‌ها انجام نمی‌شود. حتی در کشورهای توسعه‌نیافته هم می‌بینیم که نحوه عزل و نصب رئیس بانک مرکزی به‌گونه‌ای است که موجب شده بانک مرکزی آن کشور از استقلال نسبی برخوردار باشد. تنها در این صورت است که رئیس این نهاد اقتصادی خواهد توانست در برابر رئیس دولت از سیاست‌های بانک مرکزی دفاع کارشناسانه کرده و در مقابل زیاده‌خواهی‌های وزارتخانه‌ها و... ایستادگی کند. بانک مرکزی باید بتواند با اهم و فی‌الاهم نیازها و اولویت‌های جامعه سیاست‌های خود را تنظیم کند، نه اینکه براساس خواست سیاسیون و با هر فشار و دستوری رویه کارشناسی شده خود را تغییر دهد. البته معنای استقلال بانک مرکزی این نیست که در مقابل روسای‌جمهوری بایستد، بلکه به این معناست که باید رئیس این نهاد بتواند روی نظرات و سیاست‌های کارشناسانه مجموعه تحت مدیریتش پافشاری کند. این امر نیز میسر نخواهد شد؛ مگر اینکه نظرات رئیس بانک مرکزی برآیندی از آرای کارشناسان برتر اقتصادی باشد، نه اینکه برمبنای خوشایند جناح‌های سیاسی مختلف که قرار است قدرت را در دست بگیرند عمل و تصمیم‌گیری کند. نمی‌توان انتظار داشت زمانی که رئیس بانک مرکزی در یک سال چندین بار نظراتش را تغییر می‌دهد و به دلخواه جریان‌های سیاسی عمل می‌کند، کشور به رونق اقتصادی برسد و مشکلات این حوزه نیز حل شود. از طرفی هم می‌بینیم که بانک مرکزی دچار تشتت آرا شده و به همین دلیل است که نمی‌تواند از مواضع خود در برابر مقامات دولتی دفاع کند، زیرا همانطور که اشاره شد تصمیمات و سیاست‌گذاری‌های بانک مرکزی ریشه در مطالعه و پژوهش‌های کارشناسانه ندارد، بلکه با تکیه بر امیال جناح‌های سیاسی و خصوصا دولت اتخاذ شده است.

رشد ۷۷ درصدی فروش حواله‌های ارزی در نیما

مدیر اداره صادرات بانک مرکزی ضمن تایید افزایش صادرات نفتی کشور و تسریع بازگشت ارزهای صادراتی در ماه‌های اخیر، گفت: فروش حواله‌های ارزی صادراتی در شهریور امسال نسبت به مرداد در سامانه نیما ۷۷ درصد رشد داشته است.

صمد کریمی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: در ماه‌های اخیر روند صادرات نفتی کشور افزایشی بوده و با تصمیمات و تدابیر اتخاذ شده شاهد بهبود این روند نیز خواهیم بود که این موضوع توان بانک مرکزی برای تامین کالاهای اساسی، دارو و مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای، سرمایه‌ای و مصرفی نهایی و نیز ایجاد ثبات و آرامش در بازار ارز را افزایش داده است.

مدیر اداره صادرات بانک مرکزی ادامه داد: باتوجه به تغییرات اعمال شده در بسته سیاستی بازگشت ارز حاصل از صادرات سال ۱۳۹۹ و تشویق‌ها و تنبیه‌های درنظر گرفته شده برای صادرکنندگان، روند بازگشت ارزهای صادراتی در ماه‌های اخیر سرعت گرفته، به‌طوری که شاهد رشد بالغ بر ۷۷ درصدی فروش حواله‌های ارزی صادراتی در شهریور امسال نسبت به مرداد در بازار دوم در بستر نیما بوده‌ایم.

وی افزود: برنامه‌های بانک مرکزی برای تعمیق بازار ثانویه ارز در حال اجراست و پیش‌بینی می‌شود در نیمه دوم سال عرضه حواله‌های ارزی و اسکناس در بازار دوم در مقایسه با نیمه نخست سال به‌طور چشمگیری تقویت شود.

صمت بخشنامه جدید بانک مرکزی را بررسی کرد

فردوسی خلوت می‌شود؟

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

اگر در پیاده‌روهای خیابان فردوسی تهران قدم بزنید حتما با چشمانی هراسان و منتظر مواجه خواهید شد که یک کلمه چهار حرفی ترجیع‌بند تمام بحث و جدل‌های پرسروصدای آنهاست؛ دلار دلار! اما باتوجه به سخنان اخیر عبدالناصر همتی به‌نظر می‌رسد در صورت اجرای طرح پیشنهادی وی، کم کم باید با این مردان چرب‌زبان و اسکناس‌باز خداحافظی کنیم. رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در روزهای اخیر با هشدار به آنانکه از آنها باعنوان اخلالگران ارزی نام برده، اعلام کرد به‌زودی خرید و فروش ارز تنها در صرافی‌های رسمی صورت خواهد گرفت و هشدار داد با متخلفان به‌شدت برخورد می‌شود. همتی با مخرب دانستن فعالیت برخی عناصر در بازار گفت این افراد موجب التهاب بیشتر بازار می‌شوند و در صورت مشاهده هر نوع فعالیتی ازسوی این گروه، برخورد قضایی خواهد شد. باتوجه به این سخنان رئیس کل بانک مرکزی باید انتظار داشت که چهارراه استانبول و خیابان منوچهری هم دیگر صحنه حضور دلالان و فروشندگان دلار و یورو نباشد.

ازسویی هم باتوجه به اظهاراتی که سیدکاظم موسوی در گفت‌وگو با صمت عنوان کرده، بانک مرکزی در هماهنگی کامل با سایر قوا این هشدار را داده و احتمالا بار دیگر میدان فردوسی صحنه حضور نیروهای انتظامی برای جلوگیری از فعالیت دلالان خرده‌فروش ارز در این محدوده از تهران بزرگ خواهد شد؛ در نتیجه انتظار می‌رود صف‌های شلوغی هم در برابر صرافی‌ها ایجاد شود و احتمالا در پی این تغییرات باید شاهد کاهش قیمت ارز نیز باشیم. البته در آخرین روز کاری هفته گذشته نیز به‌دلیل عرضه نشدن مقطعی ارز تا حدودی قیمت دلار کاهش یافت.

هشدار همتی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با انتشار بخشنامه‌ای اعلام کرد: ایجاد جو روانی نامطلوب و التهاب در بازار ارز جرم محسوب می‌شود و هرگونه خرید و فروش ارز باید در بانک‌ها و صرافی‌های مجاز و در چارچوب مقررات اعلامی بانک مرکزی انجام شود. به گزارش مهر به نقل از بانک مرکزی، این بانک در بخشنامه‌ای به شرکت‌های صرافی اعلام کرد: در اجرای مصوبه شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی در زمینه مدیریت بازار ارز به اطلاع می‌رساند، خرید و فروش ارز (اسکناس و حواله) صرفا در چارچوب مقررات اعلامی بانک مرکزی مجاز است و هرگونه اعلام قیمت‌های نامتعارف و خارج از رویه ابلاغی، ایجاد جو روانی نامطلوب و التهاب در بازار ارز، جرم محسوب می‌شود. بنابراین علاوه بر برخورد انتظامی با شرکت‌های صرافی متخلف، مدیران و مسئولان این دسته از صرافی‌ها به اتهام «اخلال در اقتصادی» به مراجع امنیتی و قضائی معرفی می‌شوند.

طرح خوبی است، مجلس حمایت می‌کند

حجت‌الاسلام سیدکاظم موسوی، نماینده مجلس شورای اسلامی با متلاطم خواندن بازار ارز به خبرنگار صمت گفت: بازار سرمایه ما فعلا متلاطم است و ارز هم که در شرایط مناسبی قرار ندارد. ادامه این شرایط به‌صلاح مردم و حتی خود دولت هم نیست. این مردم ۴۰ سال فداکاری و شهادت را پشت سر گذاشته‌اند و حالا دولت وظیفه دارد که مشکلات مردم را حل کند. این مردم مستحق تحمل این حد از مشکلات نیستند.

وی با اشاره به لزوم هماهنگی بین نهادهای مختلف حاکمیتی برای بهبود وضعیت اقتصادی کشور اضافه کرد: بانک مرکزی باید آستین بالا بزند و در زمینه بازار ارز اقداماتی را ترتیب دهد.

وزارت اقتصاد و دارایی و همچنین وزارت صنعت، معدن و تجارت، باید در حوزه‌های دیگر به کمک بانک مرکزی آمده و در یک هماهنگی همه‌جانبه وضعیت بازار را سر و سامان دهند.

مجلس نیز در صورت برقراری این دست همکاری‌ها از این اقدامات حمایت کامل خواهد کرد. خصوصا در زمینه تهیه اقلام اساسی برای مردم باید تدابیری اندیشیده شود که فشار از روی دوش مردم عادی برداشته شود.

باید آستین‌ها را بالا زد

نماینده حوزه انتخابیه اردبیل، نیر، نمین و سرعین در دوره‌های هشتم و یازدهم مجلس شورای اسلامی ضمن تاکید بر حمایت و همکاری نمایندگان مجلس با تصمیمات اینچنینی دولتی‌ها اظهار کرد: مجلس به‌عنوان ریل‌گذار و قانون‌گذار از این نوع اقدامات حمایت خواهد کرد و سعی می‌کند موانع موجود را از سر راه بردارد تا مشکلات مردم عزیزمان کمتر شود.

او در ادامه افزود: در کنار این دست تمهیداتی که بانک مرکزی به‌درستی اندیشیده، باید فکری هم برای بازگرداندن منابع ارزی خارج کشور به این سوی مرز بشود تا هرچه سریع‌تر بتوانیم عرضه ارز در بازار را تسهیل کنیم.

اگر بتوانیم این کار را انجام دهیم طبیعتا خواهیم دید که بخش تولید هم رونق می‌یابد و اشتغالزایی خواهد شد. در این صورت بسیاری از مشکلات معیشتی مردم از سر راه برداشته می‌شود و جامعه می‌تواند یک نفس راحت بکشد.

این نماینده مجلس با مثبت ارزیابی کردن طرحی که رئیس کل بانک مرکزی اعلام داشته به صمت گفت: بیاناتی که برادر عزیزمان آقای دکتر همتی در زمینه محدودیت خرید و فروش ارز و برخورد جدی با اخلالگران ارزی مطرح کردند بیانات بسیار خوبی است و بنده به‌عنوان نماینده کاملا از این دست اقدامات حمایت می‌کنم.

اگر با دلالان و سوداگران بازار ارز برخورد نشود، مشکلات ما بسیار بیشتر خواهد شد، از این جهت است که معتقدیم تمهیداتی که رئیس کل بانک مرکزی برای مقابله با اخلالگران اعلام کرده بسیار مناسب و درست است.

قوه قضاییه بر بازار ارز اشراف دارد

موسوی در پایان ضمن اشاره به آمادگی قوه قضاییه برای برخورد با دلالان ارزی بیان کرد: قوه محترم قضاییه هم آماده خدمت به مردم است و اشراف کامل بر این حوزه دارد.

بارها دیده‌ایم که دستگاه قضا اشرافیت و احاطه کامل به این موضوعات دارد. مردم عزیز از بنده بشنوند که عزیزان مسئول در قوه قضاییه از هیچ اقدام قانونی در راستای منافع مردم دریغ نمی‌کنند.

آیت‌الله رئیسی هم با تیزبینی همه موارد را در نظر دارند و تمامی موارد و تخلفات را بررسی می‌کنند.

در صورت ارجاع اخلالگران به این قوه، قطعا با قاطعیت و بدون تعارف با این دلالان برخورد خواهد شد. دشمنان باید بدانند که این مملکت صاحب دارد و با دقت بر همه حوزه‌ها نظارت دارد. خداوند تبارک و تعالی، اهل بیت، خون شهدا و نفس مسیحایی مقام عظمای ولایت همواره پشتیبان این کشور بوده‌اند و از این مردم مراقبت می‌کنند.

> اگر اقدامات محدودیت‌زا عملی شود، باید پیوست‌های ضدفساد هم در نظر بگیریم تا خود این اقدامات تبدیل به یک غده سرطانی جدید نشوند

در جنگ اقتصادی هستیم

بهنام ملکی، اقتصاددان و استاد دانشگاه در گفت‌وگویی که با صمت داشت، با اشاره به ضرورت نگاه سیستماتیک و نظام‌مند به موضوعات و مشکلات گفت: یکی از مشکلات بزرگ اقتصاد ما این است که همه معضلات را می‌خواهیم موردی و هیاتی حل کنیم و نگاهمان به موضوعات نظام‌مند و سیستماتیک نیست. وی در ادامه اظهار کرد: در این روزهایی که ما در جنگ اقتصادی هستیم ممکن است به‌طور مقطعی مداخلاتی هم صورت بگیرد اما نکته مهم‌تر این است که هرگونه مداخله باید با پیوست ضدفساد همراه باشد. به بیان دیگر هر دستوری که دولت و مقامات اقتصادی کشور صادر می‌کنند باید پیوستی داشته باشد که جلوی ایجاد یا گسترش فساد را بگیرد. این استاد دانشگاه درباره ایجاد رانت برای برخی در سیستم اقتصادی ایران بیان کرد: توجه داشته باشید که گاهی رانت کلانی برای کسی که صاحب منصب است و دستورات را صادر می‌کند، ایجاد می‌شود. اگر این مسئله مهار نشود بهترین هدف و بهترین سیاست هم بر ضد خودش تبدیل می‌شود و کارها ختم به خیر نمی‌شوند.

مسئله اصلی منشأ ارز است

ملکی با انتقاد از خام‌فروشی‌هایی که در کشور صورت می‌گیرد به خبرنگار صمت گفت: نکته اساسی دیگر طبقه‌بندی مسائل در زمینه بازار ارز است. اول باید بدانیم منشأ این ارزها چیست؟ اگر منشأ این دلارها خام‌فروشی، صادرات خاک و منابع طبیعی کشور است، باید به‌شدت با متخلفان برخورد شود و هیچ بحثی در این زمینه نداریم. اسامی متخلفان این حوزه باید منتشر شود و ارز حاصل از خام‌فروشی هم به‌سرعت باید به خزانه بازگردد.

این اقتصاددان ادامه داد: در طرف دیگر در نظر بگیرید این ارزها حاصل از صادرات محصولات دانش‌بنیان است. باید اجازه دهیم این شرکت‌ها به هر قیمتی که دل‌شان می‌خواهد محصول‌شان را بفروشند و نباید برای اینها که ایجاد تولید و اشتغال می‌کنند، محدودیتی قائل شد. از طرفی هم با اجرای این سیاست‌ها تولیدکنندگان دانش‌پایه دیگر هم تشویق می‌شوند تا در مقیاس بزرگ‌تری فعالیت کنند. در پی این تشویق‌ها قطعا شاهد رونق اقتصادی هم خواهیم بود. درمجموع باید گفت اگر منشأ این ارزها از صادرات های‌تک و دانش‌بنیان باشد، این بگیروببندها بسیار مخرب هستند و به‌مثابه یک سم مهلک برای اقتصاد ایران خواهند بود که باید هرچه سریع‌تر متوقف شود.

کلیه‌فروشی اقتصاد ایران

این اقتصاددان با تشبیه خام‌فروشی به کلیه‌فروشی اقتصاد کشور ابراز کرد: من خام‌فروشی در کشور و صادرات مواد خام و منابع طبیعی را به کلیه‌فروشی تشبیه می‌کنم. ما در حال غارت منابعی هستیم که آیندگان به آن نیاز مبرم خواهند داشت؛ به همین دلیل است که ادامه این روند را دقیقا به‌عنوان کلیه‌فروشی اقتصاد ایران برشمردم.

او در ادامه افزود: وقتی شن و ماسه و حتی خاک بستر رودخانه‌ها به‌صورت قاچاق از کشور خارج و به کشورهای همسایه فروخته می‌شود، دقیقا غارت منابع کشور است که بدون شک آیندگان را با مشکلات بسیار بزرگ‌تری مواجه خواهد کرد. این دست اقدامات دقیقا شبیه فروختن کلیه یک انسان است که حالا این بلا بر سر اقتصاد ما نازل شده است. از همین جهت است که من معتقدم منشأ ارز بسیار مهم‌تر از نحوه عرضه آن در بازار است. متخلفان در حوزه‌های دیگر هستند که به هر قیمتی تلاش دارند درآمدهای ناسالمی کسب کنند و به‌نظر من باید با این افراد با قاطعیت برخورد شود.

این استاد اقتصاد در پایان ضمن یادآوری لزوم در نظر گرفتن پیوست‌های ضدفساد برای طرح‌های اقتصادی اظهار کرد: حالا فرض بگیریم این اقدامات محدودیت‌زا عملی شود، باید پیوست‌های ضدفساد هم در نظر بگیریم تا خود این اقدامات تبدیل به یک غده سرطانی جدید نشوند که باز مجبور شویم قوانین جدیدی برای مقابله با آثار فسادزای همان اقدامات تصویب کنیم.

سخن آخر

از زمان تغییرات مدیریتی کلان در قوه قضاییه به این سو شاهد به جریان افتادن پرونده‌های فساد اقتصادی در دادگاه‌های این قوه بوده‌ایم که برخی از آنها بسیار پرسروصدا شده‌اند. از سلطان‌های قیر و سکه گرفته تا متواری شدن برخی مفسدان اقتصادی از کشور، همه و همه این فکر را به اذهان عمومی القا کرده که کادر مدیریتی جدید در قوه قضا عزم جدی برای مقابله با رانت‌خواری و دانه‌درشتان اقتصادی دارد. با این حال برخی کارشناسان معتقدند وقتی چنین طرح‌هایی اجرایی می‌شوند یا به‌صورت دقیق و صحیح اجرا نمی‌شوند یا اینکه ذات این برنامه‌ها رانت و امضاهای طلایی ایجاد می‌کند که خودشان می‌توانند معضلات جدیدی را برای اقتصاد کشورمان ایجاد کنند.

حال باید منتظر ماند و دید که آیا قوای سه‌گانه می‌توانند در امر برخورد با دلالان یا همان اخلالگران بازار ارز به‌نحوی عمل کنند که دریچه امید جدید برای مفسدان اقتصادی ایجاد نشود یا خیر؟!

آخرین وضعیت تزریق منابع صندوق توسعه ملی به بورس

در حالی که حدود ۲ هفته از خبر تزریق یک درصد از صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار می‌گذرد، یکی از اعضای شورای عالی بورس تاکید کرد این موضوع حتما اجرایی خواهد شد.

به گزارش ایسنا، کاهش‌های پی‌درپی شاخص بورس مسئولان را بر آن داشت تا تصمیمات مختلفی برای به تعادل رساندن بازار سرمایه اخذ کنند. یکی از این تصمیمات تزریق منابع صندوق توسعه ملی به این بازار بود.

در این راستا، چندی پیش حسن قالیباف اصل، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کرد این سازمان پیگیر نهایی شدن انتقال یک درصد از منابع صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار است و بر این موضوع تاکید کرد اجرای این مصوبه در شرایط فعلی بازار برای بازارگردانی مداوم همه نمادها و افزایش نقدشوندگی بازار اتفاق بسیار خوبی است.

هرچند رقم دقیق آن هنوز به‌طور رسمی اعلام نشده، اما پیگیری‌های ایسنا از این حکایت داشت که طبق مذاکرات صورت گرفته فعلا قرار است این منابع از حساب‌های ریالی صندوق توسعه ملی نزد بانک‌ها تامین شود که به‌احتمالی نزدیک ۱۰ هزار میلیارد تومان خواهد بود. چندی بعد از اعلام خبر یادشده صندوق توسعه ملی نیز آمادگی خود را برای حمایت از بورس اعلام کرد اما هنوز خبری از تزریق این منبع نشده است.

در این راستا، حسین سلاح‌ورزی، یک عضو شورای‌عالی بورس درباره آخرین وضعیت تزریق یک درصد از منابع صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار، توضیح داد: این طرح هنوز اجرا نشده و در حال طی کردن مراحل اداری است؛ اما به‌طور قطع اجرا خواهد شد.

هجوم نوسان‌گیران به بازار تسه

در حالی که تابلوی بازار سرمایه در معاملات چند روزی است تجربه قرمزپوشی دارد، بازار اوراق تسهیلات با رشد عجیب قیمت مواجه شده است و برخی نمادهای تسه تا ۸۹ هزار تومان هم به فروش رسید.

به گزارش مهر، تنها در اوراق تسهیلات مسکن صادرشده در مرداد امسال با نماد تسه ۹۹۰۵ به‌دلیل عرضه بالا، قیمت‌ها با افت مواجه شده است اما در سایر نمادهای زیرمجموعه تسه، به‌دلیل کاهش عرضه، قیمت هر برگه اوراق تسهیلات مسکن با رشد بعضا تا سقف دامنه نوسان (مثبت ۵درصدی) همراه شده است.

این اتفاق سبب شده قیمت تمام‌شده تهیه وام مسکن برای مصرف‌کنندگان نهایی بسیار بالا باشد؛ با در نظر گرفتن رقم ۸۵ هزار تومان به‌عنوان نرخ میانگین اوراق تسهیلات مسکن و همچنین با فرض امکان دریافت وام ۲۴۰ میلیون تومانی به‌عنوان رقم سقف این تسهیلات برای زوجین در تهران، یک زوج برای رسیدن به این وام (خرید ۴۸۰ برگه ۸۵ هزار تومانی) باید ۴۰ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان هزینه کنند که حتی از مبلغ وام جعاله مسکن (۴۰ میلیون تومان) هم بیشتر است.

به نظر می‌رسد تا زمانی‌که شورای‌عالی بورس و شورای پول و اعتبار بر سر کاهش دامنه نوسان این برگه‌ها و همچنین افزایش زمان ممنوعیت فروش برگه‌ها پس از خرید آن از ۴ ماه به یک سال به توافق نرسند، این وضعیت برای بازار اوراق تسهیلات مسکن ادامه‌دار خواهد بود.

تعیین تکلیف نوسان‌گیران در بورس

معادلات بهم ریخت

در ماه‌های اخیر که بازار سهام تهران بیش از هر زمان دیگری مورد توجه رسانه‌ها قرار گرفته، مدیران سازمان بورس نیز برای مدیریت این حوزه هر از گاهی تغییراتی در قوانین و حتی زمان معاملات می‌دهند که هر کدام در مقطع زمانی خود بحث‌برانگیز شده است.

این بار نیز تصمیمی که ابتدای هفته اعلام شد، موافقت‌ها و مخالفت‌هایی برای اجرا به‌دنبال داشت که هر کدام با توجیهات مشخصی این اقدام سازمان بورس و اوراق بهادار تهران را زیر سوال می‌بردند. برخی کارشناسان بازار سرمایه رسالتی را برای مدیران بورسی متصور هستند که باعث بالا گرفتن بحث‌هایی بین سهامداران و حتی صاحب‌نظران این حوزه شده است.

موافقان دخالت‌های مدیران در بازار، بر این نکته تاکید دارند که مدیران سازمان بورس باید در جایگاه ناظرانی باشند که وظیفه دارند با وضع قوانین، تعادل در بازار را حفظ کنند.

با نگاهی به آمار و ارقام روزهای نخست هفته جاری در می‌یابیم که برخلاف پیش‌بینی‌های کارشناسان در آخرین روز کاری هفته قبل، انتظار می‌رفت بازار بورس تهران با رشد شاخص مواجه شود اما تابلوهای تالار شیشه‌ای چیز دیگری را به سهامداران امیدوار نشان داد. با توجه به تحلیل آماری که ازسوی فعالان بورسی انجام شده حدود ۳۰ درصد ارزش معاملات روزانه در بورس تهران نسبت به هفته گذشته کاسته شده است.

اگر این مسئله را در کنار اجرایی شدن اطلاعیه سازمان بورس بگذاریم درمی‌یابیم که بخش اعظمی از معاملات روزانه در بورس تهران مربوط به فعالیت نوسان‌گیران در این حوزه بوده و حالا که این مسئله با ممنوعیت روبه‌رو شده است به طبع ارزش معاملات نیز به میزان چشمگیری کاهش پیدا خواهد کرد.

عکس: آیدا فریدی

سازمان بورس به‌درستی تصمیم گرفته برخی مسائلی را که می‌تواند باعث تشدید التهاب و ایجاد فضای احساسی شود، فعلا به حالت تعلیق درآورد

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

بعد از نظرسنجی ممنوع کردیم

علی صحرایی در گفت‌وگو با بخش خبری ۲۱ شبکه یک سیما با اشاره به اینکه کسانی که در یک روز سهام را می‌خریدند و همان روز می‌فروختند، بقیه سهامداران را که نگاه بلندمدت به بازار سرمایه داشتند، متاثر می‌کردند، گفت: بر این اساس و نظرسنجی فعالان بازار سرمایه به اجرای ممنوعیت نوسان‌گیری روزانه تصمیم گرفتیم. مدیرعامل شرکت بورس اوراق بهادار تهران افزود: در این شرایط، سهامداران به‌ویژه

حقوقی‌ها که در بازار عملیات نقدشوندگی و اطمینان‌بخشی را انجام می‌دادند، از متولیان بازار سرمایه انتظار داشتند برای جلوگیری از نوسانگیری روزانه به نحوی ممنوعیت ایجاد کنیم تا ثبات بیشتری به بازار برگردد و از هیجانات بازار کاسته شود. مدیرعامل شرکت بورس اوراق بهادار تهران گفت: به این ترتیب، با توجه به قانون وضع‌شده، اگر کسی سهمی را بخرد، در همان روز امکان فروش آن را ندارد؛ اما اگر کسی از قبل سهم را داشته باشد می‌تواند بفروشد و دوباره با تشخیص خود آن سهم را خریداری کند. این مقام مسئول با اشاره به اینکه تصمیمات درباره بازار سرمایه همیشه موافقان و مخالفانی دارد، افزود: با نظرسنجی از فعالان منصف بازار سرمایه این تصمیم درست را گرفتیم و براساس نظرسنجی حدود ۸۰ درصد فعالان مجازی بازار سرمایه موافق این تصمیم هستند. وی اضافه کرد: اقدامات موثری در دوره اخیر انجام شده است و با توجه به مصوبات شورای‌عالی بورس اوراق بهادار، ناشران و سهامداران عمده موظف هستند قابلیت نقدشوندگی را فراهم کنند. وی افزود: اختیار فروش تبعی یا بیمه سهام، بازارگردانی موثر که از ۱۰ مهر اجباری می‌شود و بکارگیری سهام خزانه از جمله ابزارهای اطمینان‌بخش است.

موجب شفافیت بورس می‌شود

مهدی مهدیانی، کارشناس مسائل اقتصادی درباره قانون جدیدی که در بازار بورس تهران به اجرا درآمده به صمت گفت: طبق اعلام شرکت بورس اوراق بهادار در روز شنبه، فروش سهامی که در همان روز ازسوی فعالان بازار خریداری شده، ممنوع شده است. مدیرعامل شرکت بورس نیز از موافقت ۸۰ درصدی اهالی بورس از اجرای این طرح خبر داده است. به اعتقاد من جلوگیری از این نوع خرید و فروش، موجب تنگ‌تر شدن عرصه برای نوعی دلالی می‌شود، چراکه وقتی فردی سهامی را می‌خرد و همان روز هم اقدام به فروش آن می‌کند عملا درگیر یک فعالیت دلال‌گونه است و فعالیت در این چارچوب نیز می‌تواند به بازار آسیب برساند.

وی در ادامه افزود: با توجه به اهداف پیش‌روی بازار سرمایه و نیاز به حضور بلندمدت سهامداران در این حوزه (با هدف استفاده مفید شرکت‌های بورسی از این سرمایه‌ها)، می‌توان این تصمیم مقامات را طرحی مناسب بدانیم که در راستای ایجاد تعادل در بازار خواهد بود.

▣ جلوگیری از نوسان‌گیری‌های روزانه

مهدیانی ضمن تاکید بر جلوگیری از افزایش هیجانات بازار در پی اجرای این طرح به صمت اظهارکرد: البته نکاتی هم در این طرح وجود دارد که باید مورد توجه قرار گیرد. نخست اینکه موجب جلوگیری از نوسان‌گیری‌های روزانه در بازار سرمایه شود که می‌تواند از هیجانات بازار در طول یک روز کاری هم بکاهد. به بیان دیگر می‌توان گفت در پی اجرایی کردن این طرح، برخی افرادی که با هدف کسب سود در کوتاه‌مدت وارد بورس شده‌اند، کم‌کم از بازار خارج می‌شوند. این گروه نیز سرمایه‌های خودشان را (هرچند خرد) از بورس خارج می‌کنند و به سمت بازارهای موازی می‌روند که می‌توانند موجب رشد بازارهای دیگر شوند.

این در حالی است که ماه‌های گذشته همه نگاه‌ها به‌دلیل بازدهی و سود بالای بورس، به سمت این بازار بوده است. این تحلیلگر اقتصادی گفت: این مسئله می‌تواند منجر به افزایش سود شرکت‌های سرمایه‌پذیر در بورس اوراق بهادار شود، طبیعتا در این صورت می‌توان انتظار افزایش سود سهامداران را نیز داشت. وقتی سهام یک شرکت در بازار سرمایه خریداری می‌شود و شرکت صاحب سهم نیز می‌تواند با اتکا به ماندگاری بیشتر سرمایه سهامدار خریدار، شروع به سرمایه‌گذاری بیشتر و بلندمدت کند.

▣ قابلیت نقدشوندگی

او بیان کرد: با مهم دانستن قابلیت نقدشوندگی سهام در بازار بورس عنوان کرد: در این طرح باید قابلیت نقدشوندگی سهامی که در اختیار مردم است را نیز در نظر گرفت.

اعتماد و اطمینان سهامداران به بازار زمانی افزایش می‌یابد که قابلیت نقدشوندگی سهام خریداری شده بالا شد. اما اگر این امر میسر نشود طبیعتا خواهیم دید که گروه بزرگی از غیرمتخصصانی که در بازار سرمایه به فعالیت می‌پردازند، با ضررهای سنگینی مواجه می‌شوند و در نتیجه با مشکلات جدی معیشتی دست و پنجه نرم خواهند کرد. چه بسا در همین دوره اخیر نیز شاهد زیان‌هایی بودیم که اغلب نوسهامداران ناآشنا با بازار سهام متحمل شدند. این کارشناس مسائل اقتصادی در پایان ضمن مثبت دانستن اجرای طرح ممنوعیت خرید و فروش روزانه یادآور شد: در مجموع می‌توان گفت این طرح نیز معایب و مزایایی دارد اما اگر به صورت درست و دقیق اجرایی شود می‌تواند موجب ایجاد شفافیت بیشتر در بازار بورس تهران شود. از همین رو معتقدم برآیند نکات مثبت و منفی این قانون جدید به سمت کاهش فساد و ایجاد تعادل در بازار میل می‌کند.

در پی اجرایی کردن طرح نوسان‌گیری برخی افرادی که با هدف کسب سود در کوتاه‌مدت وارد بورس شده‌اند، کم‌کم از این بازار خارج می‌شوند

یک تصمیم خوب!

همایون دارابی، کارشناس بازار بورس و اوراق بهادار در گفت‌وگویی که با صمت داشت، ضمن عادی دانستن وضع قوانین جدید در بازارهای جهانی ابرازکرد: درحال‌حاضر شرایط عادی در بازار سرمایه نداریم و جو بازار بیش از حد دچار هیجانات رفتاری است. اگر به‌دلایل افت نگاه کنیم می‌بینیم که اگر این جو هیجانی نبود نباید تا این حد دچار ریزش و افت در بازار می‌شدیم.

▣ در همه جا مرسوم است

این تحلیلگر بازار سرمایه با ذکر مثالی از بازارهای سهام در ایالات متحده امریکا به صمت گفت: در همه بازارهای بورس جهان که دچار این دست اتفاقات می‌شوند، ریگولاتورها (نظم‌دهندگان بازار) یا همان مدیران بورسی سعی در وضع قوانین جدیدی دارند تا بتوانند تعادل را به بازار برگردانند. برای مثال در بازارهای جهانی فروش استقراضی برای چند روز به تاخیر انداخته شد تا تعادل در این حوزه حاکم شود. یا

مثلا سهامداران خرد در ایالات متحده امریکا در طول یک هفته به تعداد دفعات محدودی می‌توانند معامله کنند و به این شکل نیست که دفعات معامله در بورس‌های امریکا هم نامحدود باشد، دلیل این تصمیم هم این است که سهامداران دچار هیجان panic نشوند.

▣ بازار هیجانی است

دارابی با اشاره به التهابات بورس و جو هیجانی حاکم بر بازار، عنوان کرد: به اعتقاد من بازار ما نیز دچار هیجانات بسیار شدیدی شده است و نیاز به مدیریت در این حوزه بسیار احساس می‌شود. قیمت دلار و وضعیت بازارهای موازی هم به ما اجازه نمی‌داد که اجازه داده شود که بازار بورس افت کند، مگر اینکه افرادی که تازه وارد این حوزه شده‌اند، بازهم دچار هیجان‌زدگی شوند. به همین جهت سازمان بورس نیز به‌درستی تصمیم گرفته تا برخی مسائلی را که می‌تواند باعث تشدید التهاب و فضای احساسی می‌شود را فعلا به حالت تعلیق درآورد. وی افزود: متاسفانه در هفته‌های اخیر برخی افراد وقتی صف‌های فروش جمع می‌شدند، اقدام به خرید می‌کردند و در حالی که بازار مثبت می‌شد، شروع به فروش همان حجم خریداری‌شده می‌کردند. به این نحو سعی می‌کردند بدون اینکه پولی را وارد بازار کنند، از حقوقی‌هایی که در حال جمع‌آوری هستند، نوسان بگیرند و در نهایت هم مقداری از سهم خود را برای فروش می‌گذاشتند و بازار را دچار التهاب می‌کردند. مثلا دیده می‌شد سهامی که ۵ میلیون تومان خریده می‌شد، در همان روز با مقداری افزایش بلافاصله فروخته شده است و این مسئله موجب بر هم خوردن تعادل بازار می‌شد. از این جهت است که می‌گویم اقدام سازمان بورس و اوراق بهادار تهران در جهت محدود کردن معاملات روزانه کار مثبتی بوده است و فعلا معامله‌گرهای یک‌روزه را در بورس تهران نخواهیم دید.

▣ وجود ناظر برای ایجاد تعادل

این کارشناس بازارسرمایه در پایان با تاکید بر وجود یک ناظر برای ایجاد تعادل در بازار، به صمت یادآور شد: سازمان بورس باید در نقش یک ناظر بی‌طرف و در جهت ایجاد تعادل فعالیت کند. درباره این تصمیم نیز اقدام مثبتی در دست اجراست و می‌تواند منجر به آرام شدن جو هیجانی در بازار شود. البته بازار در بخش‌هایی با مشکلات دیگری هم مواجه است که انتظار می‌رود نهادهای ناظر دخالت بیشتری داشته باشند تا از بر هم خوردن بیش از حد تعادل بازار بورس جلوگیری کنند. همانطور که عنوان شد این دست دخالت‌ها حتی در بازارهای امریکا نیز دیده می‌شود. مثلا در بازار نفت ایالات متحده امریکا تغییراتی در مدل‌های قیمت‌گذاری ازسوی ناظران این حوزه اعمال شده تا دیگر قیمت منفی در بازار نداشته باشند. این گونه موارد در جهان هم طبیعی است و اگر در جهت ایجاد تعادل باشد در همه سیستم‌ها پذیرفته شده است.

سخن آخر...

صاحب‌نظران حوزه بورس بارها از تغییرات ناگهانی قوانین و تصمیمات خلق‌الساعه مدیران سازمان بورس و اوراق بهادار تهران انتقاد کرده‌اند اما همچنان این رویه ادامه دارد و جالب‌تر اینجاست که تاثیرات منفی این اقدامات ناگهانی و غافلگیرانه نیز در مقاطع مختلف زمانی افزایش داشته است.البته با توجه به هجوم سرمایه به بازار بورس تهران طبیعی است این مجموعه نیاز به تغییراتی در زمینه‌های مختلف داشته باشد اما مقامات می‌توانستند با الگوبرداری از بورس‌های بزرگ جهان که سرمایه‌های نجومی در گردش دارند، به این نکته دست یابند که تغییرات بازار قابل پیش‌بینی است (در پی هجوم سرمایه‌گذاران و فعالیت نوسهامداران در بازار). در این شرایط برای مقابله با ایجاد التهاب در بورس، می‌توانستند طبق یک زمانبندی مشخص، قوانینی که با گذراندن مراحل نظارتی تنظیم شده‌اند را به اجرا گذارند. در این صورت اولا هیچ سهامداری به‌دلیل بی‌اطلاعی از تصمیمات احتمالی مدیران متضرر نمی‌شود و ثانیا رانت اطلاعاتی بخشی از فعالان در بازار به طرز چشمگیری بی‌اثر می‌شود،چراکه از زمان اعلام تا زمان اجرای طرح‌ها و قوانین جدید زمان کافی برای وفقیابی بازار با این تصمیمات وجود دارد و کسی نمی‌تواند با استفاده از رانت اطلاعاتی خود تحلیل‌هایی از بازار داشته باشد که با هیچ نموداری قابل دسترسی نیست.

یادداشت

چشم‌انداز پاییزی بورس تهران

مهبد قندچی
کارشناس ارشد بورس

بازار بورس تهران هفته را با رشد اندکی آغاز کرد، در حالی‌که با توجه به معاملات در روزهای پایانی هفته گذشته و همچنین نزدیک شدن قیمت دلار به مرز ۳۰ هزار تومان، انتظار می‌رفت بازار سرمایه نیز با رشد بالاتری کار خود را در این هفته آغاز کند. البته هنوز هفته با پایان نرسیده اما می‌دانیم رشد بسیار کمرنگ اول هفته ادامه‌دار نبود و از روز یکشنبه بار دیگر شاهد ریزش‌های شدیدی در این حوزه بودیم.

یکی از دلایلی که این اتفاق رخ داده، اطلاعیه نابهنگام سازمان بورس بود که شنبه منتشر شد و محدودیت‌هایی را برای معاملات روزانه وضع کرد.

با توجه به این اطلاعیه می‌توان گفت که بحث نوسان‌گیری در بازار سرمایه از این به بعد بسیار محدودتر می‌شود اما به نظر می‌رسد واکنش بازار نسبت به این امر چندان مثبت نبوده و صف‌های فروش همچنان شلوغ هستند.

این‌گونه واکنش‌های بازار یک پیام مشخص دارد با این عنوان که بورس هیچ‌گاه محدودیت‌ها را نمی‌پذیرد و در نتیجه واکنش خوبی هم نسبت به اعمال این دست ممنوعیت‌ها نشان نمی‌دهد. از سویی هم می‌دانیم که ارزش معاملات روزانه به مقدار چشمگیری با کاهش مواجه شده و این مسئله نشانگر سهم بالای معاملات روزانه از ارزش کل معاملات در بازار است، به نحوی که حتی در روز شنبه با کاهش حدود ۳۰درصدی در ارزش معاملات، نسبت به چهارشنبه هفته گذشته مواجه شدیم. همانطورکه گفته شد نیز می‌دانیم که ذات بازار هیچ محدودیتی را نمی‌پذیرد و سهامداران هم در واکنش به اعمال این دست ممنوعیت‌ها واکنش مثبتی نشان نمی‌دهند، کما اینکه در نیمه نخست هفته نیز باوجود انتظارات برای رشد شاخص کل، شاهد ریزش در بازار بودیم.

مسئله دیگری که در بازار شاهدیم این است که در هفته‌های اخیر سهام شرکت‌ها بین ۴۰ تا ۶۰ درصد ارزش خود را از دست داده‌اند و این نشانگر این است که شاخص کل با آنچه در بازار می‌گذرد، همخوانی ندارد. به همین دلیل نمی‌توان وضعیت بازار را فقط با بررسی افت یا رشد شاخص کل تحلیل کنیم. برخی سهم‌ها در مسیر افزایش قیمتی که داشتند با یک حباب قیمت نیز همراه شده بودند اما درحال‌حاضر نه‌تنها این حباب‌ها از بین رفته، بلکه با توجه به افزایش قیمت ارز بسیاری از سهم‌ها به سطح ارزندگی خود نزدیک شده‌اند.

▣ اعتماد سهامداران

اما مهم‌ترین مشکلی که در بازار وجود دارد سلب اعتماد سهامداران از بورس تهران است، چراکه مهم‌ترین عاملی که می‌تواند موجب رشد یک بازار شود همین فاکتور اعتماد است و از بین رفتن این اطمینان‌خاطر در اذهان سهامداران باعث شده تا بازار با مشکلات جدی‌تری مواجه شود. از همین‌رو کارشناسان نیز بارها تاکید می‌کنند تا مسئولان سازمان بورس با اعمال برنامه‌هایی کارشناسانه و علمی در جلب اعتماد سهامداران تلاش کنند در غیر این صورت بازار در همین وضع نامناسب کنونی باقی خواهد ماند و چه بسا با مشکلات بیشتری نیز مواجه شود.

▣ انتخابات امریکا

از سوی دیگر هم تا انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده امریکا، ۲۲روز کاری باقی مانده است، به همین جهت پیش‌بینی می‌شود معامله‌گران با احتیاط بیشتری در بازار به فعالیت خود ادامه دهند و در واقع باید گفت که نمی‌توان انتظار خاصی از بازار تا بعد از مشخص شدن نتیجه این انتخابات داشته باشیم.

با توجه به این مسئله انتظار می‌رود بازار ضعیفی در اوایل آبان داشته باشیم و اگر هم بورس تهران در مهر ماه رشد ملایمی هم داشته باشد، به احتمال زیاد در نیمه نخست ماه آینده بازار نمایش ضعیفی خواهد داشت.

اما فارغ از هر نتیجه‌ای که در انتخابات امریکا رقم بخورد به نظر می‌رسد بازار پس از پایان این دوره بازار بار دیگر به شرایط طبیعی باز می‌گردد. برای بورس تهران چندان تفاوتی بین جمهوری‌خواهان یا دموکرات‌ها وجود ندارد، چراکه تنها پس از مشخص شدن نتیجه و با توجه به شرایط ارز احتمال می‌رود که بازار سرمایه شرایط بهتری پیدا کند.

سه‌شنبه
۸ مهر ۱۳۹۹- ۱۱ صفر ۱۴۴۲ - ۲۹ سپتامبر ۲۰۲۰-شماره ۱۶۲۳-پیاپی ۲۹۴۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

جهانی که مقابل یک ویروس زانو زد

با شیوع جهانی کرونا و آسیب‌پذیری حتی بزرگ‌ترین قدرت‌ها در برابر پدیده‌های غیرقابل پیش‌بینی، بسیاری از کشورها به اهمیت چندجانبه‌گرایی و همکاری جهانی برای مبارزه موثر با این ویروس پی برده‌اند و بیش از هر زمان دیگر ضرورت اتحاد حقیقی میان کشورها و ملت‌ها برای حل مسائل و بحران‌های مشترک جهان احساس می‌شود. آمار جهانی ابتلا به بیماری کووید ۱۹ در روزهای اخیر سیر صعودی بی‌سابقه‌ای داشته و براساس آمار رسمی، تعداد ابتلای روزانه در روزهای اخیر رکورد زد و به مرز ۳۲۳ هزار نفر نزدیک شد که از ابتدای سال ۲۰۲۰ و شیوع جهانی این بیماری سابقه نداشته است. تاکنون بیش از ۳۳ میلیون نفر در جهان به این بیماری واگیر مبتلا شده‌اند و نزدیک یک میلیون نفر از مبتلایان هم جان خود را از دست داده‌اند. بیش از ۲۱ میلیون نفر نیز سلامتی خود را بازیافته‌اند. تعداد موارد ابتلا به کرونا در قاره سبز در هفته‌های اخیر به‌ویژه در اسپانیا و فرانسه افزایش شدیدی یافته و تنها در جمعه گذشته بیش از ۵۱ هزار مورد جدید در ۵۵ کشور اروپایی عضو سازمان جهانی بهداشت ثبت شد که از رکورد ۶ ماه پیش نیز فراتر رفته است. این روزها خبرهای ناامیدکننده درباره افزایش شیوع کرونا حتی از آلمان به گوش می‌رسد؛ کشوری که گفته می‌شد بهترین عملکرد را در مهار این بیماری داشته است. با آغاز فصل سرد در اروپا، نگرانی‌ها از تشدید دوباره شیوع کووید ۱۹ افزایش یافته و قاره سبز دوباره به فکر افزایش محدودیت‌ها افتاده است.

■ پادرمیانی سازمان ملل

مجمع عمومی سازمان ملل به‌تازگی و با درک خطر رشد افسارگسیخته موارد ابتلا به ویروس کرونا و درنتیجه بالا گرفتن تعداد جان‌باختگان بیماری کووید ۱۹ و فشار مضاعف بر کادر درمان و اقتصاد جهانی، با صدور قطعنامه‌ای که تنها با مخالفت امریکا و اسرائیل مواجه شد، خواهان اقدام فراگیر و هماهنگ جامعه بین‌المللی برای مقابله با بیماری همه‌گیر کووید ۱۹ شد. در این قطعنامه، کشورهای عضو بار دیگر همکاری بین‌المللی، چندجانبه‌گرایی و همبستگی در تمام سطوح را تنها راه ممکن مقابله مؤثر با کووید ۱۹ و پیامدهای آن دانستند.

این مصوبه با اشاره به نقش حیاتی سازمان جهانی بهداشت و نقش اساسی سازمان ملل متحد در بسیج و هماهنگی اقدامات فراگیر جهانی برای مبارزه با بیماری همه‌گیر کووید ۱۹ به تلاش‌های اساسی صورت‌گرفته ازسوی دولت‌های عضو در این زمینه توجه کرده و خواستار تقویت همکاری و همبستگی بین‌المللی با هدف مقابله با شیوع ویروس کرونا و کاهش یا بی‌اثر کردن پیامدهای آن است. افزون بر آن، در چارچوب این قطعنامه دولت‌های عضو که مسئولیت اصلی مبارزه با تبعیض را برعهده دارند و همچنین سایر ذی‌نفعان ازجمله رهبران سیاسی و مذهبی متعهد می‌شوند وحدت و هماهنگی اقدامات صورت گرفته برای مقابله با همه‌گیری کرونا و پیشگیری و مبارزه با تبعیض نژادی، بیگانه‌ستیزی، خشونت و نفرت‌پراکنی را گسترش دهند.

■ ماموریت قرن

انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی (یاتا) به‌تازگی توزیع واکسن کرونا را «ماموریت قرن» خوانده و هشدار داد که حمل‌ونقل هوایی میلیاردها دوز واکسن، نیازمند آمادگی هزاران هواپیمای غول‌پیکر باری و تجهیزات سردخانه‌ای خواهد بود.

آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل نیز چندی پیش خواستار تقویت همکاری‌های چندجانبه شد و رویکرد جهانی را کلید اصلی مقابله با بیماری کووید ۱۹ خواند و افزود: جهان در وضعیت آشفته‌ای قرار دارد و با ویروس کرونا، تغییرات آب و هوایی و همچنین با بی‌عدالتی‌های گسترده و نابرابری فزاینده‌ای روبه‌رو است که همه این مسائل با تجدید حس چندجانبه‌گرایی قابل‌حل است.

کرونا بر اقتصاد جهان چه تاثیری گذاشته است

اقدامات دولت‌ها مبنی بر تعطیلی کسب‌وکارها و بستن مرزها با هدف مقابله با کرونا، پیامدهای اقتصادی قابل‌توجهی به‌دنبال داشته است. به گزارش سی‌ان‌بی‌سی، با هدف مقابله با ویروس و جلوگیری از گسترش آن، مقامات در سراسر جهان اقداماتی از جمله وضع برخی محدودیت‌ها، قرنطینه و تعطیلی کسب‌وکارها را در نظر گرفتند. با این اقدامات و بسته شدن مرزها، بخش عمده‌ای از فعالیت‌های اقتصادی جهان متوقف شد و افراد بسیاری مشاغل خود را از دست دادند. این روند همچنان با افت‌وخیز فراوان ادامه دارد و اقتصاد جهان متاثر از شیوع کرونا در تنگنا قرار گرفته است.

■ افزایش بیکاری

بسیاری از اقتصاددانان هشدار داده‌اند که تعطیلی کسب‌وکارها و توقف فعالیت‌های اقتصادی، موجب رشد نرخ بیکاری شده است. براساس آمار وزارت کار امریکا به‌عنوان بزرگ‌ترین اقتصاد جهان، نرخ بیکاری به بالاترین میزان از اوت ۲۰۱۷ رسیده است. علاوه بر ایالات متحده، اقتصاددانان درباره رشد نرخ بیکاری در کشورهای استرالیا و کره جنوبی هم هشدار داده و اعلام کرده‌اند که وضعیت ممکن است وخیم‌تر شود.

■ آسیب‌های اقتصادی در بخش خدمات

در کشورهای ثروتمند جهان از جمله ایالات‌متحده و چین، خدمات، صنعتی مهم محسوب می‌شود و منبع اصلی رشد اقتصادی و اشتغال است. بسیاری از کشورهای جهان به‌دلیل تعطیلی‌ها، شاهد افت شدید فروش در بخش خرده‌فروشی بودند. افزایش فروش آنلاین ازسوی برخی خرده‌فروشان چون آمازون هم نتوانست جلوی سقوط فروش را بگیرد. تحلیلگران می‌گویند، حتی پس از بازگشایی مغازه‌ها و کسب‌وکارها در چین، «بهبود بسیار آهسته» در فروش بخش خرده‌فروشی مشهود است. از سوی دیگر افزایش هزینه‌های خانوار به کندی در حال بهبود است و این بدان معناست که مصرف‌کنندگان بعید است به‌محض رفع محدودیت‌ها دوباره به مغازه‌ها بازگردند. حمل‌ونقل، املاک و مستغلات، سفر و جهانگردی از جمله صنایعی هستند که متحمل بیشترین زیان‌ها طی این مدت شده‌اند.

■ افت بخش تولید

بخش تولید که حتی پیش از شروع بحران، به‌دلیل جنگ تجاری چین و امریکا تحت تاثیر قرار گرفته بود، این روزها افت قابل توجهی را تجربه می‌کند. همه‌گیری ویروس کرونا ابتدا بخش تولید خارج از چین را که به قطعات و مواد کارخانه‌های آسیایی متکی هستند، تحت تاثیر قرار داد. از سوی دیگر تعطیلی کارخانه‌ها در چین بیش از حد انتظار طول کشید و این راهکارهایی است که حالا کشورها در سراسر جهان اتخاذ کرده‌اند.

■ افت تجارت جهانی

تجارت جهانی که تحت تاثیر جنگ تجاری در سال ۲۰۱۹ کاهش یافته بود، امسال نیز با کاهش بیشتری مواجه خواهد بود. سازمان تجارت جهانی در آخرین پیش‌بینی خود در ماه جاری میلادی اعلام کرد: حجم تجارت جهانی بسته به مسیر اقتصاد جهان، ممکن است امسال ۱۲.۱۲ درصد تا ۳۱.۹ درصد کاهش یابد. در گزارش این سازمان آمده است: همه مناطق در سال ۲۰۲۰، کاهش دورقمی نرخ صادرات و واردات را شاهد خواهند بود. پیش‌بینی سازمان تجارت جهانی از میزان کاهش صادرات و واردات در مناطق مختلف جهان نیز در نمودار مربوط به این بخش نمایان است.

■ اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۰

با همه‌گیری ویروس کرونا و تاثیر آن بر کسب‌وکارها و فعالیت‌های اقتصادی، بسیاری از موسسات پیش‌بینی‌های خود برای رشد اقتصادی جهان را تغییر داده‌اند. براساس پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول، انتظار می‌رود رشد اقتصادی جهان تا پایان سال ۳ درصد کاهش یابد. این نهاد بین‌المللی معتقد است تنها تعداد معدودی از کشورها، از جمله چین و هند، در سال ۲۰۲۰ رشد اقتصادی مثبت را تجربه خواهند کرد. نمودار پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول از رشد اقتصادی برخی کشورها در سال جاری را نیز در ادامه می‌بینید.

یادداشت

مدیریت دولتی ایران چگونه است؟

حسن خسروی - تحلیلگر مسائل مدیریت دولتی ایران: یکی از نظریه‌های قدیمی و مهم رفتار سازمانی و مدیریت، سبک‌های مدیریت لیکرت است که ۴ نوع سبک مدیریت را مطرح می‌کند: آمرانه، پدرانه، مشاوره‌ای و مشارکتی. هرچند دیگران نیز بعدها سبک‌هایی نظیر تعاملی، تحولی، کاریزماتیک و... را اضافه کرده‌اند، اما آیا انواع سبک‌های مدیریت به همین جا ختم می‌شوند؟ خیر.

در کشور ما به‌نظر می‌رسد دو نوع سبک مدیریت خاص داریم که شاید نسبت به جاهای دیگر منحصر به‌فرد باشد. (تاکید می‌کنم به‌نظر می‌رسد، شاید، ممکن است و...).

سبک مدیریت بله‌قربان‌گو.

سبک مدیریت برمبنای مصلحت.

مثال می‌زنم (صد البته در مثال مناقشه نیست):

رئیس‌جمهوری می‌گوید وزیر بهداشت به‌دلیل همراهی نکردن با دولت برکنار شد یا استعفا داد. وزیر بهداشت می‌گوید رئیس‌جمهوری فقط حرف خود را قبول دارد و من اختیارات لازم و کافی نداشتم و دستورات را باید اجرا می‌کردم.

رئیس‌جمهوری می‌گوید رئیس کل بانک مرکزی با مجموعه دولت هماهنگ نبود و برکنار شد یا استعفا داد. رئیس کل بانک مرکزی می‌گوید من می‌خواستم در بانک مرکزی کار حرفه‌ای و تخصصی کنم اما امر و نهی‌های بسیار رئیس‌جمهوری و... نمی‌گذاشت کار حرفه‌ای خود را انجام دهیم و...

این سبک مدیریت بله‌قربان‌گو است؛ یعنی اگر بله‌قربان نگویی باید استعفا بدهی. آفت بزرگ سبک مدیریت بله‌قربان‌گو آن است که شایسته‌سالاری نابود می‌شود. در سبک مدیریت برمبنای مصلحت، کارها را هر جور که صلاح و مصلحت است، انجام می‌دهیم و کاری با هزینه‌ها و نرخ تمام شده آن و عواقب احتمالی نداریم. امروز مصلحت این است که فلان کس در فلان جا منصوب شود. مصلحت این است که امروز فلان حرف گفته شود یا نشود. مصلحت این است که امروز برخلاف دیروز در فلان جلسه و فلان مکان حاضر شویم؛ همه چیز برمبنای مصلحت. امروز مصلحت آن است که درود بفرستیم و فردا مصلحت آن است که فریاد مرگ بر فلانی بدهیم. خلاصه مدیریت برمبنای مصلحت چه کارها که نمی‌کند و چه گره‌هایی را که باز نمی‌کند؟! آفت بزرگ مدیریت برمبنای مصلحت، فدا شدن کارآیی و اثربخشی و صرفه اقتصادی؛ فدا شدن «شفافیت و پاسخگویی» است؛ چیزی که ما برایش ارزش لازم و کافی قائل نیستیم و مدام دنبال مقصر و شخص ثالث مقصر می‌گردیم. ده‌ها و صدها اقتصاددان به فلان مسئول نامه می‌نویسند که فلان روش یا تصمیم یا فلان سیاست غلط است اما چون مصلحت نمی‌دانیم که حرف درست دانشگاهیان را اجرا کنیم، پس هیچ به هیچ.

مثلا مصلحت است که فلان خبر درج نشود، مصلحت است که فلان روزنامه و فلان سایت بسته شود و...

البته «مصلحت» همراه با «عزت و حکمت» چیز بسیار خوبی است اما به شرط‌ها و شروط‌ها...

به‌نظر می‌رسد وقت آن رسیده که اگر مصلحت می‌دانید از سبک مدیریت بله‌قربان‌گو و سبک مدیریت برمبنای مصلحت دست کشیده و امورات خود را براساس تعقل و منطق و روش‌های اثبات شده علمی و آکادمیک که امتحان خود را پس داده‌اند، پیش ببریم. به‌نظر می‌رسد وقت آن رسیده که به کارآیی و اثربخشی و صرفه اقتصادی واقعا فکر کنیم تا باوجود این همه امکانات و ذخایر و ظرفیت‌ها بیش از این اتلاف منابع نکنیم. خدا را خوش نمی‌آید. والامر الیکم.

جهره

اگر از کرونا شکست بخوریم، همه ضرر می‌کنیم

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: جامعه پزشکی مانند دوران دفاع مقدس جهادگونه و بدون چشمداشت در مبارزه با اپیدمی کووید ۱۹ در صحنه است و حتی اگر پول هم نگیریم اجازه نمی‌دهیم در مبارزه با این ویروس از هیچ کشور اروپایی عقب بمانیم.

به گزارش ایرنا، سعید نمکی در آیین تجلیل از پیشکسوتان سلامت در دفاع مقدس و مقاومت در مرکز همایش‌های رازی افزود: من وزیر سیاسی نیستم، سیاست بلد نیستم. نه رسانه دارم، نه تیم دارم. وقتی به وزارت بهداشت رفتم هیچ معاونی را عوض نکردم. من عوضی وزیر شدم. وزیر شدن چیزهایی می‌خواست که من ندارم. این کسوت داشته‌های دیگری می‌خواست که من نداشتم. اهل تضرع و زاری نیستم که در اوج تحریم‌ها ضجه بزنم که پول و ارز ندارم. وی افزود: من همان‌طور که شاعر شهرم گفت، یاد گرفته‌ام که «قطاری دیدم که سیاست می‌برد و چه خالی می‌رفت» از مولایم امیرالمومنین (ع) یاد گرفتم که آلوده فتنه‌های سیاسی نشوم. وقتی تیم ندارم، رسانه هم ندارم. رسانه من مردم پاکدل و بسیجیان هستند. چند حمله به من شد؛ هیچ کس از من دفاع نکرد. در هیچ رسانه‌ای از من دفاع نشد. اگر به قاسم سلیمانی نامه نوشتم برای این بود که همدل و همزبانی بهتر از او ندیدم. او پاکیزه‌ترین روحی بود که در زمان حیات درک کردم. وزیر بهداشت گفت: رئیس کل بانک مرکزی روز شنبه محبت کرد تا بخشی از بودجه صندوق توسعه ملی برای وزارت بهداشت آزاد شود. می‌دانم چه فشار سنگینی را تحمل می‌کند. اگر خواهش کردم که پول بدهند برای این است که می‌خواهیم برای پاییز آماده شویم. می‌خواهیم مبلغی را به همکارانی بدهیم که ماه‌هاست در میدان مبارزه زحمت می‌کشند، ماه‌ها صبوری کرده‌اند، اما گفتیم همین مقدار را هم نمی‌خواهیم و مبلغ را بازگردانید تا مبادا این درخواست من مشکلی ایجاد کند. نمکی افزود: اگر خدای نکرده از کرونا شکست بخوریم، همه ضرر می‌کنیم اما با همکاران اعلام کردیم این پول را هم نمی‌خواهیم؛ از این به بعد لب فرومی‌بندیم. همکاران من حقوق هم نگیرند، کار می‌کنند. کارانه چیست، آمده‌ایم برای فدا کردن جان. برای خیلی‌ها عجیب است که می‌گوییم پول نمی‌گیریم اما جانفشانی و مملکت را اداره می‌کنیم. در هر شرایطی نمی‌گذاریم در عرصه بین‌المللی در مبارزه با کرونا از هیچ کشور اروپایی عقب بمانیم.

خدمت‌رسانی به افراد فاقد ماسک ممنوع شد

استاندار تهران با اشاره به اینکه ارائه خدمات به هر شخصی که از ماسک استفاده نکرده باشد، در این استان ممنوع می‌شود، گفت: این موضوع به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شد و کارمندی که به چنین افرادی خدمت‌رسانی کند، متخلف است. انوشیروان محسنی بندپی در حاشیه شورای برنامه‌ریزی استان تهران در جمع خبرنگاران افزود: تهران برای اجرای برخی محدودیت‌ها آزمونه (پایلوت) شده و یکی از همین اقدامات، ممنوعیت ارائه خدمات به افراد فاقد ماسک محسوب می‌شود. وی یادآور شد: پس از آخرین تعطیلات، سفرها و مراسم‌هایی که در آن روزها برگزار شد، متاسفانه تعداد مراجعان سرپایی، بستری و بستری در بخش مراقبت‌های ویژه افزایش یافت. وی مصداقی از این افزایش را بیان و اضافه کرد: در ۴ مهر نسبت به روز قبل از آن، تعداد بستری‌ها در این استان ۳۰۰ نفر افزایش یافت و تداوم آن، شرایط را برای خدمت‌رسانی و مدیریت سخت‌تر می‌کند. محسنی بندپی اظهار کرد: استانداران و روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی به ستاد ملی کرونا پیشنهاد واگذاری اختیار تصمیم‌گیری به استان‌ها را دادند و این موضوع در جلسه آخر ستاد ملی کرونا تصویب شد. استاندار تهران اعلام کرد: بر اساس این مصوبه، اجرای هر پیشنهادی ازسوی استان‌ها منوط به تایید آن در ۲ وزارتخانه کشور و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شد. وی خاطرنشان کرد: تعطیلی اماکن گروه ۳ و ۴ شامل باشگاه‌هایی که در آن افراد ارتباط نزدیکی با یکدیگر دارند، رستوران‌ها و تالارها در سطح استان همچنان ادامه دارد. محسنی‌بندپی تاکید کرد: تلاش می‌شود با این اقدامات بتوان تراکم جمعیت را کنترل کرد و مدیریت بیماری در استان را شاهد بود. استان تهران از هفته گذشته در وضعیت بحرانی از نظر شیوع ویروس کرونا قرار گرفته است.

۳۰ استان در وضعیت قرمز

سخنگوی وزارت بهداشت، دیروز از فوت ۱۹۵ نفر از بیماران مبتلا به کرونا در شبانه‌روز گذشته در کشور خبر داد و گفت: تاکنون ۲۵ هزار و ۵۸۹ نفر از بیماران کرونایی جان خود را از دست داده‌اند. به گزارش مهر، سیما سادات لاری، بعدازظهر یکشنبه در ارتباط تصویری با شبکه خبر سیما، به ارائه تازه‌ترین آمار کرونا در کشور پرداخت. وی با اشاره به شناسایی ۳ هزار و ۳۶۲ مورد جدید کرونا در کشور، گفت: آمار بیماران به ۴۴۶ هزار و ۴۴۸ نفر رسید.

سخنگوی وزارت بهداشت گفت: هزار و ۳۷۷ فرد مبتلا در ۲۴ ساعت گذشته بستری شده‌اند. لاری به ۱۹۵ مورد فوتی در شبانه‌روز گذشته اشاره کرد و افزود: تاکنون ۲۵ هزار و ۵۸۹ نفر از بیماران کرونایی جان خود را از دست داده‌اند.

سخنگوی وزارت بهداشت، با اشاره به بستری ۴ هزار و ۵۹ نفر از بیماران در بخش مراقبت‌های ویژه، گفت: تاکنون ۳۷۴ هزار و ۱۷۰ نفر از بیماران بهبود یافته‌اند.

لاری گفت: استان‌های تهران، اصفهان، قم، آذربایجان شرقی، خراسان جنوبی، سمنان، قزوین، لرستان، اردبیل، خوزستان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، گیلان، بوشهر، زنجان، ایلام، خراسان رضوی، مازندران، چهارمحال و بختیاری، البرز، آذربایجان غربی، مرکزی، کرمان، خراسان شمالی، همدان و یزد در وضعیت قرمز قرار دارند. وی گفت: استان‌های کردستان، هرمزگان، فارس و گلستان نیز در وضعیت هشدار قرار دارند. وی ادامه داد: تاکنون ۳ میلیون و ۹۳۲ هزار و ۵۷۱ آزمایش تشخیص کووید ۱۹ در کشور انجام شده است.

بین‌الملل

کدام کشورها بیشترین ذخایر ارزی را دارند؟

چین بیشتر از هر کشور دیگری در جهان ذخیره ارزی دارد. به گزارش بیزینس استاندارد، ذخایر ارزی یکی از مولفه‌های کلیدی اطمینان‌بخشی به فعالان اقتصادی در هر کشوری است. این ذخایر در صورتی که در سطح مطلوبی باشند به بانک‌های مرکزی کمک خواهند کرد تا ثبات را در بازار ارز حکمفرما کنند، در شرایط بحرانی بر اوضاع مسلط شوند و به سرمایه‌گذاران اطمینان لازم را بدهند. بدون این ذخایر، کشورها ممکن است با بحران‌های متفاوتی نظیر بحران ارزی، ریسک نکول بدهی و تلاطم بازار مواجه شوند. در ادامه با بزرگ‌ترین دارندگان ذخایر ارزی جهان آشنا می‌شوید:

۱- **چین:** حجم ذخایر ارزی تا پایان اوت: ۵ تریلیون و ۵۷۰ میلیارد دلار

از ۱۴ سال پیش تاکنون این کشور بزرگ‌ترین دارنده ذخایر ارزی جهان بوده است. دلار امریکا، یورو، ین ژاپن و پوند انگلیس به ترتیب بیشترین سهم را از ترکیب ذخایر ارزی این کشور دارند.

۲- **ژاپن:** حجم ذخایر ارزی تا پایان اوت: یک تریلیون و ۴۰۲ میلیارد دلار

دلار امریکا، یورو، فرانک سوئیس و پوند انگلیس به ترتیب بیشترین سهم را از ترکیب ذخایر ارزی این کشور دارند.

۳- **سوئیس:** حجم ذخایر ارزی تا پایان اوت: ۹۲۹ میلیارد و ۱۴۹ میلیون دلار

دلار امریکا، یورو، ین ژاپنی و پوند انگلیس به ترتیب بیشترین سهم را از ترکیب ذخایر ارزی این کشور دارند.

۴- **روسیه:** حجم ذخایر ارزی تا پایان اوت: ۵۹۱ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار

دلار امریکا، یورو، فرانک سوئیس و پوند انگلیس به ترتیب بیشترین سهم را از ترکیب ذخایر ارزی این کشور دارند. در سال‌های اخیر روسیه سهم دلار از ترکیب ذخایر خود را به میزان محسوسی کاهش و در عوض سهم طلا را افزایش داده است.

۵- **هند:** حجم ذخایر ارزی تا پایان اوت: ۵۴۱ میلیارد و ۴۳۱ میلیون دلار

دلار امریکا، یورو، فرانک سوئیس و پوند انگلیس به ترتیب بیشترین سهم را از ترکیب ذخایر ارزی این کشور دارند.